

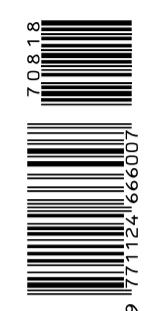
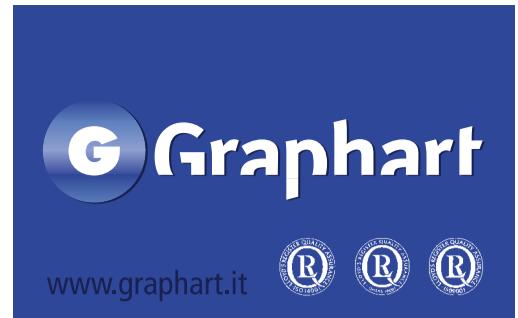
Položaj
žensk
v politiki
še ni ročnat

V Gorici so umaknili
»Barbi« s prodajnih polic

Slovenski premier
Janez Janša
s predsedniki
parlamentarnih
strank o odprtih
vprašanjih
s Hrvaško

3

Primorski dnevnik

*Stvari
gredo
v pravo
smer*

RADO GRUDEN

Čas pred volitvami običajno ni najbolj primeren za pogovore o zapletenih problemih, še posebej če gre za tako delikatno vprašanje, kot je meja na kopnem in morju. Pa vendar v zadnjem času med Slovenijo, kjer bodo jeseni predsedniške volitve, in Hrvaško, kjer je že v polnem teknu kampanja za jesenske parlamentarne volitve, poteka živahen dialog o najbolj spornih vprašanjih, ki že dobro desetletje in pol dvigujejo temperaturo v odsotnih med državama. Očitno je v obeh državah dozorelo spoznanje, da je skrajni čas, da se k reševanju vseh spornih zadev pristopi konstruktivno, brez populističnih akcij in incidentov, ki so v zadnjih letih na obeh straneh občasno poskrbeli za razburjenje.

Če je bila v preteklosti Hrvaška tista, ki je bila veliko bolj »aktivna« (tudi kar se enostranskih akcij tiče), pa se je očitno zdaj Slovenija odločila, da v pogovorih prevzame pobudo. Od tod slovenski julijski predlog za celovito reševanje mejnega vprašanja, problema hrvaške ekonomsko-ribolovne cone, jedrske elektrarne Krško in dolga stare ljubljanske banke hrvaškemu varčevalcem. Čeprav hrvaška stran gleda na te probleme z drugačnim zornega kota, pa vsaj obstaja volja, da se o tem razpravlja in skuša najti rešitev.

V Sloveniji je tudi dokončno dozorelo spoznanje, da je glede mejnega spora edina možna rešitev v posredovanju ali arbitraži nekoga tretjega. Pri tem je seveda pomembno, da se razpravlja o poteku celotne, torej tudi kopenske, meje med državama. Važno je tudi, da se s takim načinom reševanja meddržavnega spora strinjajo vse slovenske parlamentarne stranke, kar je dokaj jasno prišlo do izraza na včerajnjem srečanju premiera Janeza Janše s predsedniki koalicjskih in opozicijskih strank. Slovenska vlada ima zdaj pooblastilo, da nadaljuje svoja prizadevanja za rešitev odprtih vprašanj s Hrvaško. Na drugi strani janševska kolega Sanaderja srečanje z opozicijo še čaka. Da je tudi Hrvaška pripravljena na dialog, priča na poved, da naj bi se Sanader in Janša sestala že prihodnjih teden.

Kakorkoli že, lahko ugotovimo, da se stvari le premikajo v pravu smer. Dogovor o meji in ostalih spornih vprašanjih bi koristil obe. Navsezadnje sta državi obsegjeni na sobivanje. Skupaj sta bili v avstro-ogrski monarhiji, nato v dveh Jugoslavijah in kmalu bosta spet skupaj v Evropski uniji, kjer je Sloveniji že, Hrvaška pa je prva v čakalnici za vstop. Z njenim vstopom pa bo tudi mejni spor samo še bolj ali manj neprijeten spomin.

MOSKVA - Sporočilo predsednika Vladimirja Putina v slogu hladne vojne

Ruski bombniki bodo spet poleteli

Po prvi reakciji iz ZDA je odločitev »zanimiva«

Skupne vojaške
vaje šangajske
organizacije za
kooperacijo so se
pri Čeljabinskem
poleg gostitelja
Vladimirja Putina
udeležili
predsedniki
Kitajske Hu Jintao,
Kazahstana
Nursultana
Nazarbajeva,
Tadžikistana
Emomali
Rakhmonova in
Uzbekistana Islam
Karimova

ANSA

MURSKA SOBOTA - Janez Podobnik

Združitev Prekmurja in zvestoba slovenstvu

MURSKA SOBOTA - »Klub
velikim pričakovanjem in

optimizmu smo Slovenci po
koncu prve svetovne vojne doživelji
eno največjih razočaranj v svoji do-
tedanji zgodovini in izgubili ogromno
ozemlja. V tej stiski pa je vendar
zažrel tudi velik žarek upanja,

saj smo dobili Prekmurje, «je na včerajnjih slovesnostih ob prazniku združitve prekmurskih Slovencev z matičnim narodom v Murski Soboti v prisotnosti premierja Janeza Janše povedal osrednji govornik, minister
za okolje in prostor Janez Podobnik.
Poudaril je »zvestobo sloven-

stvu«, da si »ne dovolimo vzeti tega,
kar so imeli naši predniki in kar va-
rujemo za potomce.« Zato je sloven-
ska politika dolžna doseči pravično
mejo s Hrvaško, tako na kopnem kot
na morju.

Podobnik se je ob koncu dotaknil tudi odnosov z madžarsko manj-
šino v Prekmurju in jih označil za
dobre. Po njegovih besedah je lahko
Slovenija, glede na to, kako ščiti pravice
manjšinskih narodov, zgled Evro-
pi, »zato si lahko le želimo, da bi
tudi države, v katerih živi slovenska
manjšina, prevzele take standarde«,
je dejal okoljski minister.

MOSKVA - Ruski predsednik
Vladimir Putin je izkoristil priložnost
skupnih vojaških manevrov pri Čeljabinsku,
ki so se jih udeležile države
partnerice Šangajske organizacije za ko-
operacijo in je obvestil novinarje, da bo
Rusija nemudoma obnovila stalne po-
lete strateških bombnikov dolgega ob-
sega. Ruski predsednik je povedal, da je
Rusija pred petnajstimi leti enostransko
prekinila z leti strateškega letalstva, »-
na žalost pa nekateri niso sledili našemu
vzoru«, je dejal in očitno namignil
na Združene države Amerike. Obenem
je Putin skupaj s kitajskim predsedni-
kom Hu Jintaom, ki se udeležuje skupne
vojaške vaje v Rusiji, napovedal tes-
nejše vojaško sodelovanje v boju proti
terorizmu.

Na 11. strani

**V Krminu preverjajo
možnost širitve
slovenske osnovne
šole na Plešivem**

Na 12. strani

**Protestniki sestopili
s silosa tovarne Ineos**

Na 12. strani

**Euroservis se po
spremembah
pripravlja
na nove izzive**

Na 7. strani

ZLATARNA - SREBRO - DRAGULJARNA - URARNA

Laurenti Stigliani

Vsakovrstna darila

Uhani

TRST:
L. SANTORIO 4 - TEL. 040/772770

UL. GINNASTICA, 7 - TEL. 040/774242

SOBOTA, 18. AVGUSTA 2007

št. 194 (18.977) leto LXIII.

PRIMORSKI DNEVNÍK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945. njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNÍK pa 26. novembra 1943 vvaši Žaški nad Cerknico, razmerno na ciklosti. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Dobrodo« v Goriču pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNÍK v zasužnjeni Evropi.

TRST - Ul. Montečchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.it> e-mail: redakcija@primorski.it

POŠTNINA PLACANA V GOTOVINI

Spredzane in abonamente postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € CENA V SLOVENIJI 0,80€ (191,71 SIT)

ODPRTA TRIBUNA

Ali so tudi med Slovenci že dozoreli časi za skupno streho?

UROŠ KOREN*

Strinjam se z Martinom Brecjem, ko vidi v nastanku Demokratske stranke prelomnico, ki jo velja izkoristiti za pogumne in izvirne korake, s katerimi premakniti iz pat pozicije tudi današnje razmerje med slovenskimi političnimi predstavniki. Demokratska stranka navsezadnje nastaja predvsem zato, da bi poenostavila in poenotila odnose med tistimi levo-sredinskimi silami, ki imajo veliko skupnih vrednot in ciljev. Predvsem tam, kjer je do sedaj vztrajno iskanje lastne vidljivosti, sicer sad pravil igre italijanske politike, sistematično one-mogočalo tretno skupno razmišljanje in temu primereno sodelovanje. In, posledično, ošibilo ene in druge. In ne nazadnje je tak korak v skladu s politiko Levih demokratov, ki so v vsem tem obdobju še najbolj trudili pri širjenju idejne osnove levo-sredinske koalicije in se s tem izpostavili notranjem trenjem in negodovanjem dela svoje volilne baze. Rezultat, da je danes po šestdesetih letih končno možna združitev v en sam politični subjekt z načelnim delom katoliških krogov, je samo eden od ciljev, ki smo si jih s tem zastavili, seveda je normalizacija odnosov med nami in stranko Slovenske skupnosti važen sestavni del tega procesa. To je tudi odgovor, ki smo ga dolžni vsem tistim Slovencem, ki niso strogov vezani na to ali ono stranko ampak svoje opredelitev sproti oblikujejo glede na rešitve, ki jih politiki predstavljajo, in za katere so strankarske zdrave vzroke negodovanja in postopnega oddaljevanja od politike (s tem pritrdim tudi Tenceju, ki je še dan prej izpostavil ta problem v svojem uvodniku).

Breclev poziv torej berem z iskrenim zanimanjem, ker bi odkrita in uravnotešena razprava vsekakor pris-

nesla kaj novega in pozitivnega, kakršen koli naj bi bil potem razplet pri zadavanj. Pišem to, ker je na poti do stišča potreben še kakšen korak, saj ne gre pričakovati, da bi se eden ali drug odpovedal svojim dosedanjim izbiram in lastni zgodbini. Zaradi tega je širiš manevrski prostor, ki ga imamo sedaj priložnost, ne pa jamstvo za rezultat.

Demokratska stranka nastaja z jasno začrtanimi temeljnimi izhodišči, s programsko vsebinou, ki je še predmet dogovarjanja, in zavestijo, da je potreben inovativni in izviren pristop do problemov, s katerimi se politika sooča. Med cilji je gotovo ta, da dokončno odpravimo nekatere okostenje ovire, ki so nam kratile možnosti za uspeh. Mislim tu na ideološka razdvajanja, včasih realna, včasih zapuščina zastarelih kontekstov, na prepade med laiki in verniki, ki so ga spoznane številnih skupnih vrednot že dodobra ublažila, na togo delitev med Slovenci in Italijani (mi smo sesnavni in vitalni del vsedržavne stranke, SSK pa že vrsto leto partner Marjetice). Še vedno sem prepričan, da je skupna streha vseh enako (ali vsaj podobno) mislečih ljudi najboljša politična rešitev, in velja ugotoviti, ali so časi že dozoreli zanj tudi med Slovenci. Poskusimo, razpravljam!

Je izven te opcije možno sodelovanje, ki se ne bi vsakokrat zataknilo pri strankarskih interesih? Verjetno je, čeprav je taka rešitev šibkejša. Dajmo preveriti tudi to!

Skratka, vsaj za nekaj so časi dozoreli: da si pogledamo v oči in temeljito analiziramo trenutek in opcije, ki so pred nami.

*Uroš Koren je načelnik slovenske komponente Levih demokratov za tržaško pokrajino

KULINARIČNI KOTIČEK

Gobova juha s krompirjem

Ena mojih najljubših jedi je gobova juha. Spominjam se je še, ko jo je pred mnogimi leti pripravljala moja mama in sicer s štorvkami, kar potem nisem več zasledil, največkrat jo pripravijo iz okusne mešanice raznih gozdnih gob. Ker nisem gobar, moram gobe kupiti, pri nas pa gozdni gob v trgovinah ne najdeš prav pogosto, ko pa jih najdeš, so tako drage, da človek raje trikrat pomisli, preden jih kupi. Zato zelo rad naročim gobovo juho tam, kjer gobe najbolje uspevajo. Pred kratkim sem bil na Jezerskem, ki morda ne slovi kot kraj, kjer naj bi gobe bogato obrodile, jurčke pa le najdejo bolj pogosto kot pri nas.

V dneh mojega bivanja na Jezerskem sem dvakrat naročil gobovo juho in dvakrat doživel briško razočaranje.

Prvič je bila juha preredka, drugič pa pregosta in lepljava, ker so najbrž vanjo vkuhali preveč moke. Skratka, polpolno razočaranje. Naj povem, da je to bilo edino razočaranje, saj je kraj prekrasen, dolina je tako zelena, da človek, ko pride iz naših krajih, kjer je suša požgala vso travo, skoraj ne more verjeti lastnjem očem. Grintovec s svojimi skoraj 2600 m varuje dolino in umetno jezero, ki se kot biser skriva v njej.

Sicer pa je priprava gobove juhe kar se da enostavna zadeva. Seveda je najboljša, če jo pripravimo s svežimi gozdнимi gobami, prav tako dobro uspe tudi s šampinjonji, ki pa jih moramo dodati nekaj suhih jurčkov, kar juhi da posebno aroma. Po naslednjem recepciju pripravljam gobovo juho sam:

Za dobro gobovo juho potrebujemo: 300 gr mešanih gozdnih gob (predvsem jurčkov in lisičk, če jih nismo dovolj, lahko dodamo tudi nekaj šampinjonov in prgišče suhih gob, ki jih moramo prej 10 minut močiti v

mlačni vodi), liter goveje juhe (tudi iz koncentrata), 200 gr krompirja, 2 stropka česna, 3-4 šalotke ali majhno čebulo, kozarc kisle smetane, olivno olje, moko, majaron, peteršilj, lovorov list, sol, poper, pol kozarca belega vina, mašlo limoninega soka.

Gobe dobro ocistimo in zrezemo na tenke lističe, krompir olupimo, opremo in narezemo na majhne kocke, česen stremo in sesekljamo, šalotko drobno zrezljamo, sesekljamo tudi petteršilj.

Šalotko in česen pražimo na oliven olju, toliko časa, da šalotka postane prozorna (ne smemo je obarvati), dodamo gobe, ki jih pražimo dobrej 5-6 minut, medtem jih seveda pridno mešamo; dodamo vino in pustimo, da alkohol izpari; nato gobe pomokamo z žlico moke, premešamo in priljemo juho, dodamo krompir, lovor in majaron in preverimo, ali je jed dovolj slana. Ko zavre, kuhamo 15 minut, če se nam zdi preredka, lahko del krompirja pasiramo in pustimo, da še nekaj minut vre. Ko je juha skuhana, dodamo sveže mlet poper, kislo smetano in peteršilj ter narahlo premešamo.

Serviramo v jušniku, v skodelicah ali v globokih krožnikih. Vsakdo lahko doda še malo kisle smetane v svojo porcijo.

Pozoren bralec se bo vprašal, zakaj neki sem omenil limonin sok: slednjega dodamo gobam med praženjem, če hočemo, da ohranijo svetlo barvo. Dober tek!

Ivan Fischer

SKLAD M ITJA ČUK SVETUJE

Odstopajoče vedenje

Tematika o prijateljstvu in posebej o prijateljstvu v otroštvu je zelo raznolika in obsežna. Mnoga v otroštvu izoblikovana čustva zaznamujejo kasnejše človekovo življenje. S prijatelji vstopa v življenje: tudi njihovo norčevanje po svoji nerodnosti je lahko spodbuda za tvoj pozitiven odziv, s katerim dokazati, da si »jih vreden«. Drugič pa morebiti take, načrte sprožene puščice povzročijo, da se otrok umakne, izloči iz družbe, izolira in postane hkrati žrtev, maščevalec in nasilnik. Ob takem vplivu prijateljev moramo pomisliti tudi na osnove, katerih se je navzel v družini, iz odnosov med družinskim članom, iz svoje nastavitev do staršev kakor tudi iz drže staršev do njega, iz šolskega dogajanja in vsega, kar ga pač doleti med odražanjem.

Tudi negativni odnos odraslih lahko vplivajo na otrokovo obnašanje, ki postaja vse bolj problematično ali celo lahko nasilniško in nastopaško. To se ne odraža vedno z neposrednim nasilnim dejanjem, pač pa otrok izvede manipulacijo – s pomočjo obrekovanja, laži, golufij, odstranjevanja drugega, delovanja proti nekomu. Tako se pač otrok brani, čeprav na neprimeren način in bržkone na osnovi vzorcev, ki so mu jih dali odraslih, s katerimi ima največ stikov.

Včasih lahko dobro prijateljstvo omili težave otrok, ki že imajo močno poudarjene vedenjske motnje in vidno odstopajočo od vrstnikov. Mnogi starši, ki vidijo, da se njihov otrok rad umakne družbi, da je izločen, največkrat ne odkrivajo pravih vzrokov za to njegovo početje in s svojimi napočnimi ugotovitvami še poslabšajo začetno situacijo. Namesto, da bi otroka dobro »preučili«, ugotovili, da verjetno nekaj ne gre in mu stali ob strani, se mu še bolj odtujijo in od njega zahtevajo, da postane samostojen, ne da bi mu z najmanjšim namigom nakazali pot ali način k samostojnemu življenu in mu bili torej ob strani in na razpolago za razmišljjanje in ugotavljanje tistega, kar se mu je zgodilo.

Seveda ni rečeno, da so vsi otroci vedno in na vsak način potreben družbe. Nekateri otroci so že značajno tako samosvojni, da se prav lepo počutijo tudi vrez vrstnikov, ker lahko počnejo sami to, kar jih najbolj privlači. Drugi pa si morebiti nadvse močno želijo biti član neke »klape«, a niso sposobni vključitve v družbo vrstnikov – zaradi tega so osamljeni. Mnogi enostavno niso simpatični vrstnikom, mogoče zaradi svoje prevelike nadutosti, ker si prevzetno jemljejo preveč svobode, drugi pa zato, ker so preveč tihni in sramljivi in si nekako ne znajo izboriti lastnega »prostora pod soncem«. Seveda resnično dogajanje ni tako linearno: včasih dobi otrok, ki se ne zna vključiti

v skupino, kljub vsemu svojega srčnega prijateljstva in ta mu popolnoma zadošča za premostitev svoje morebitno začasne nepriljubljenosti v skupini. Po drugi strani pa ni rečeno, da ima vsak član neke skupine tudi sam dejansko svojega zvestega prijatelja. Mnogi otroci znajo delovati le v skupini, kot posamezniki pa nimajo pravega učinka.

Mnoge novejše raziskave nakujujejo, da je otrok, ki teži k lastni izolaciji, navadno žrtev nekega napačnega razumevanja sporočil drugih: nekako tako, kakor da bi vse, kar mu rečejo ali naredijo jemal za slab in negativno. Nedolžno šalo razumevajo kot napad nase, smeh jemlje kot zasmehovanje in podobno. Kakor da bi bili takci otroci deficitarni v razumevanju drugega, njegovih želja in potreb. Ta naravnost k razumevanju drugih kot sovražnih in nevrednih zaupanja ima svoj izvor – tako pravijo mnogi strokovnjaki – v družbeni ali družinski situaciji, ki jo otrok doživilja kot napetost in stres. Tako napetost, sad njegovih zgodnjih izkušenj, pogosto prenaša tudi v igro z vrstniki in zabavo spreminja v izmenjavo nasilnih dejanj oziroma v nasilje nad drugimi. Kakor da bi ne znal najti prave mere. Vrstniki pa se pač otrok brani, čeprav na neprimeren način in vgorje iz svoje srede, se mu močno celo posmehujejo. Izločeni otrok

občutkih in doživljajih.

Kakor že omenjeno, imajo velik vpliv na otrokovo socialno ali asocialno obnašanje tudi njegovi starši. Posebej takrat, ko je otrokov odnos s starši zelo problematičen. Če je ta odnos moten, otrok podobne motnje velikokrat prenaša tudi na odnose z vrstniki. Razlika med obnašanjem otrok z motenim odnosom s starši in onih, ki so v starših imeli potrebljivo toplino in oporo, je očitna. Vedenjski vzorci, pri katerih se konflikti rešujejo nasilno, ali starševska brezbržnost zaradi ekskluzivnosti, ki jo dajejo predvsem lastnim dejavnostim, naredijo svoje.

Mati in oče, ki s svojim odnosom do otrok tem dajejo gotovost, bosta nedvomno ustvarila trdno in pozitivno izhodišče za vse tiste družbene veščine, ki jih bo otrok potreboval za kar najbolj primerno življenje v skupnosti že od vrtca in všolanja dalje. Mati, ki pomeni otroku prvo najtesnejšo vez, močno obarva nadaljnjo otrokovo sposobnost doživljanja sočloveka in odnosov z njim. Veliko vlogo igra tudi sposobnost staršev iskreno, nedvoumno in odprt izražati čustva. Tak način ne pušča dvomov in otrok se nauči prave interpretacije tega, kar čutijo drugi.

Mati, ki pomeni otroku prvo najtesnejšo vez, močno obarva nadaljnjo otrokovo sposobnost doživljanja sočloveka in odnosov z njim. Veliko vlogo igra tudi sposobnost staršev iskreno, nedvoumno in odprt izražati čustva. Tak način ne pušča dvomov in otrok se nauči prave interpretacije tega, kar čutijo drugi.

se bo prav kmalu znašel v začaranem krogu, iz katerega ne bo mogel brez pomoči, saj v skupini, ki ga noče, nima sploh možnosti novih izkušenj, iz katerih rasti.

Na osnovi nekaterih raziskav so izvedeni ugotovili, da je bodočnost takih otrok, od vrstnikov izločenih zaradi njihovega odstopajočega vedenja, zelo problematična. Največkrat jih čaka neuspešnost v šoli; zdi pa se tudi, da jim je kar trikrat bolj pogosto usojeno, da bodo kasneje v življenu prestopniki in kot taki tudi sodno obravnavani. Verjetno je razloga zelo preprosta in po vzoru »svoji k svojim«: nasilni otrok, ki ga vrstniki izločajo iz svoje družbe, bo laže sklenil vez z drugimi nasilniki, ki sprejemajo njegov, čeprav slab in negativni vedenjski vzorec.

Občutek osamljenosti se pri takih otrocih stopnjuje: poleg tega, da jih nobena skupina ne prišteva k sebi, nismo nikogar, s katerim bi se lahko uspešno pogovorili o svojih strahovih,

Občutek osamljenosti se pri takih otrocih stopnjuje: poleg tega, da jih nobena skupina ne prišteva k sebi, nismo nikogar, s katerim bi se lahko uspešno pogovorili o svojih strahovih,

Vzgjni model, ki ga sprejemajo starši za svoje otroke, je največkrat tudi model, katerega se otroci poslužujejo v odnosu do drugih. Če gre za iskrene in jasne odnose med starši in otrokom, bodo tudi njegovi odnosi do vrstnikov jasni in iskreni. V takih odnosih bodo vrstniki težko dobili vzrok za odstranitev svojega tovariša, kajti on sam bo sposoben razumeti, kajčuti in zakaj to čuti ter kaj čutijo drugi. Hkrati pa bo znal to tudi izraziti drugim in pojasniti svoje stališče brez nepotrebnih umikov, izolacije, žalosti ali izločanja iz družbe. (jec)

seznam prireditiv in praznikov ter za okus še peščica receptov za kraške specialitete, kot so jota, kutina na sladko ali teranova supa. Oba doslej izdana vodnika s turistično ponudbo Krasa je uredila Tanja Godnič, ki je poleg Nuške Kokjan in Tanje Ambrožič sodelovala tudi kot prevajalka besedil v angleščino, fotografije pa je večidel prispeval Borut Hočvar. Obema vodnikoma sta dodana priročna zemljepisna z označenimi naravnimi in kulturnimi znamenitostmi, informacijami točkami, naslovi kamnosekov in drugih obrtnikov ter vinarjev, čebeljarjev in ponudnikov ostalih kraških kulinarčnih posebnosti, kakor tudi možnosti za prenočevanje ter še vrsto za orientacijo domačega in tujega popotnika pomembnimi lokacijami oziroma naslovi.

I. Illich

KRAS - Prikaz turistične ponudbe v treh delih

Občini Komen in Miren-Kostanjevica v dvojezičnem priročnem vodniku

ŠKRINA - Agilna ekipa Mladinskega hotela Pliskovica na čelu s Tanjo Godnič je pred nedavnim v domačiji Lojzeta Spacala v Škrbini pri Komnu predstavila nadaljevanje oziroma drugo tretjino ambiciozno zastavljenega projekta: dvojezičnega, slovensko-angleškega sistema prikaza turistične ponudbe Krasa v treh priročnih vodnikih. Prvi vodnik, ki zajema Gornji Kras, torej območji občin Divača in Sežana, je izšel lani jeseni, drugi, posvečen občinama Komen in Miren-Kostanjevica na Spodnjem Krasu, pa v prvih dneh junija. V pripravi je še tretji del, ki bo predvidoma »potrilen« turistično ponudbo občin na Kraškem robu na italijanski strani in tako še bolj povezal ljudi vzdolž meje, ki jih je politična stvarnost do nedavnega bolj ločevala kot združevala.

Ko se uporabnik vodnika v njem znajde, seveda tudi marsikaj najde. Poleg tistega, kar potrebuje za osnovno orientacijo, še to in ono za povrh. Vsebina obeh vodnikov namreč temelji na abecednem zaporedju predstavljenih gesel, ki so večidel krajevna imena. Poleg načvde nadmorske višine in številna prebivalcev, je povsod, zanimivo, navedeno tudi, kako si ti pravijo, na primer Avberci, Betanci, Bogovci, Brešovci, Bržani oz. Brežani, pa Breči in Brke, Brejci itn. Kjer je potrebno, je opisana še pot, ki iz večjih krajev vodi do manjših zaselkov. Potvrdi se tudi navedeno, kaj si je v dolochenem kraju vredno ogledati in na katera

SLOVENIJA - Srečanje premiera Janše s predsedniki parlamentarnih strank

Pri odločanju o meji s Hrvaško odprte vse možnosti

Pooblastilo vladi za nadaljnje iskanje odgovorov na glavna odprta vprašanja s sosedo

LJUBLJANA - Slovenski premier Janez Janša se je včeraj s predsedniki parlamentarnih strank sestal na pogovorih o glavnih odprtih vprašanjih s Hrvaško. Udeleženci so se strinjali, da mora vlada nadaljevati iskanje rešitev za ta vprašanja, saj hrvaški odgovor na slovensko pobudo omogoča nadaljnje iskanje skupnih rešitev.

Kot je po srečanju dejal premier Janša, so glede vprašanja meje soglašali, da "nima smisla težiti k iskanju dvostranske rešitve", in se strinjali, "da se vključi tretja stran", pri čemer pa so odprte še vse možnosti, od mediacije do arbitraže. Premier je povedal, da odločitve o tem, katero obliko mirnega reševanja sporov - mediacijo, arbitražo idr. - bo Slovenija predlagala, še ni. Ob tem se ni želel opredeljevati o večji ustreznosti katere od oblik načina reševanja. Kar je bolj pomembno, so okvirji, je dejal. Kot je še povedal, je Slovenija glede vprašanja meje "pripravljena na arbitražo oziroma na to, da se v iskanje rešitve vključi tudi tretja stran, vendar pod pogojem, da se upoštevajo ustavne odločitve obeh parlamentoval 25. junija 1991, da se ne priznava enostranskih korakov, ki so bili narejeni po tem datumu, in da se poišče najboljšo obliko tretje strani".

Potem ko je Hrvaška glede meje zavrnila slovenski predlog za spravo pred Sodiščem Ovse za poravnano in arbitražo, za Slovenijo pa ni sprejemljiv njen predlog o pristopu k Mednarodnemu sodišču za pomorsko pravo v Hamburgu, bo namreč "treba pogledati, ali so še kakšne druge, dodatne, za obe strani sprejemljive in koristne rešitve", je dejal premier. Pri tem je še poudaril, da bo za nadaljnje odločitve Slovenije treba počakati na prihodnjem sestanku koordinacije strank, "po katerem bo jasno, ali bo Slovenija storila kakke nadaljnje korake". Do njega naj bi prišlo že konec meseca. Stranke pa so soglasno zavrnile predlog Hrvaške, da se vprašanje meje rešuje pred sodiščem v Hamburgu, s poudarkom, da je treba najti rešitev za vprašanje celotne meje, torej takoj kopenski kot morski del.

Premier je pogovore označil kot nadaljevanje razprave, ki jo je koordinacija strank začela z aprilskim sestankom, na podlagi katerega je po njegovih besedah nato vlada oblikovala predlog za rešitev štirih glavnih odprtih vprašanj s Hrvaško. Kot je še pojasnil, je za predlog nato vlada dobila soglasje odbora DZ za zunanjost politiko, ter ga sredi julija poslala Hrvaški. Odgovor hrvaške vlade je bil "delno pozitiven, v nekaterih točkah je formalno predlagala drugačne rešitve," je še dejal in dodal, da so se po njegovi obravnavi včeraj strinjali, da je treba nadaljevati iskanje rešitve za odprtva vprašanja. Pri tem je dejal, da gre "predvsem za dva sklopa vprašanj", pri čemer je kot drugi sklop verjetno mislil vprašanje ribištva oziroma status maloobmernega sporazuma SOPS, ki se rešuje v okviru EU, medtem ko morata za ostala vprašanja državi najti rešitve sami. Med slednje sodita še vprašanje Nuklearne elektrarne Krško ter "status, varčevalci, dolgori in terjatve Ljubljanske banke", za katere bo po oceni premiera moč storiti dodatne korake k skupni rešitvi. Na novinarsko vprašanje, ali je res, da se bosta prihodnji teden sestala s hrvaškim premierom Ivom Sanaderjem, kot je dejal hrvaški premier v Splitu, je Janša dejal le, da bi bil "ta sestanek dobrodošel", da pa se natančno ni dogovoren.

Predsedniki parlamentarnih strank so po sestanku - najprej se je premier o hrvaškem odgovoru na slovenski predlog sestal s koalicijo, nato pa še na skupnem sestanku s koalicijo in opozicijo ter vodjo skupine neodvisnih poslancev Matejem Lahovnikom in poslankom madžarske narodne skupnosti Mario Poszonec - izrazili zadovoljstvo, da je do sestanka prišlo.

Predsednik SLS Janez Podobnik je izrazil zadovoljstvo, da je prišlo do poenotenja v slovenskem političnem prostoru o "interpretaciji stanja na 25. junij 1991", pri tem pa namignil, da to pomeni tudi, da arbitraže o meji v Piranskem

Slovenski premier Janez Janša se je včeraj s predsedniki parlamentarnih strank pogovarjal o odnosih s Hrvaško

STA

zalivu ne more biti. Tudi predsednik De-SUS Karl Erjavec je poudaril, da srečanje pomeni korak naprej v reševanju odprtih vprašanj med državama. Po njegovih očeh je Slovenija na pravi poti, da ponudi nove rešitve. Predsednik NSi Andrej Bačuk pa je izrazil zadovoljstvo predvsem nad "konstruktivnim vzdušjem" in nad tem, da v Sloveniji prevladuje "neka zavest o zgodovinskem trenutku, da je potrebno storiti prave korake, da bo prišlo do dolgoročne rešitve in sožitja med obe ma državama, tako kot se pričakuje v EU".

S srečanjem je bila zadovoljna tudi opozicija. Predsednik SD Borut Pahor je dejal, da njegova stranka podpira iskanje novih poti, ki bi v prihodnosti omogočile rešitev odprtih vprašanj, zlasti določitev meje na kopnem in morju, ki bo sprejemljiva za obe strani. Predsednica LDS Katarina Kresal pa je dejala, da bi do srečanja lahko prišlo že prej, še preden je slovenska vlada predlog poslala Zagrebu. S tem se je strinjal tudi vodja poslanske skupine nepovezanih poslancev Matej Lahovnik, ki je dodal, da so v njegovi poslanski skupini podvomili v to, da bo do rešitve vprašanja meje prišlo v kratkem času, predvsem zato, ker na Hrvaškem že poteka kampanja pred jesenskimi parlamentarnimi volitvami. Prvak SNS Zmago Jelinčič pa je v izjavi povedal, da je na sestanku zagovarjal znana stališča svoje stranke, ki vključujejo tudi referendum o vstopu Hrvaške v EU. (STA)

BUZET - Srečanje istrskih županov

Župani: Odnosi med državama so v Istri odlični

Govor tudi o glavnih potrebah istrskega prebivalstva

BUZET - Župani istrskih občin iz Slovenije in Hrvaške so se včeraj v Buzetu pogovarjali o odprtih vprašanjih med državama. "Čeprav je med slovensko in hrvaško vlado veliko nezadovoljstva, smo s skupnim sestankom želeli sporočiti, da župani v Istri, na obeh straneh meje, med seboj odlično sodelujemo," je povedal vodja istrske županije Ivan Jakovčič. Župani - s slovenske strani župana Pirana Tomaž Gantar in Kopra Boris Popovič - so se še strinjali, da bi morali državi glede reševanja vprašanj meje pristopiti k arbitraži. Za sestanek so se istrski župani odločili pred prihajajočimi slovenskimi predsedniškimi v hrvaškimi parlamentarnimi volitvami. Poleg Gantara, Popoviča in Jakovčiča so bili v Buzetu še župani Lanišča Neven Mikac, Buzeta Valter Flego, Buj Lorella Lamoncin Toth in Umaga Vlado Kraljevič ter hrvaški poslanec Damir Kajin.

Na delovnem posvetu so govorili o nerezih vprašanjih med državama in se strinjali, da bi jih morali reševati na več ravneh. "Najprej bi morali rešiti vprašanja, ki se neposredno tičajo življenja ljudi na obeh

straneh meje, na drugi stopnji bi reševali na primer vprašanje varčevalcev Ljubljanske banke in jedrske elektrarne Krško. Šele nato naj pride na vrsto definiranje meje na morju in kopnem, saj ta lahko še pocaka," je pogovore povzel Kajin. Glede reševanja vprašanja meje na morju in kopnem so se strinjali, da je edina možnost arbitraža.

Pomembna točka pogovorov pa je bila izgradnja avtoceste od Trsta do t.i. hrvaškega ipsilon, ki naj bi kmalu postal avtocesta. "Moramo dati vse od sebe, da vplivamo na našo vlado, da čim prej začne z gradnjo avtoceste na naši strani," je dejal Popovič, ki kot koprski župan v avtocesti vi je rešitev za ozka grola, ki upočasnjuje promet na Obali. Popovič je še izrazil upanje, da bo Hrvaška čim prej postala članica EU: "Da bi čim prej sodelovali brez meje, ki se bo čez nekaj mesecov hudo zarezala v nekatere predele med državama." Gantar pa je v Buzetu poudaril, da je interes občine Piran predvsem v povezovanju na področju turizma. Prepričan je tudi, da bo sodelovanje med slovensko in hrvaško Istro kljub schengenski meji dobro. (STA)

ŠTANJEL - V okviru praznovanja 100-letnice rojstva Lojzeta Spacala

Na štanjelskem gradu delavnice lesoreza z grafikom Frankom Vecchietom

Franko Vecchiet na eni od svojih številnih razstav

KROMA

ŠTANJEL - V okviru praznovanja 100-letnice rojstva Lojzeta Spacala pripravljajo v Štanjelu delavnice lesoreza, ki jih bo vodil slikar in grafik Franko Vecchiet iz Trsta. Delavnice bodo zajemale teoretični in praktični del, potekale pa bodo v Galeriji Lojzeta Spacala na gradu v Štanjelu.

V teoretičnem delu bodo udeleženci seznanjeni z zgodovino grafike, njeno vlogo v posameznih umetnostnih obdobjih, poseben poudarek pa bo na lesorezu in njegovem položaju v zgodovini grafičnih tehnik. V tem okviru bo posebej izpostavljen Spacalovo delo in njegov doprinos k položaju lesoreza v modernistični umetnosti druge polovice 20. stoletja. V praktičnem delu delavnic bodo udeleženci izdelali manjši lesorez, ki ga bodo potem odtisnili na stari Spacalovi stiskalnici.

Delavnice grafike v Štanjelu so, kot pravijo organizatorji, izjemna priložnost za spoznavanje lesoreza v družbi s Spacalovimi deli, ki gotovo predstavljajo enega vrhuncev te tehnike v moderni umetnosti. Strokovno vodstvo Spacalovega priatelja Franka Vecchietta, ki je tudi sam velik mojster te grafične tehnike in priznani pedagog, pa pomeni posebno doživetje tako za ljubitelje, kot tudi za poznavalce.

Delavnice bodo potekale v dveh izmenah; prva bo 26. avgusta ter 2., 6. in 7. septembra, druga pa 30. septembra ter 4. in 5. oktobra. Prijavnice so na razpolago v turistični pisarni v Štanjelu.

Lažen bombni prelak na sodišču v Ljubljani

LJUBLJANA - Sporočilo o podtaknjeni bombi na sodišču na Tavcarjevi ulici v Ljubljani, o katerem so bili ljubljanski policisti obveščeni včeraj okoli 8. ure, se je izkazalo za lažno. Na kraj so takoj poslali več policistov, ki so zavarovali okolico sodišča ter evakuirali zaposlene in obiskovalce. Kot so sporočili s Policijsko upravo Ljubljana pri pregledu policisti niso našli eksplozivnega ali drugega nevarnega predmeta.

Mlad Romun hudo poškodoval brezdomca

PORDENON - V noči na petek je 19-letni romunski priseljenec v parku Querini v Pordenonu brutalno pretepel 56-letnega brezdomca. Z brcami in udarci ga je tako hudo poškodoval, da se moški v pordenonskih bolnišnicah boril za življenje. Po napadu je mladenič poškodovanca pustil v parku, kjer ga je našel neki mimoidoči. Ta je pretepenemu moškemu pomagal in poklical tudi rešilni avtomobil, s katerim so moškega odpeljali v bolnišnico. Napadalca so kmalu po napadu artilirali v parku. Mladenci, gre za Daniela Patkanya, je bil ves krvav in popolnoma pisan. Pri arretaciji je tudi napadel policiste, ki pa so ga brez težav obvladali. Kot so sporočili, je silam javnega reda že dobro znan.

V Cordenonusu

pogrešajo sestri

CORDENONS - Od velikošamenskega popoldneva v Cordenonusu pogrešajo sestri F. in G. M. Prva ima 19, druga pa 16 let. Od doma sta odšli v sredo popoldne, namenjeni pa naj bi bili na glavni trg mesteca v neposredni bližini Pordenona. Obe obiskujeta poklicni zavod Zanussi v Pordenonu, starši pa so njuno izginote prijavili včeraj zjutraj. Pri tem so povedali, da sta dekleti odšli od doma brez dokumentov, denarja in rezervnih oblačil.

Prijava oblastem, ker je ustrelil sovo

LIGNANO - Videmski menedžer se bo moral zagovarjati, ker je ustrelil sovo, ki sodi med začitene živali. Do spornega dogodka je prišlo že prejšnji teden, toda karabinjerji so javnost s prijavo seznanili še včeraj. Videmčan je bil na vrtu svoje hiše v Lignanu, kjer je z zračno puško sovo zadele v krilo. Sova se je nato zatekla na sosednji vrt, stanovalec, neki švicarski državljan, pa jo je v poskusu, da bi ji rešil življenje, izročil policiji. Toda sova je kljub temu poginila, sledila pa je prijava Videmčana.

POLETJE - Medtem ko se na počitnice odpravlja milijon Italijanov

Ta konec tedna je v teku prvi počitniški »protieksodus«: domov se vrača 5 milijonov ljudi

Velika večina Italijanov potuje z avtomobili

ANSA

RIM - Ferragosto ali po naše veliki šmaren je za nami, s tem pa se je počitniška sezona v Italiji začela iztekal. Ta konec tedna je v teku prvi letoski počitniški »protieksodus«. Prometni observatorij iz Milana računa, da se domov vrača okrog 6 milijonov ljudi, medtem ko na počitnice odpravlja milijon ljudi. Na obzorju sta še dva množična povratka s počitnic: 25. in 26. avgusta ter 1. in 2. septembra.

Te dni se vračajo domov predvsem trgovci in obrtniki ter delavci tercirarnega sektorja, ki se bodo v ponedeljek vrnili na svoja delovna mesta. »K tem moramo prijeti še družine z nižjimi dohodki, ki si lahko privočijo največ teden dni počitnic,« je povedal direktor milanskega observatorija Massimo Todisco. Prihodnji konec tedna pa bo sovpadal z odprtjem velikih tovarn.

Največ ljudi se kajpak vrača v velika mesta, in sicer okrog 400 tisoč v Rim, 200 tisoč v Milan, 120 tisoč v Turin, po 50 tisoč v Bologno in Genovo itd. Približno 65% potnikov se poslužuje avtomobila, 25% vlaka in 10% letal. Po podatkih obseruatorja se je počitniški promet letos počeval za kakih 5% v primerjavi z lanskim letom.

Kar zadeva uporabnike železnic, je le-teh ta konec tedna skupno okrog 2 milijona: 1,7 milijona se vrača domov, 300 tisoč pa se odpravlja na letovišča. Kljub počitnemu prometu vlaki vozijo brez večjih zamud.

MAFIJA - Duisburg Preiskave okrog pokola brez sadu

DUISBURG - Nemška policija intenzivno išče mafiskske morilce, ki so na dan velikega šmarna v Duisburgu umorili šest italijanskih državljanov, vse doma iz kraja San Luca v Kalabriji. Nobenega dvoma ni, da gre za novo epizodo v vojni med klanoma Nirta-Strangio ter Pelle-Voltari, dobiti v pest storilce pa je druga zadeva. Po mnenju nekaterih naj bi že zapustili Nemčijo in se skrivajo v kaki drugi evropski državi, mogoče na Nizzozemskem. Nemška policija je medtem natančno pregledala prioritrošče dogodka, se pravi picerijo Da Bruno v Duisburgu, pa tudi domove žrtev. V enem izmed njih je našla orožje. S pomočjo »zanesljive« priče je izdelala tudi identikit enega izmed morilcev. Pri preiskavah seveda sodelujejo tudi italijanski organi javne varnosti. V kraju San Luca pa se zdaj bojijo maščevanja. Do njega bi lahko prišlo 2. septembra, na praznik Marije iz Poljske, ki je tu zelo češčena.

LAHKA GLASBA Umrl je avtor popevk Vito Pallavicini

VITO PALLAVICINI

VIGEVANO - V četrtek je v Vigevanu umrl Vito Pallavicini, eden izmed najpomembnejših italijanskih avtorjev popevkih besedil. Star je bil 83 let, saj se je rodil 22. aprila 1924 v Vigevanu. Med njegovimi najboljšimi stvaritvami je besedilo popevke Azzurro, ki je zaslovela v izvedbi Adriana Celentana. Pallavicini ga je napisal skupno s kantavtorjem Paolom Contejem, s katerim je rad sodeloval. Pallavicinijeve stvaritve so npr. še besedila popevki »Le mille bolle blu« (pelja jo Mina), »Io che non vivo« (Pino Donaggio), »Deborah« (Fausto Leali), »Serenata« (Toto Cutugno), »Nel sole« (Al Bano).

TUJI TISK - Italijansko dogajanje v zrcalu tujih medijev

Mafiski pokol v Duisburgu globoko odjeknil v nemški in širši mednarodni javnosti

Podoba Italije v tujih medijih je ta teden dokaj negativna, saj poročajo z velikim poudarkom o mafiskem pokolu v Duisburgu. Zanimivo je, da nemški mediji pišejo o zadevi dokaj umirjeno in brez običajnih stereotipov na račun Italijanov, kot se je na primer zgodilo lani, ko je italijanska nogometna reprezentanca začela prav v Duisburgu svoj zmagovalni pohod do zmage na svetovnem prvenstvu. Takrat je Der Spiegel označil italijanske nogometarje - in Italijane nasploh - kot parazite, tokrat pa naglaša, da številni delovni in posredni državljeni Italije, tudi na jugu polotoka, aktivno nasprotujejo mafiji in kriminalu nasploh, čeprav tako zadržanje ogroža njihovo življenje. Pod naslovom »Smerti izvoz italijanske mafije« tehnik izpostavlja dejstvo, da se italijanski kriminal razpleta tudi izven meja polotoka in da mafisko nasilje ne pozna več meja. Pokol v Duisburgu poudarja pomembnost knjige Roberta Savianeja Gomorra, ki bo prav te dni izšla v nemškem prevodu: ob branju te knjige lahko bolje razumemo, zakaj so pred picerijo v Duisburgu ubili šest ljudi

v okviru krvnega maščevanja kalabrijske 'ndranghete, meni Der Spiegel.

Tudi Frankfurter Algemeine Zeitung piše o mafiji, in sicer pod naslovom »Dinar, mamilia in nepremičnine - Italijanska mafija prodrla v Nemčijo«. FAZ ugotavlja, da mafija ni več samo italijanski problem in pri tem navaja italijanskega preiskovalnega sodnika: z denarjem iz prodaje kokaina je kalabrijska kriminalna združba že kupila celo bloke v mestih nedkdanje Vzhodne Nemčije, zgradila je verigo hotelov in odprla številne restavracije po vsej Nemčiji. Kalabrijski mafiski imperij nadzira trgovino s kokainom po vsej Evropi, razpolaga z več desetimi milijard evrov letnega profita, to je z budžetom, ki ima prej razsežnosti manjše države kot pa kriminalne organizacije. Zato je zelo aktualno opozorilo omenjenega italijanskega preiskovalnega sodnika: »Ce se Nemčija ne bo resno lotila problema, bo čez deset let imela iste probleme kot Kalabrija,« poroča dnevnik iz Frankfurta.

Francoski Le Monde in švicarski Le Temps pa poročata s poudarkom o razsod-

bi kasacijskega sodišča glede nasilja, kateremu je bilo podprtveno dekle iz muslimanske družine. Dnevnik iz francoskega kantona Švica ugotavlja, da je vrhovno italijansko sodiščo oprostilo starše in brata mlade Fatime, ki so jo prvezali na stol in jo pretepli do krvi: ni šlo za zakonski prekršek, ker so se za to odločili z dobrim namenom, da bi jo kaznovali zaradi njenega nespoštovanja islamske kulture. Vprašanje integracije islamskih priseljencev je v Italiji zelo problematično in mnogi oporekajo težnji, po kateri je treba spoštovati tudi nesprejemljiva zadržanja in imenu spoštovanja drugačnih po načelu »politically correct«, piše Le Temps.

Le Monde pa poudarja, da so v razsodbi naglasili dobrohotni namen staršev in brata, ki so dekle pretepli »samo zato, da bi se vrnila na pravo pot« - to je pa vedenje v skladu z muslimanskimi predpisi. Pariški popoldnevnik poroča, da so v krougu priseljenih muslimanskih družin v Italiji samo lani ubili vsaj devet žensk, glede česar je politični razred dokaj odsoten in zaenkrat še ni na obzorju zakona, ki naj

prizna polnopravnost priseljenim muslimanskim ženskam, medtem ko so sodišča tolerantna do fundamentalističnih predpisov islamske šarije.

Italijanom se ne piše nič kaj dobro tudi pri manj dramatičnih oz. bolj prijetnih zadevah. Tako spletna izdaja newyorskega Daily News objavlja levestico mesečnika Men's Health o najbolj zadoščenih moških s spolnega vidika. In italijanski moški so na 20. mestu, prav na drugi levestice, pa čeprav je pevka italijanskega izvora Madonna ponosno nosila majico z napisom »Italians do it better« - to se pravi, da naj bi bili italijanski ljubimci najboljši. Raziskovalci pripisujejo nizko uvrstitev italijanskim moškim vrsti dejavnikov: tako je četrtna intervjuvance priznala, da redno varja ženo, število razporok narašča in samo 36 odstotkov Italijanov izjavlja, da je njihovo spolno življenje zadovoljivo. Na prvo mesto levestice so se uvrstili Angleži, sledijo Poljaki, Nizozemci, Romuni, Filipini itd do Italijanov na 20. mestu. Sicer pa ali naj res verjamemo statistikam?

Sergij Premru

OKOLJE - ISTAT

Slab zrak in ropot vse večja problema

RIM - Velik odstotek italijanskih družin se pritožuje zaradi onesnaženosti zraka in zaradi ropota. Tako izhaja iz okoljskega letopisa, ki ga je včeraj objavil osrednji italijanski statistični zavod ISTAT. Gre za najnovejše statistične podatke o zraku, vodi, energiji, požarih, potresih ipd. v Italiji.

Kar 41,7% italijanskih družin meni, da živi v hudo onesnaženem zraku. Ta problem je posebno občuten v Lombardiji, saj sanj opozarja 56,6% družin. Sicer pa se 22% prebivalcev pritožuje tudi zaradi smrada, v Kampaniji kar 32,4% družin. Da je onesnaženost zraka resen problem, prihaja do izraza tudi v drugi obliki. Po podatkih ISTAT je leta 2004 Italija proizvedla 384 milijonov ton ogljikovega dvokisa, ki je eden izmed t. i. toplogrednih plinov, medtem ko jih je leta 1980 72 milijonov.

Kot rečeno, pa se vse več ljudi pritožuje tudi zaradi zvočne onesnaženosti. Na ta problem opozarja 37,8% družin. Najbolj »hrupne« dežele so po ocenah samega prebivalstva Kampanija (50,8%), Apulija (45,9%) in Laci (44,6%).

Vse to je tesno povezano s prevozi. V Italiji ta čas kroži več kot 45 milijonov vozil, točneje 77 avtov vsakih 100 prebivalcev. Leta 1985 jih je bilo 48 vsakih 100 prebivalcev. V letih od 1998 do 2005 se je za 11% zmanjšalo število avtomobilov na bencinski pogon, za prav toliko pa se je povečalo število avtomobilov na plinsko olje, metan ipd. Sicer pa velja poudariti, da se v Italiji ta čas kar 81,8% potnikov in 65,6% blaga prevaža po cestah.

Po podatkih ISTAT v občinah pokrajinskih glavnih mest vsak prebivalec porabi letno 68,9 kubičnega metra vode, 429,1 kubičnega metra plina za domačo uporabo in 1.228,7 kilowatture električne energije, proizvede pa 626,8 kilograma odpadkov, ki jih ločeno zbirajo le v 21,1% primerov. Zanimiv je tudi podatek, da le 4.567 občin od skupnih 8.101 razpolaga s kanalizacijo, ki in celoti prečisti odpadne vode.

V letu 2005 je 43,1% energije, ki jo uporablja industrija, izhajalo iz naftnih virov, 36% pa naravnega plina.

Evropska centralna banka

17. avgusta 2007

valute	evro	
	17.08	16.08
ameriški dolar	1,3454	1,3405
japonski jen	152,74	153,19
kitajski juan	10,2184	10,1932
ruski rubel	34,7740	34,5990
danska krona	7,4409	7,4419
britanski funt	0,67920	0,67560
švedska krona	9,3590	9,4130
norveška krona	8,0375	8,0350
češka koruna	27,663	27,510
švicarski frank	1,6245	1,6302
estonska koruna	15,6466	15,6466
madžarski forint	260,20	260,20
poljski zlot	3,8337	3,8380
kanadski dolar	1,4416	1,4469
avstralski dolar	1,7213	1,7072
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lej	3,2769	3,2575
slovaška koruna	33,740	33,800
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,6975	0,6968
malteška lira	0,4293	0,4293
islandska koruna	92,87	92,95
turska lira	1,8636	1,8755
hrvaška kuna	7,3330	7,3062

Zadružna Kraška banka

17. avgusta 2007

valute	evro	
	nakup	prodaja
ameriški dolar	1,35792	1,33004
britanski funt	0,6885	0,67265
švicarski frank	1,64775	1,60761
japonski jen	156,5135	147,0301
švedska krona	9,64361	9,18238
avstralski dolar	1,7664	1,69188
kanadski dolar	1,47468	1,41854
danska krona	7,58478	7,29901
norveška krona	8,21900	7,85099
madžarski forint	312,24	244,588
češka koruna	31,6365	24,759
slovaška koruna	38,87	30,42
hrvaška kuna	7,82494	6,9774

**CREDITO COOPERATIVO DEL CARSO
ZADRUŽNA KRAŠKA BANKA**

Banca di Cividale

17. avgusta 2007

valute	evro

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.it

Sobota, 18. avgusta 2007

5

MAČKOLJE - Kmetijsko podjetje bratov Elene in Eura

Parovel: tradicija vina in ekstradeviškega olja

Deset hektarjev vinogradov in prav toliko oljčnih nasadov

Kmetijsko podjetje Parovel se lahko pohvali z dolgo tradicijo pridelovanja olja in vina, saj sta brata Elena in Euro, ki danes upravlja tvrdtka, predstavnika četrte generacije te družine. Vse se je začelo v Mačkoljah, ko je ob koncu devetnajstega stoletja Peter Parovel pričel s kmetijsko dejavnostjo. Najboljše pridelke z domačih njiv so tedaj pošiljali samemu cesarju na Dunaj. Tudi tržaška gospoda je v tistem času ob koncih tedna rada zahajala v Mačkolje.

Podjetje Parovel trenutno upravlja kakih deset hektarjev vinogradov in prav tolikšno površino oljčnih nasadov. Približno polovica oljk obrodi sad, drugo polovico pa predstavljajo mlade oljke, ki so jih posadili pred kratkim in bodo obrodile v naslednjih letih. Nasadi in vinoigradi se nahajajo na hribovitih zemljiščih v Bregu.

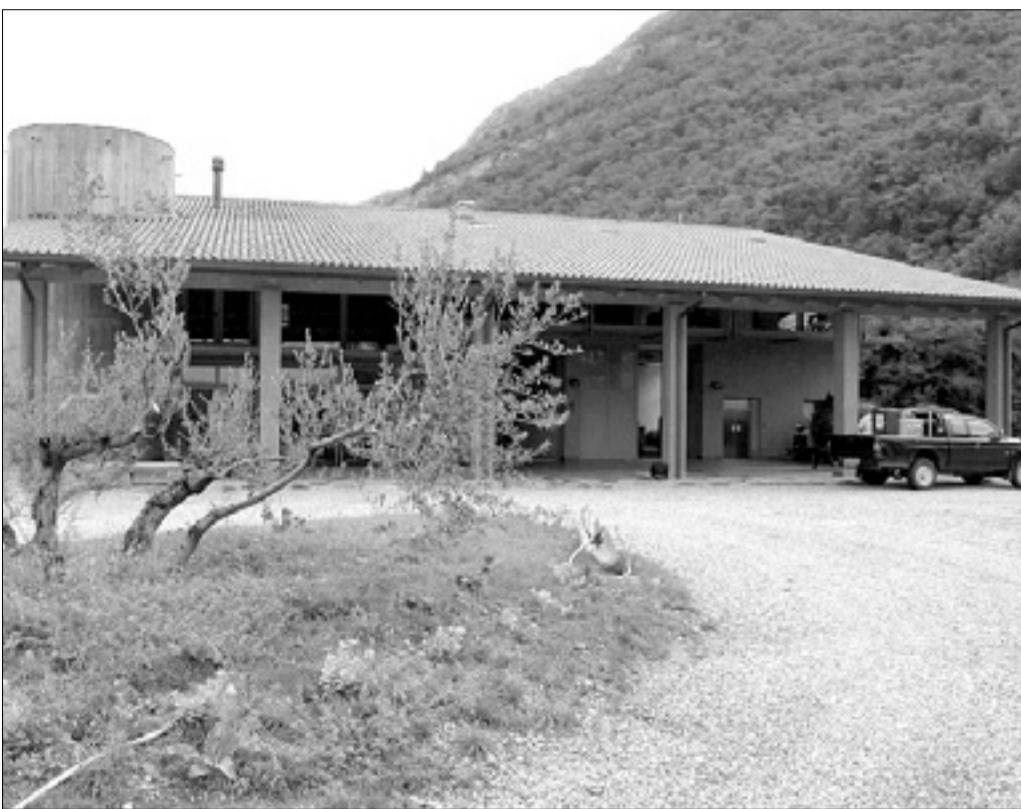
Podjetje je pred približno letom dni otvorilo novo vinsko klet in agrituristično postojanko nedaleč od občinskega gledališča France Prešeren v Boljuncu. Prostori v Mačkoljah so namreč postajali iz leta v leto tesnejši. Nova klet se nahaja kakih šest metrov globoko, v pritličnih prostorih pa so nameščene naprave za predelavo vina. Poslovni prostori, skladišče in torklja podjetja Parovel pa se nahajajo v obrtni coni v Dolini.

Agrituristična dejavnost v poletnih mesecih poteka kar na dvorišču, pozimi pa se ta preseli v notranjost, in sicer v zgornje prostore poslopja, ki so opremljeni z vrtljivim ognjiščem. Turistično središče gosti tudi kulturne prireditve. Pred časom so namreč tu predstavili zgoščenko mačkoljanskega noneta Primorsko, nastopili pa so tudi pevci zboru Obalca iz Kopra pod vodstvom Aleksandre Pertot.

Olje in vino, ki ga pridelajo pri Parovelu, prodajo povečini v tujino, od tega največ v Združene države Amerike. Slaba polovica pa se znajde na italijanskem tržišču. Podjetje Parovel je znano predvsem po svojem ekstradeviškem oljčnem olju z oznako DOP, vina pa pridelujejo več vrst. Med bela vina spadajo malvazija, vitovska in mešanica matos, med črnimi pa prevladuje refošk. Parovelovo vino se stara v jeklenih posodah in leseni sodih. Steklenice gre-

Novo gospodarsko poslopje podjetja Parovel v Boljuncu

KROMA

do v prodajo dobrega pol leta po ustekljenjenju vina. Krajsi je seveda postopek pri pridelovanju oljčnega olja. Oljke je treba namreč stisniti v najkrajšem možnem času. Ponavadi se to pri Parovelu zgodi le kako uro zatem, ko so jih obrali. Olje v posodah počiva približno mesec dni, nato je pripravljeno za steklenjenje.

Euro Parovel nam je povedal, da je bilo letošnje poletje za trte zelo dobro. Čeprav se pri nas dež ni pojavi približno štirideset dni, je grozje dobro dozorelo. Tudi bolezni ni bilo, zato škropljene v tem času skorajda ni bilo potrebno. Kar pa se oljk tiče, jih bo letos nekaj ostalo brez plodov, saj jih je močna vročinska pripeka presestila prav med cvetenjem.

Pri Parovelu bodo zato kmalu trgali, in sicer v tednu po prazniku Velikega Šmarna. Letos bo trgovate potekala približno mesec dni prej kot običajno. Oljke bodo obirali predvidoma konec septembra, medtem ko to opravilo običajno poteka konec oktobra. (ps)

PREVOZI - Po morju

Trst - Gradež

Povezava z Gradežem bo trikrat dnevno do 13. septembra

Kdor želi v Gradež in bi se rad izognil gneči na cesti, ima lepo priložnost: do 13. septembra se lahko posluži ladji prevozniškega podjetja APT, ki prepelje do 250 potnikov. Ladja je privzeta pri pomolu Pescheria in proti Gradežu odpluje vsak dan (razen pondeljkov) ob 8., 13. in 17. uri. Prihod v Gradež je ob 9.15, 14.30 in 18.30. Odhodi s pomola Torpediniere v Gradežu pa so ob 9.30, 15.00 in 18.45 s prihodi v Trst ob 11.00, 16.30 in 20.15.

Podjetje APT je tudi za letošnjo sezono potrdilo povezavo med pomorsko progo in avtobusno izvenmestno progo št. 1. Slednja pelje iz Gorice mi-

mo Fare, Gradišča, letališča v Ronkah, Tržiča vse do Gradeža, kjer se potniki lahko vkrcajo na ladjo in obiščejo Trst.

Kdor se bo za obisk Gradeža poslužil ladje, lahko nabavi običajno vozovnico (5.25 evra) ali tudi s povratnico (8 evrov - vozovnica velja samo en dan). Lahko pa si nabavi tudi poimenovski abonma za deset voženj (31.55 evra) in za 50 voženj (63.10 evra), kar privraša precejšen prihranek. Predviden je tudi prevoz koles ali mopedov (največ dva). V primeru slabega vremena bodo zagotovili povezavo po kopnem, brez vmesnih postaj.

OPĆINE - Včerajšnja debata na Prazniku Unità in Novega Dela

Ženske si v politiki zaslужijo več prostora

Srečanje s Fulvio Premolin, Bruno Tam in Tamara Blažina - Demokratska stranka je velika priložnost za uveljavitev žensk na krajevni in državni politični sceni

Kar se tiče ženske prisotnosti v političnih krogih, Italija kreple zaostaja za evropskimi standardi, nastajajoča Demokratska stranka pa predstavlja lepo priložnost za velik preobrat, priložnost, ki je ne gre zamuditi. To je ena številnih ugotovitev z včerajšnjega srečanja o ženski vlogi v današnjem političnem kontekstu (foto Kroma). Srečanje je uvedlo letošnji Praznik Unità in Novega Dela, ki se kot ponavadi odvija v Prosvetnem domu na Općinah.

Omisija na openskem dvorišču so se udeležile tri predstavnice krajevne politike: dolinska županja Fulvia Premolin, tržaška občinska svetnica Marjetice Bruno Tam in deželnna svetnica LD Tamara Blažina. Gabriella Baroni, članica pokrajinskega vodstva LD, jih je vodila v razmišljjanje o izvivih, s katerimi se morajo ženske soočati v krajevni in državni politiki.

Fulvia Premolin je podčrtala, da je Italija na dnu lestvice ženskega sodelovanja v politiki. Glede na to je počaščena, da lahko vodi občinsko upravo in to z odborom, ki ga sestavljajo povečini ženske. V naši državi je to redkost. Kateri pa so razlogi za tako težko uveljavljanje žensk v politiki? V prvi vrsti ženske še vedno skrbijo za otroke in se zaradi tega pogosto odrekajo marsičemu, tudi politiki. Ženske se pogosto znajdejo pred življenjsko izbiro »družina ali kariera« in se navadno odločijo za prvo, je dejala županja. Moški se

tem izbiram izognejo. Moralo bi priti do velikih sprememb, ki bi dokončno udejanjile enakost med spoloma. Tako bi si včasih tudi očetje privoščili starševski dopust, da bi skrbeli za družino.

Bruna Tam je spomnila, da situacija v Trstu sploh ni roznata, saj sedi v tržaškem občinskem svetu le 6 žensk, problem pa zadeva oba tabora. Deželni volilni zakon, ki zagotavlja ženskam enotretjinsko zastopanstvo, je delno zadostil nihovim zahtevam.

Eno večjih ovir pri uveljavljanju žensk v politiki predstavljajo mediji. Slednji (z nekatерimi izjemami) imajo malo posluha za ženske tematike, za odbornice in svetnice nimajo prostora, v ospredje pa porivajo moške politike. »Mediji naj poročajo, da Občina Dolina dobro deluje in da je niso ženske upraviteljice popolnoma uničile« je bil njen piker komentar. Ob koncu se je Tamova dotaknila še razlik med ženskimi in moškimi možgani: ženske so nadarjene za eno, moški za drugo in idealno bi bilo, ko bi v politiki v enaki meri izkoristili sposobnosti obeh spolov.

Tudi Tamara Blažina meni, da bi bila potrebna korenita revolucija v miselnosti ljudi. Ženske imajo danes premočno vpliv, tako v politiki kot v medijih in gospodarstvu. Ko se v deželnem svetu odvija razprava o kakih ženski tematiki in o enakosti med spoloma, je nujno doseči skupno stališče z svetnicami vseh strank, pa

tudi z večino moških svetnikov. Drugače ne gre. Med temi razpravami pa se pogosto najde kdo, ki vso zadevo spremlja s posmehom, ki je do žensk žaliv.

Ženske vbrizgnejo političnemu svetu veliko dobre učinkov, zato jih je treba spoštovati. Sama je opazila, da so svetnice veliko bolj natančne in marljive od svojih kolegov, ki so nasprošno bolj površni. V delu po komisijah pride do izraza tudi močen ženski značaj, ki omogoča svetnicam, da odločno zastopajo lastne ideje in usmerjajo skupne odločitve. Vse udeleženke debate so se strinjale, da predstavlja snovanje Demokratske stranke veliko priložnost za preobrat. Polovico ustanovne skupščine bodo sestavljale ženske, a to ni dovolj. Ženske se namreč tradicionalno manj zanimajo za politiko, morda, ker ji ne zaupajo. Vsekakor do jeseni ne preostane veliko časa in treba bo najti dočeločno število »pogumnih«, ki bi prevetrite italijansko (in krajenvno) politično sceno.

Praznik se bo nadaljeval do ponedeljka: kioski bodo danes in v ponedeljek odprli ob 18. uri, jutri pa bo mogoče kaj prigrizniti ali popiti že ob 17. uri. Današnji del bogatega politično-kulturnega sporeda bo namenjen izvoljenim predstavnikom Levih demokratov, Marjetice in Slovenske skupnosti, ki bodo obravnavali pereče probleme našega ozemlja (začetek ob 18. uri). (af)

Danes »okusi zaliva«

Na novi ribji tržnici, na prostoru bivše Gaslini (nedaleč od trgovskega centra Torri d'Europa) se bo danes pričela enogastronomski manifestacija »okusi zaliva«, ki jo prirejajo ribiči sami. Na voljo ne bodo samo obložene mize s plavo ribo, kalamari, školjkami itd., obiskovalci bodo imeli priložnost, da dobra spoznajo tudi ribiški poklic. Že danes ob 11. uri bo tako možen ogled čolnov, na katerih bomo iz besed protagonistov slišali, kako poteka njihovo delo, opisali nam bodo opremo in orodje ter razne zanimivosti iz njihovega življenja. Ob 18. uri bo slovesna otvoritev, ki se je bo udeležil tržaški občinski odbornik za gospodarski razvoj Paolo Rovis, nakar bodo odprli kioske, ki bodo delovali do polnoči. Jutri je urnik prav tako od 11. do 24. ure, in tako bo ob koncu vsakega tedna, v sobotah in nedeljah, do 30. septembra.

Tudi poezija in proza v vrtu La Carsiana

Za obiskovalce botaničnega vrta La Carsiana so pripravili novost, namestili so razne table, na katerih so poezije in odlomki iz raznih del avtorjev, ki so pisali o Krasu (Saba, Ungaretti, Slataper, Svevo, Rilke, Kosovel, Cergoly, Domini, Jan Morris in Susanna Tamaro). Poleg tega so tudi lirike Guida Samba, Nore Palagi, Foelkel in Marin. Vrt je odprt do torka do petka od 10. do 13. ure, v sobotah in nedeljah od 10. do 13. in od 15. do 19. ure.

Spet za zapahi

Bil je v hišnem priporu, vendar je na predvečer Velikega šmarna odšel preko meje. Ob povratku se ga agenti skušali ustaviti, a jim je zbežal in se skrival do včeraj popoldne, ko so ga mestni redarji in karabijeri odkrili v stanovanju neke znanke na področju Ul. Rossetti. Sedaj je 41-letni Maurizio Petrucci spet za zapahi, dolžjo ga pobega iz zapora.

Mamilia morda usodna

V svojem stanovanju v Ul. dei Mirti je včeraj zjutraj umrl 46-letni moški, verjetno mu je bila usodna prevelika doza mamilia. Ko je prispolo osebje službe 118, mu že ni bilo več pomoći.

Okradel 84-letno žensko

V Ul. Biasoletto, na vogalu z Ul. Maurer, je včeraj neznanec iztrgal 84-letni ženski torbico, v kateri je imela denar (okrog 80 evrov), dokumente in ključe. Bila je tako pretresena, da agentom napadalca ni znala niti približno opisati.

DOLINSKA OBČINA - Županja Fulvia Premolin o boljunškem trgu

Kmalu oddaja del za načrt za »novo« Gorico

Z deželnim prispevkom publikacija o padlih občanih med drugo svetovno vojno

Pred kratkim objavljeni idejni načrt za obnovo trga Gorice v Boljuncu je izval predvsem med domačini kar nekaj pomislekov. Najbolj pogosto je bilo slišati, da krajonom ne ustreza, ker »zapira« trg avtomobilom bivajočih. Pa tudi, da bodo domači trgovci ob klienti, ker le-ti ne bodo mogli privoziti z vozili do trgovin na trgu.

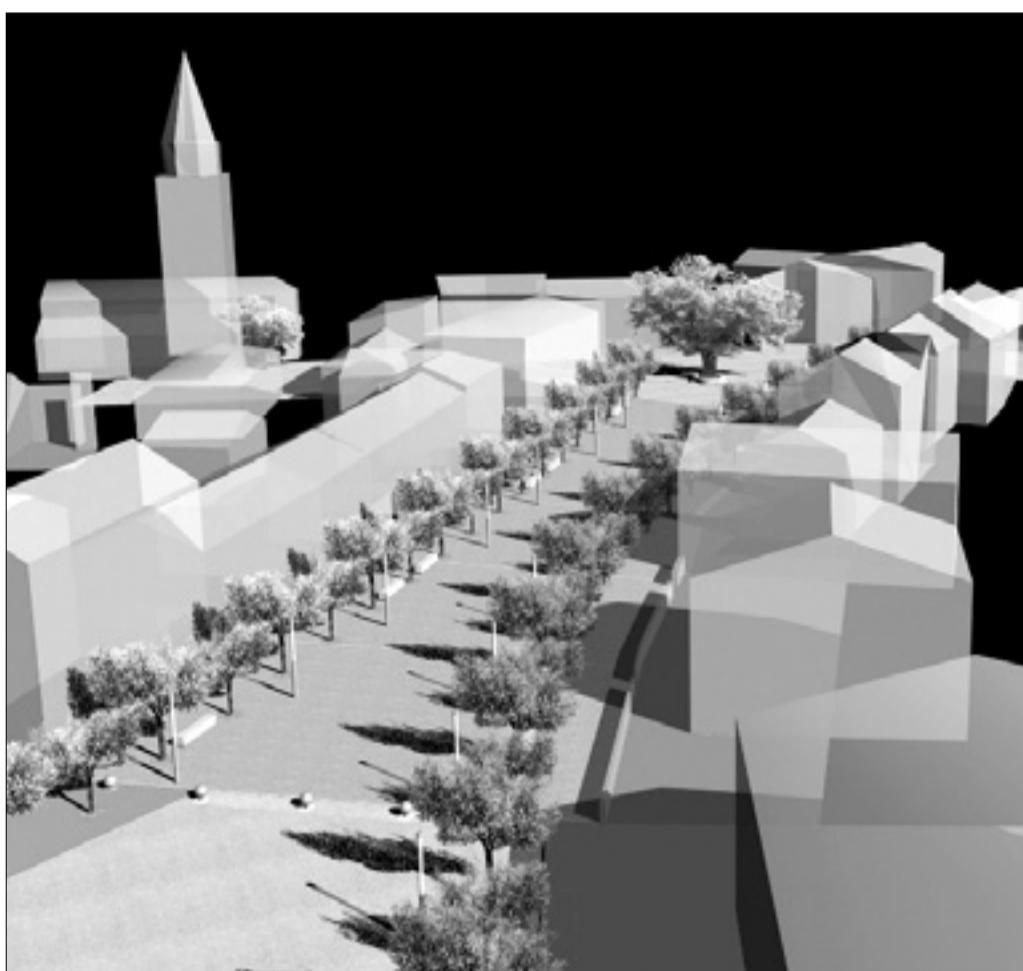
FULVIA PREMOLIN

Na dolinski občini so prisluhnili tem pomislekom. Pred tedni je županja Fulvia Premolin sklical sestanek, na katerem je bila v ospredju prav obnova boljunške Gorice.

Včeraj je Premolinova sporočila, da bo dala občinska uprava v kratkem na dražbo dela za načrtovanje nove podobe Gorice. Občina je že prejela prvi prispevek deželne uprave za strukture in za preureditev Gorice, in sicer v višini 500 tisoč evrov, čaka pa še na drugi del deželnega prispevka, ki naj bi znašal 650 tisoč evrov. O dodelitvi prispevka naj bi odločal deželni odbor na prvi seji po počitniškem premoru.

Dolinska občinska uprava od začetka julija pozorno sledi novemu načinu ločenega zbiranja odpadkov na domu. Občinski delavci so odpeljali dosedanje zabojnike s cest. V nekaj dneh bo končano razdeljevanje kant za vlažne odpadke. Delavci so jih sicer že razdelili, a del kant (kakšen odstotek od skupno več kot 3 tisoč kant, je pojasnila županja Premolinova) je imel poškodovan mikročip za razbiranje podatkov o odnašanju odpadkov, zaradi česar so jih morali zamenjati.

Dolinska občina je že januarja vložila na deželno upravo prošnjo za prispevek za zabojnike za kompostiranje za smotrno reciklažo zelenih odpadkov. V pričakovovanju deželnega prispevka bo občina verjetno koristila prispevek, ki ga je za izboljšanje sistema ločenega zbiranja odpadkov namenila tržaška pokrajinska uprava. Pokrajinska odbornica za okolje Ondina Barduzzi je sporočila, da je denar za ta namen že na zalogi.

Idejni načrt za obnovo boljunške Gorice, ki je naletel na negodovanje številnih domačinov

Občinska uprava bo vsekakor ponatisnila gradivo z navodili za nov način ločenega zbiranja odpadkov na domu. Številni, predvsem starejši občani, se še vedno obračajo na občino, da bi izvedeli, kam naj odvržejo odpadke.

Po oceni dolinske županje Premolinove je dosedanjih obračunov novega načina zbiranja odpadkov dober. Uradnih številk sicer še ni na razpolago, vsekakor pa je zaznati znižanje količine vlažnih odpadkov.

Levorsedinska občinska uprava je pred kratkim prejela deželni prispevek v višini 5 tisoč evrov, ki ga bo izkoristila za tiskanje knjige o padlih občanih med drugo svetovno vojno. Teh je bilo okrog 300. V knjigi bodo zabeleženi podrobni podatki o vseh padlih za svobodo v dolinskih občinih, tako bo publikacija zapolnila vrzel na tem področju ter obenem postala pomemben dokumentarni pomnik o polpretekli zgodovini teh krajev.

MED TEKMO TRIESTINA-MANTOVA

Bleščeči prah

Perelli: »Železarna proslavila zmago Triestine...«

Škedenjska železarna je izbrala kar nogometno tekmo med Triestino in Mantovo, da je spet opozorila, kako sama onesnažuje zrak in drugo okolje. Nad gledalce tekme za italijanski pokal se je skoraj nezaznavno usul bleščeč prah.

Na ta za nogometna igrišča nevsakdanji fenomen je opozoril pokrajinski tajnik Nove socialistične stranke Alessandro Perelli. Politik, ki je pred nekaj dnevi pozval Silvia Berlusconi, naj prevzame škedenjski industrijski obrat, je ocenil, da obstaja bledo bleščečem prahu le dve možnosti. Prvič, da je zdravju škodljiv;

drugič, da ni. Ko bi obveljala druga možnost, bi lahko pomenilo, da je hotela železarna na svojstven način proslaviti zmago tržaškega drugoligaša, je ironično pokomentiral Perelli.

Tovrstno »proslavljanje« pa ni bilo prav nič všeč gledalcem, ki so se morali po tekmi otrestiti nadležnega praha. Podobno ni všeč Škedenjemc vsakodnevno čiščenje tovrstnega praha z balkonov lastnih stanovanj, je menil Perelli, ki se je ob koncu že spet znesel nad tržaškim županom Robertom Dipiazzo, ker se še ni odločil, kaj storiti z železarno in njenimi delavci.

DEVIN-NABREŽINA - Pismo županu Giorgiu Retu

Sporno »vabilo«

Igor Gabrovec opozarja na poziv podjetja Rete Ferroviaria Italiana, naj lastniki zemljišč odstranijo veje ob elektrovodu

IGOR GABROVEC

Debinsko-nabrežinski občinski svetnik Igor Gabrovec je na župana Giorgia Reta naslovil pismo, v katerem se zgraža nad letaki, ki so se na začetku avgusta pojavili na občinskem območju. Letaki so vsebovali poziv, ki ga je podjetje Rete Ferroviaria Italiana (RFI) namenilo lastnikom zemljišč, ki se nahajajo v neposredni bližini elektrovoda na trasi Općine-Redipulja. Podjetje je takrat vabilo lastnike, naj svojim drevesom odžagajo veje, ki se preveč približujejo visokonapetostnim kablom. Navsezadnje ni najbolj primerno, da se veje skoraj dotikajo elektrovoda.

Letak RFI je obveščal, da se rastline po prefektovem odloku lahko približajo kablu največ do razdalje štirih metrov v navpični smeri in treh metrov v vodoravnji smeri. Za kakršenkoli poseg na manj kot petmetrski razdalji od kabla pa morajo občani prejeti pisno dovoljenje s strani podjetja samega.

stroškom za isto delo, ki naj bi ga naposlед opravila sama RFI.

Sredi avgusta naj bi po svetnikovem mnenju med drugim veljala splošna prepoved žaganja dreves. Letake so sredi obdobja dopustov nalepili »na drevesa in zabojnike za smeti, tako da je upravičeno sumiti, da marsikdo od "obvezancev" ni dobil vabila-pozivogrožnje«. Gabrovec meni, da gre za »tipičen primer slepe arrogancije nekamijljene oblasti, saj so lastniki zemljišč, ki so bili že vsestransko oškodovani s postavljivo elektrovodo, ponovno in krivično postavljeni v podrejen položaj«.

Župana Reta sprašuje, ali je bila občinska uprava seznanjena z omenjenimi ukrepi, pa tudi zakaj na letaku ni videti žiga, ki bi potrjeval plačilo pristojbin, vezanih na javne letake in obvestila. Župana obenem poziva, naj se glede tega problema jasno opredeli oziroma naj razloži, kaj namerava storiti uprava, da zaščiti dostojanstvo in interes svojih občanov pred enostranskimi zahtevami podjetja RFI.

ŽABNICE - Tabor

Veliko pridobili

Desetdnevni tabor priredila Slovenska mladinska pastoralna

V Žabnicah smo tudi letos mladi iz vse tržaške pokrajine na taboru, ki ga prireja Slovenska mladinska pastoralna (v organizaciji župnij Dolina in Mačkolje), prezivali prijetno desetdnevno preizkušnjo. Odpravili smo se na Trbiž, se kopali v Rabeljskem in v Preškem jezeru (Šmohor), se sprehodili okoli mangartskih jezer ter povzpeli na Zahom-

Paolo Rumiz gost v Ausonii

Časnikar Paolo Remiz bo v sredo, 22. t.m. ob 19. uri gost v kopališču Ausonia. Ob njem bo prof. Giovanni Brizzi, docent antične zgodovine na bolonjski univerzi.

Glasba s F. Furianom

Na Trgu 11 settembre 2001 v Barkovljah bosta v četrtek, 23. t.m. ob 20.30 na vrsti glasba in kabaret s Flaviom Furianom. Vstop je prost.

Rešil ji je življenje

Mimočo so včeraj v bližini ravnega predora na Obalni cesti opazili mlado žensko, ki je stala na izpostavljenem mestu. Takoj so razumeli, da si ne ogleduje lepot narave in so poklicali rešilec 118. Med tistimi, ki so opazovali njeno početje, je bil tudi gasilec v pokoju. Razumel je, da bi bilo do prihoda reševalcev morda že prepozno in se je odločil, da se ji približa. Navezal je pogovor in jo napisel prepričal, da se je odrekla svoji namevi. Žensko so zatem odpeljali v katinarsko bolnišnico.

Prošnje za delovna mesta

Na stopnišču dei Cappuccini 1 bo do v pondeljek, 20. t.m. od 9.30 do 12.30 in od 15.00 do 16.30 ter v torek, 21. t.m. od 9.30 do 12.30 sprejemati pristopne izjave za delovna mesta. Na razpolago je 7 mest po možnega osebja na tržaški občini (čiščenje in urejanje prostorov, storitev za mladoletne; določen čas do 30.6.2008) in 7 mest za osebje, ki ima v oskrbi otroke do 6. leta starosti ter čiščenje prostorov (določen čas do 30.6.2008).

Rešili ranjeno želvo

S čolna je v morju opazil ranjeno, okrog 80 centimetrov veliko želvo, in se nemudoma obrnil do pristaniškega poveljstva v Tržiču. Proti Rtu Sdobra, kjer je bila žival, je nemudoma odplul čoln pristaniškega poveljstva. Želvo je imela pet globokih zarez na hrbtni in preluknjeni pljuča, zagotovo jo je zadel vijak kakšnega plovila. Odpeljali so jo v morski rezervat pri Miramaru, kjer jo je v oskrbo sprejel živinozdravnik.

Kontrole prometne policije

Prometna policija bo tudi v obdobju od 20. do 26. avgusta izvajala kontrole na cestah v naši deželi, v vseh štirih pokrajinh. Izvidnice bodo nameščene na raznih odsekih avtocest kot tudi na ostalih cestah, njihova prisotnost naj bi šoferje navajala k večji previdnosti in spoštovanju prometnih predpisov.

INTERVJ - Predsednik in pooblaščeni upravitelj podjetja Euroservis Erik Švab

Euroservis: ob evropskem načrtovanju prevajalska služba in prirejanje kongresov

Podjetje se je povečalo in razširilo svoje delovanje - V začetku leta 2007 tudi spremembu lastništva

Podjetje Euroservis, ki se je v prejšnjih letih uspešno ukvarjalo z evropskim načrtovanjem, se je v zadnjem obdobju zelo razvilo in se danes pripravlja na nove izzive. Če je po eni strani na obzorju novo programsko obdobje Evropske unije 2007-2013, razvija podjetje po drugi specifičen sektor storitev na področju prevajanja in tolmačenja ter prirejanja posvetov in še zlasti kongresov. V podjetju je v zadnjem obdobju prišlo tudi do notranjih sprememb. O njegovem delovanju, novih izzivih in perspektivah za prihodnost smo se pogovorili s predsednikom in pooblaščenim upraviteljem Euroservisa Erikom Švabom.

Kakšna je bila dosedanja in kakšna je nova struktura Euroservisa?

Struktura se je začela razvijati leta 2001 z ustanovitvijo Urada za Evropo, ki sem ga sam upravljal. Po uspešnem naboru in izvedbi prvih projektov smo se s strukturo Servisa v začetku leta 2004 odločili ustanoviti storitveno podjetje Euroservis, v katerem je poleg mene začela delati Kristina Valenčič. To podjetje se je potem iz Urada za Evropo - kot samostojnega urada Slovenskega deželnega gospodarskega združenja - v sodelovanju s SDGZ in Servisom razvilo v samostojno podjetje. Naslednji korak je bilo sprejetje novih uslužbencev, da se je v teh letih v naših uradih zvrstilo več sodelavcev, tako stalnih kot zunanjih. Naj med temi omenim Maro Černic, ki je danes odbornica za okolje na Pokrajini Gorica. Struktura Euroservisa se je tako okreplila, da smo stopili v leto 2007 z reorganizacijo lastništva. S Kristino Valenčič, s katero sva imela prej minimalni delež, sva prevzela večinski delež podjetja in partner oz. solastnik v podjetju je namesto podjetja Servis postal SDGZ. Posledično smo tudi ustanovili novo in prvo hčerinsko podjetje v Novi Gorici v partnerstvu z Gospodarsko zbornico Slovenije. Solastnika novega podjetja, ki se imenuje Evropski center za čezmejno gospodarsko sodelovanje, sta Euroservis in GZS, Euroservis pa ima spet večinski delež. Ob reorganizaciji lastništva smo spremenili tudi upravni odbor, v katerem sedi predstavnica SDGZ Martina Malalan, osebno pa sem spremenil status zaposlenega v upravitelja. Z Malalanovo sva skratka člana upravnega odbora, katerega sva predsednik oz. podpredsednica in sva oba pooblaščena upravitev za določene tematike. V našem uradu so zaposleni še njegova koordinatorka Kristina Valenčič, Adriana Longo, Jelka Sancin, Kristina Di Dio in Aljoša Sošol. Pri Euroservisu pomaga tudi vrsta zunanjih sodelavcev, ki se delijo v bistvu na dve veliki skupini, in sicer prevajalci in tolmači ter strokovnjaki na več področjih. V Novi Gorici so trije direktorji, in sicer podpisani, Stojan Šćuka ter Mirjam Božič, in zaenkrat ena zaposlena oseba. To podjetje je začelo delovati v prvih mesecih leta 2007, v njem pa razvijamo poleg evropskega projektiranja tudi nove sektorje in nudimo več storitev, od spremjanja italijanskih podjetij na slovenskem trgu do prevajanja in tolmačenja ter pridobivanja nepovratnih sredstev za slovenska podjetja. Razvijamo torej predvsem slovenski del, a tudi goristički na italijanski strani.

Kakšno je danes delovanje Euroservisa v sklopu Slovenskega deželnega gospodarskega združenja?

Ob spremembni lastništvu je namesto podjetja Servis v lastništvu Euroservisa vstopilo neposredno SDGZ, ker smo s slednjim vedno delovali oz. sodelovali tako pri projektih kot pri promocijskih in informativnih pobudah. Euroservis sodi v bistvu v skupino podjetij SDGZ, v kateri je poleg Euroservisa in Evropskega centra še najpomembnejše in matično podjetje Servis, ki ima v lasti tudi podjetje Servis Koper. Danes imamo skratka dve podjetji s sedežem v Trstu in dve podjetji v Sloveniji, eno v Kopru in eno v Novi Gorici.

Kaj nudijo ta podjetja?

Ta skupina podjetij nudi tako italijanskim in slovenskim podjetjem kot tudi javnim ustanovam in neprofitskim organizacijam vrsto storitev za razvoj in čezmejno sodelovanje. Naj dodam, da je Euroservis v začetku leta 2007 v sodelovanju s Slovensko kulturno-gospodarsko zvezo in Svetom slovenskih organizacij odprl urad tudi v Čedadu, kjer deluje naša sodelavka Kristina Di Dio. Njegovo bistveno poslanstvo je stimulacija in priprava projektov čezmejnega sodelovanja na severnem območju meje in bo v sodelovanju s strukturami iz Kanalske doline pokril tudi območje Trbiža, kjer sicer že uspešno delujemo.

Kakšni so vaši odnosi oz. sodelovanje z matično?

V sodelovanju z Uradom vlade Republike Slovenije za Slovene v zamejstvu in po svetu smo v prejšnjih letih razvili delovanje Euroservisa in po modelu Urada za Evropo oz. Euroservisa pomagali pri ustanovitvi podobne strukture na Koroškem v sklopu Slovenske gospodarske zveze, ki jo vodi Karli Hren. Tudi ta struktura je danes zelo uspešna na področju evropskih projektov. Prav tako smo v sodelovanju z italijansko narodnostno skupnostjo pomagali pri ustanovitvi Urada Evropa Italijanske unije v Kopru in slovenski narodnosti skupnosti na Madžarskem pri ustanovitvi strukture

Skupina zaposlenih v tržaškem Euroservisu, Erik Švab stoji med dvema kolegicama

KROMA

v Monoštru. Za konec leta 2007 načrtujemo v sodelovanju z Uradom za Slovence po svetu prvi korak pri postavljivosti strukture za slovensko manjšino na Hrvaškem. Dalje načrtujemo odprtje informativnega okanca v pomoč slovenskim in italijanskim podjetjem ter za čezmejno sodelovanje v sklopu evropskih projektov v Beogradu. Tako bo zaokroženo celo območje, kjer je najpomembnejša prisotnost slovenskih narodnostnih skupnosti, se pravi v Sloveniji s prisotnostjo v Kopru prek italijanske manjšine in v Novi Gorici neposredno, v Italiji s prisotnostjo v Trstu, Gorici in Čedadu, v Avstriji v Celovcu, na Madžarskem v Monoštru, na Hrvaškem v okolici Reke in v Srbiji.

S kakšnim ciljem?

Ta mreža strokovnih struktur za pripravo in izvajanje evropskih projektov je pomembna za razvoj slovenskih manjšin v posameznih državah in za povezovanje ter čezmejno sodelovanje. Vendar ni pomembna le za narodnostne skupnosti, temveč so strokovni uradi na razpolago večinskim organizacijam, od podjetij do javnih in nefinansnih organizacij za spodbujanje sodelovanja. Euroservis deluje torej na več področjih in opravlja večino projektov za trg in še zlasti za javne ustanove. V tem smislu sodeluje z mnogimi javnimi subjekti, kot so npr. Dežela Furlanija-julijska krajina, pokrajini Trst in Gorica, številne občine (med zadnjimi Občino Milje), zdravstvene ustanove s Tržaškega, Goriškega in Videmskega ter druge pomembne ustanove, kot je tržaško gledališče Verdi. Te javne ustanove nam po eni strani nudijo delo, po drugi pa so dokaz, da nas v večinskem okolju cenijo zaradi naše strokovne sposobnosti, kar je za nas še najpomembnejše.

Kaj ponuja podjetje Euroservis v novi sestavi?

Med dejavnostmi in storitvami, ki jih ponuja, ostaja najpomembnejše evropsko projektiranje in skrb za čezmejno sodelovanje. Zdaj se začenja novo programsko obdobje 2007-2013, v katerem bomo lahko pozitivno izkoristili vse izkušnje, ki sta jih Euroservis in sploh slovenska manjšina pridobil v dveh zadnjih programskih obdobjih 1994-1999 in 2000-2006. V teh letih so današnji zaposleni pri Euroservisu pripravili in izvedli več kot 200 projektov. Naj omenim najpomembnejši evropski program čezmejnega sodelovanja Interreg III A Italija-Slovenija 2000-2006, v okviru katerega je Euroservis sledil več kot 80 projektom, kar ga uvršča dalje na prvo mesto med vsemi sorodnimi strukturami v deželi FJK, deželi Veneto in v Sloveniji. Na osnovi teh izkušenj bomo lahko delali in pomagali nosilcem podobnih projektov, da pripravijo kakovostne načrte, da ustvarijo dobra partnerstva in da na čim boljši način koristijo evropska finančna sredstva. Naj dodam, da bodo novi projekti in razpis v obdobju 2007-2013 zaresni splošnih pravil, ki jih je uvedla EU, še bolj komplikirani kot v preteklosti. Predviden bo npr. en sam nosilec. Zato bo upravljanje projektov zahtevalo tesnejšo koordinacijo v čezmejnem sodelovanju kot sicer, postrili pa se bodo tudi finančni in administrativni nadzor ter obveznosti, kar sicer že danes povzroča težave pripravitev projektov.

Kaj pa drugi programi?

Poleg čezmejnega sodelovanja bi radi razširili delovanje iz dvostranskih tudi na multilateralne progra-

me. To so v bistvu programi, v katere je vključeno več držav, in torej ne več le Italija in Slovenija, Italija in Avstrija ali Slovenija in Hrvaška. To so program Alpsko območje, ki vključuje vse regije na območju Alp od Francije do Avstrije in Slovenije, dva programa na območju srednje in jugo-vzhodne Evrope, ki vključujejo desetino držav, program Jadran, ki vključuje jadranske regije Italije, držav nekdanje Jugoslavije in Albanijo, in program Med za sredozemske regije. Nameravamo torej razširiti delovanje iz specifičnega območja. Zato je tudi pomembna mreža sorodnih struktur na Hrvaškem, v Srbiji, na Madžarskem in v Avstriji, ki nam bo omogočala, da bomo skupaj pripravljali večje in kakovostenje projekte.

Kakšne so torej perspektive v prihodnosti?

Upamo, da bomo tudi tokrat pripravili najpomembnejše projekte v sodelovanju s slovenskimi partnerji. S tem v zvezi poteka v tem obdobju usklajevanje t.i. operativnih programov, kjer bodo določili bistvene smernice sodelovanja, nova pravila, kakšne vrste projektorov so prioriteti itd. Naš namen je v prihodnjih mesecih (predvsem v septembru in oktobru) prirediti takoj za organizacije slovenske skupnosti v Italiji kot za druge subjekte vrsto informativnih srečanj in delavnic, na katerih bomo razjasnili novosti novih razpisov in možnosti za financiranje. Kmalu naj bi med drugim izšel nov razpis za program Kultura, ki bo zapadel 31. oktobra. V sodelovanju z deželno direkcijo FJK za kulturo spodbujamo pač vse večje in sposobnejše kulturne organizacije na deželnem območju, da pripravljajo in prijavljajo kvalitetne projekte. Obenem spremjam tudi izide razpisov za strukturne skladove v Sloveniji prek podjetja Evropski center v Novi Gorici, kjer se namejavamo specializirati tudi na drugih za nas ne tradicionalnih področjih, kot so podpore v primarnem sektorju, strukturni skladi za turistične naložbe in tako naprej. Ob tem moram poudariti odlično sodelovanje, ki se naprej poteka z raznimi resorji, predvsem Republike Slovenije in še zlasti z generalnim konzulatom RS v Trstu, pa tudi s konzulatom Hrvaške in Srbije in s slovenskimi ministrstvi, od seveda tistega za zunanje zadeve do službe vlade za regionalni razvoj, ministrstva za zdravje, za delo in socialno, za gospodarstvo in za kulturo, ki po svojih močeh dajejo tako strokovno kot politično podporo projektom, v katere so vključene slovenske organizacije v Italiji in drugih sosednih državah v deželi FJK, deželi Veneto in v Sloveniji. Na osnovi teh izkušenj bomo lahko delali in pomagali nosilcem podobnih projektov, da pripravijo kakovostne načrte, da ustvarijo dobra partnerstva in da na čim boljši način koristijo evropska finančna sredstva. Naj dodam, da bodo novi projekti in razpis v obdobju 2007-2013 zaresni splošnih pravil, ki jih je uvedla EU, še bolj komplikirani kot v preteklosti. Predviden bo npr. en sam nosilec. Zato bo upravljanje projektov zahtevalo tesnejšo koordinacijo v čezmejnem sodelovanju kot sicer, postrili pa se bodo tudi finančni in administrativni nadzor ter obveznosti, kar sicer že danes povzroča težave pripravitev projektov.

Kakšni so novi izzivi?

Med novimi izzivi, ki se jim nameravamo posvetiti, je po eni strani priprava projektov in spremeljanje prijaviteljev na območjih, kjer doslej niso izkorisčali vseh možnosti, ki jih nudi EU. Zaradi tega smo tudi odprli urad v Čedadu. Spodbujati nameravamo skratka projektiranje v severnem delu italijansko-slovenske meje. Po drugi strani bomo še naprej kreplili že odlično sodelovanje z italijansko manjšino v Sloveniji in na Hrvaškem, predvsem v Istri in na območju Reke.

Kateri so novi sektorji, ki jih nameravate razvijati?

V prvi vrsti bomo v sklopu skupine SDGZ spremljali italijanska podjetja, ki nameravajo delovati v Sloveniji in drugih državah nekdanje Jugoslavije, tudi v so-

delovanju z italijanskimi združenji podjetnikov. Tu mislim še zlasti na tržaško Assindustria, s katero je SDGZ pred kratkim sklenilo sporazum. Nudili bomo celo paleto storitev, od ustanavljanja novih podjetij do spremeljanja prek naših podjetij (predvsem Servis Koper), iskanja osebja, nameščanja struktur oz. iskanja nepremičnin za proizvodne strukture, pridobivanja nepovratnih finančnih sredstev za podjetja in drugih finančnih spodbud. V tej luči naj omenim odlično sodelovanje z Javno agencijo RS za podjetništvo in tuje investicije Japti s sedežem v Milanu, ki jo vodi Lara Černetič in kjer dela tudi naš rojak Rok Opelt. Vloga agencije je po eni strani pomagati slovenskim podjetjem pri internacionalizaciji in pri vstopu na italijanski trg in po drugi pridobivati ter pomagati italijanskim investitorjem, ki želijo vlagati v Slovenijo. Odlično je seveda tudi sodelovanje z ministrstvom za zunanjo trgovino in Inštitutom za zunanjo trgovino ICE, še posebno z njegovimi uradji v Ljubljani, Zagrebu in Beogradu.

Pri Euroservisu ste se v preteklosti že ukvarjali s prevajanjem. Kako nameravate to področje okrepliti?

Euroservis bo že v bližnji prihodnosti začel specifično razvijati storitve na področju prevajanja in tolmačenja ter predvsem prirejanja posvetov, seminarjev in kongresov. Ponudba je lahko v tem sektorju zelo kvalitetna. Od vsega začetka, ko smo se ukvarjali s prevajanjem zlasti v luči pripravljanja evropskih projektov, smo namreč posvečali posebno pozornost kakovosti naših prevodov. Zato se nismo nikdar spuščali v konkurenco z agencijami za prevajanje, kjer je prvo mero cena. Zaradi tega smo tudi izgubili marsikatero priložnost oz. klienta, ki je gledal samo na najnižjo ceno. Smo pa še vedno preprčani, da je bistvo kakovitev. In ker še posebno želimo, da bi bili prevodi iz slovenščine in v slovenščino in sploh iz in v slovanskih jezikih dobrni in kakovostni, nameravamo tudi sektor razviti. Nenazadnje je za to otipljivo zanimanje, tako pri javnih ustanovah (kot so občine ali pokrajine) kot pri podjetjih, ki npr. poslujejo s Slovenijo. Obravnavali bomo vsekakor mnogo jezikov, od angleščine, nemščine in francoščine do albanskih in arabščine. Sklenili smo tudi dogovor z zadružno Serling iz Vidma za prevajanje furlanščine. Kar se tiče tolmačenja, smo prisotni pri raznih prireditvah, kjer so potrebni tolmači. Skušamo se seveda posluževati predvsem tolmačev, ki so včlanjeni v sekcijski samostojnih poklicev SDGZ. Toda dela je precej in se zato poslužujemo tudi kolegov iz Slovenije in v zadnjem obdobju s Hrvaško. Nameravamo vsekakor še zlasti razvijati organizacijo posvetov in seminarjev (s tem se že ukvarjamo v sklopu evropskih projektov, ki jih izvajamo) kot tudi prirejanje specifičnih kongresov.

V tem mislu bi radi nudili npr. farmacevtskim hišam ali drugim večjim strukturam, ki se standardno poslužujejo kongresov, možnost čezmejnih kombinacij. En del kongresa bo npr. v Trstu in drugi v Portorožu, en del v Gorici in drugi v Novi Gorici ali en del v Mariboru in drugi v Gradcu. Zato skušamo ustanoviti strukturo, ki bo tudi v sodelovanju s profesionalci na tem področju spet ponujala kakovostno in zanimivo storitev.

Aljoša Gašperlin

MUZEJ SARTORIO - Muzeji zvečer

Množičen obisk

Tudi na predvečer in na veliki šmaren so vodeni ogledi in glasbeni program priklicali veliko obiskovalcev

Izvajalci torkovega
glasbenega
programa

KROMA

Pripraviti avgusta in to ob torkih in sredah zvečer vodene obiske raznih zbirk mestnih muzejev in zraven ponuditi še kulturni utrinki z manjšo pogostitvijo je bil pred leti velik izziv: avgust je namreč pregorovno in v praksi (danes sicer manj kot pred leti) mesec dopustov, ko naj bi se mesto izpraznilo, ponudba pa je bila povsem nova, čeprav ne posebej inovativna, da ne bi zbegala dokaj konservativnih Tržačanov. Očitno so pri Mestnih muzejih in občinskem odboru nštvo vedeli, kaj počno, saj so Muzeji zvečer vse bolj priljubljeni. Z vztrajnostjo so si organizatorji, v prvi vrsti direktor Mestnih muzejev Adriano Dugulin s svojimi sodelavci, pridobili tudi naklonjenost zvezd in še višjih sfer, saj so se moral redkokdaj ukloniti vremenskim muham.

Letos se je pobuda vrnila tja, kjer je najprej zaživel: muzej Sartorio s parkom so medtem temeljito preuredili, znatno

pa se je obogatila tudi muzejska ponudba. V parku, ki so ga »ukrotili«, tako da je sedaj uglaljeno urejen, vendar mu je bilo vzeto nekaj skrivnostno čarobnega, se ob torkih in sredah (začetek ob 21. uri) vrstijo koncerti, za katere skrb Dom glasbe - Glasbena šola 55. Obiskovalci, ki za vstop morajo odštetiti le 3 evre, pa lahko izbirajo med 12 vodenimi ogledi (vsakega ponovno trikrat na večer).

V tem tednu so program vezali na Trst, in sicer na glasbeno dogajanje v prvi polovici prejšnjega stoletja. V torek zvečer je bil v osredju glasbeni svet Romana Borsattija, skladatelja, ki je izšel iz »avstrogrške« tradicije valčka, pristal pa pri ritmih tedanjega časa, ki se je oglatal s foxi, tangi in raznimi dopadljivimi plesnimi skladbami. Pela je Ornella Serafini, na klavir oz. čelo pa sta jo spremjal Corrado Gulin in Massimo Favento.

Glasbenika in pevka so nastopili tu-

di naslednji večer, se pravi na praznični sredini, na katerem pa sta se jima pridružila še igralec Adriano Giraldi in violinist Marco Favento. Pod naslovom Dol z gledališčem! so povzeli tekste in zamsli Gandolfa Gandolfa in satiro na vse oblike odrskega nastopanja. Adriano Giraldi in Ornella Serafini sta pripovedovala in tudi pela, glasbeni trio, poimenovan Lumen harmonicum, pa je ni zgolj spremjal igralsko-pevski duo, temveč je tudi posegal v dogajanje. Kot je že običaj, se je torkovega oz. sredinevečera udeležilo številno občinstvo. Naslednji teden pa bo glasbeni program zapisan operi, v torek bo v ospredju Verdijeva Trajvata v sredo pa Puccinijeva Boheme.

Včeraj danes

Danes, SOBOTA, 18. avgusta 2007
HELENA

Sonce vzide ob 6.08 in zatone ob 20.09 - Dolžina dneva 14.01 - luna vzide ob 11.53 in zatone ob 22.01.

Jutri, NEDELJA, 19. avgusta 2007
LJUDEVIT

VREME VČERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 27,6 stopinje C, zračni tlak 1012 mb ustaljen, veter 17 km na uro zahodnik, vlag 65-odstotna, nebo jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 24,8 stopinje C.

Lekarne

Sobota, 18. avgusta 2007
Urnik lekarn: od 8.30 do 13.00 in
od 16.00 do 19.30.

Lekarne odprte tudi od 13.00 do
16.00

Trg Venezia 2 (040 - 308248), Naselje sv. Sergija - ul. Curiel 7/B (040-281256). Bazovica - Grudnova ulica 27 (040-9221284) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

**Lekarne odprte tudi od 19.30 do
20.30**

Trg Venezia 2, Naselje sv. Sergija - Ul. Curiel 7/B, Ul. Gimnastica 6. Bazovica - Grudnova ulica 27 (040-9221294) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Ginnastica 6 (040 - 772148).
www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč v dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZB, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zeleni številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka ob 8.

do 18. ure, ob sobotah ob 8. do 14. ure.

Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

nega niza, je nastopal orkester festivala.

Koncerti, na katerih bodo nastopili tudi mladi udeleženci istoimenskega tečaja, se bodo zaključili prihodnjo nedeljo.

Čestitke

**ALEŠ, 24 let nam srečo krojiš, ko
z veseljem življenje z nami deliš.
Zdravje in smeh naj te spremljata
oba, to ti prisrčno voščijo Martina in
žlahta vsa.**

**Naši super noni in pranoni
HEDVIKI želimo vse najboljše za
rojstni dan. Alex, Žarko, Norman,
Gregor, Roberto, Katja, Silvio, Elia,
Simone, Alice in Samuele.**

**V zibelki malo EVAN leži, Anej
vesel nad njim že bdi. Kar hitro Tamara
in Edi nazdravimo skupaj s
čašo vina. Malemu Evanu vso srečo
želimo, družnici pa mirne noči in ve-
sele dni. Nonota Livio in Eda, pra-
nona Marija in Tatjana.**

Kino

ALCIONE - Dvorana bo v poletnem času zaprta.

AMBASCIATORI - 16.45, 18.30, 20.20,
22.15 »Disturbia«.

ARISTON - (poletna arena) 21.15 »Miss Potter«.

CINECITY - 16.15, 18.10, 20.05, 22.00 »Licenza di matrimonio«; 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Disturbia«; 16.15, 18.10, 20.05, 22.00 »Alla deriva«; 16.00, 16.30, 17.45, 18.45, 19.15, 20.30, 21.30, 22.00 »Harry Potter e l'ordine della Fenice«; 16.00 »I fantastici 4 e silver surfer«; 16.15, 19.15, 22.00 »Transformers«.

EXCELSIOR - Dvorana bo zaprta v poletnem času.

EXCELSIOR AZZURRA - Dvorana bo v poletnem času zaprta.

FELLINI - 16.15 »Il brutto anatroccolo«; 17.40, 19.10 »The Protector: La legge del Muay Thai«; 20.40, 22.20 »Feed«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.30 »The Reef: Amici per le pinne«; 17.45, 20.00, 22.15 »Le vite degli altri«.

GIOTTO MULTISALA 2 - (Ulica Giotto 8) 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Smokin' aces«.

KOPER - KOLOSEJ - 14.00, 16.20, 18.40, 21.00, 23.20 »Ratatouille«; 14.10, 16.00, 17.45 »Divji valovi«; 19.30, 22.00 »Napumpana«; 13.20, 16.10, 19.00, 21.50 »Transformerji«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Alla deriva«; Dvorana 2: 16.30, 20.10 »Harry Potter e l'ordine della Fenice«; 18.40, 22.20 »Il mio ragazzo è un bastardo«; Dvorana 3: 16.30, 18.15 »Il cane pompiere«; 20.00, 22.15 »Transformers«; Dvorana 4: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Catacombs - Il mondo dei morti«.

SUPER - film prepovedan mladim pod 18. letom.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 20.10, 22.10 »Disturbia«; Dvorana 2: 20.15, 22.15 »Alla deriva«; 19.50, 22.10 »Harry Potter e l'ordine della Fenice«; 20.15, 22.20 »Fast food nation«; 20.00, 22.20 »La duchessa di Langeais«.

Osmice

Mamo Tamaro, očeta Edija in
bratca Aneja je osrečil

Evan

Obilo veselja in zdravja želijo
kolegi in vodstvo

Servisa, SDGZ-ja, Euroservisa
in Servisa Koper

obeh omenjenih šolah ter na Deželnem šolskem uradu v Trstu.

Izleti

SPDT NA TRIGLAV Po daljšem času smo se planinci SPDT spet odločili da se odpravimo na Triglav. Tridnevni po-
hod od 20. do 22. avgusta se bo pričel na Rudnem polju na Pokluki. Pohod je zahteven, priporočljiva sta celada in sa-
mazavarovanje. Na razpolago bo društveni kombi. Število pohodnikov je omejeno. Odhod ob 7. uri zjutraj pred hotelom Daneu na Općinah. Vse potrebne informacije dobite na telefonu 040-220155 Livio in 338-4913458 Franc.

ASD CHEERDANCE MILLENIUM organizira avtobusni izlet v Gardaland v soboto, 1. septembra 2007. Prijavite se lahko ob torkih in četrtekih ob 18. do 19. v telovadnici OŠ F. Bevk na Općinah. Za informacije tel. št. 349-7597763 Na-
stja.

3. SEPTEMBRA 2007 bo na Barbani skupno romanje slovenskih vernikov iz Goriškega in Tržaškega. Ob 11. uri bo sv. maša, ki jo bo vodil naš g. škof Evgen Ravagnani. Šolske sestre de Notre Dame vabijo, da se tega romanja udeleži čim več ljudi. Avtobus bo zjutraj peljal na Barbano. Odpotoval bo ob 7. uri s trga Oberdan, ob 7.20 s Prosek, ob 7.30 iz Sv. Križa (po potrebi se lahko ustavi tudi v drugih vaseh). Po sv. maši bo kosišo v Biljah. Po kosišu bo obisk Marijinega celja nad Kanalom. Tam bodo slovesne večernice in bla-
goslov. Cena romanja je 35,00 evrov. Za informacije poklicati na št. 040-220693. Pohitite z vpisom!

KRUT prireja 14-dnevno bivanje na otoku Ischia od 7. do 20. oktobra 2007. Informacije in vpisovanje na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8/B tel. 040-360072.

Osmice

OB PRILIKI KRAŠKE OHCETI je od današ odprta osmica pri Batkovih. Tel.: 040-327240.

IVO IN ANDREJ KRALJ sta v Slivnem odprla osmico.

SANDRA IN JOŽKO ŠKERK sta v Saležu odprla osmico

DARIO IN JELKA sta v Ricmanjih odprla osmico.

OSMICO je odprl Pernarcich Paolo, Medja vas 21.

DOLJAK MARČELO IN ERVIN sta odprla osmico v Samotorci. Toplo vabljeni!

OSMICO je odprl v Zgoniku Miro Žigon.

OSMICO so odprli pri Jurčevih v Cerovljah.

OSMICO so odprli pri Terčonovih v Ma-
vhinjah, št. 42. Toplo vabljeni. Tel. št 040-299450.

OSMICO ima odprt Stubelj v Šempol-
laju.

V KRIŽU PRI BELJANOVIH so odprli osmico.

V štvanski cerkvi sv. Janeza Krstnika se je v četrtek zvečer začel festival Cello&Music (KROMA). Pod vodstvom Vasje Legiša, ki je tudi pobudnik celot-

nega niza, je nastopal orkester festivala. Koncerti, na katerih bodo nastopili tudi mladi udeleženci istoimenskega tečaja, se bodo zaključili prihodnjo nedeljo.

Praznik Unità in Novega Dela

OPČINE, 18., 19. in 20. avgusta v PROSVETNEM DOMU - Ul. Ricreatorio 2

DANES, 18. avgusta

Ob 18.00 odprtje kioskov in srečanje izvoljenih predstavnikov Marjetice, Slovenske skupnosti in Levih Demokratov

Ob 20.00 ples z ansambalom SOUVENIR

JUTRI, 19. avgusta

Ob 17.00 odprtje kioskov

Ob 19.00 posega pokrajinske odbornice MARINE GUGLIELMI in deželnega tajnika LD BRUNA ZVECHA

Ob 20.00 ples z ansambalom OASI

PONEDELJEK, 20. avgusta

Ob 18.00 odprtje kioskov

Ob 18.30 srečanje: EVROPA: WORK IN PROGRESS – IZZIV EVROPSKE INTEGRACIJE NA BALKANIH. Moderator: deželni tajnik ML LD Štefan Čok. Sodelovali bodo: državna odgovorna za medij. zadeve ML LD Federica Mariotti, bivši predsednik Mladega Foruma Slov. Socialnih Demokratov Luka Juri in članica Foruma Mladih Socialdemokratske Partije Hrvatske in podpredsednica IUSY Mladinske Socialistične Internacionale Tanja Vrbat. Zaključki: vladni podstajnik Miloš Budin.

Ob 20.30 glasbeni večer z ansambalom MAKAKO JUMP - (ML)

Obvestila

ZDruženje staršev OŠ F. MILČINSKEGA OBVEŠČA

da je še nekaj prostih mest za tabor angleškega jezika JEZIKAJTE, ki se bo odvijal v Zambratiji od 27. avgusta do 2. septembra (starostna skupina od 10. do 16. leta) in računalniško in šahovsko delavnico MIŠKA, ki bo potekala na DTTZ Žiga Zois v Trstu v junijih urah (od 9. do 14. leta). Za informacije in prijave klici 040-567751, 320-2717508 (tanja) ali e-pošta: >mailto:franmilcinsk@libero.it<.

KMEČKA ZVEZA obvešča svoje člane, da bodo vse podružnice KZ zaprte za dopust od 27. julija do 31. avgusta 2007.

KRUT obvešča, da je pisarna odprta s poletnim urnikom od 9. do 13. ure in da so uradi zaprti do danes, 18. avgusta 2007.

MAČKOLJE-ŽUPNIJSKA SKUPNOST vabi na praznovanje vaškega zavetnika sv. Jerneja. Danes, 18. avgusta, ob 20. uri, v cerkvi spokorno bogoslužje. V petek, 24. avgusta, ob 19. uri, v župnijski cerkvi slovensa evharistija: somaševanje vodi tržaški škof msgr. Evgen Ravignani. Med mašo bo podelelitev zakramenta birmje. V nedeljo, 26. avgusta, pred župnijsko cerkvijo: ob 17. uri, srečanje pritrkovcev; ob 19. uri, slovensa evharistija - somaševanje vodi msgr. Franc Bole, urednik revije »Ognjišče«. Sledijo procesija po vaških ulicah, blagoslovitev vozil ter tradicionalna družabnost.

SEČNJA DRV 2007/2008 Vsi tisti, ki nameravajo sekati drva za domačo uporabo na jusraskih gozdnih površinah k.o. Općine v sezoni 2007/2008, so vabljeni da predstavijo prošnjo od 16. avgusta do 7. septembra, na sedež odbora za ločeno upravo jusraskega premoženja Općine, Ul. Doberdob 20/3, v sledečem urniku: od ponedeljka do petka, od 10. do 12. ure; v torek tudi od 14.30 do 16.30. Zaintere-

sirani morajo imeti bivališče na Općinah.

SLORI Slovenski raziskovalni inštitut obvešča, da je urad zaprt do danes, 18. avgusta 2007.

TPK SIRENA prireja tradicionalno Kamarado od 17. do 19. avgusta 2007. Danes, 18. avgusta bo ples z ansambalom Old stars. V nedeljo, 19. avgusta bo ples z ansambalom Happy day. Odprtje kioskov ob 19. uri, ples začne ob 20.30.

V PROSVETNEM DOMU NA OPĆINAH se bo 17., 18., 19., in 20. avgusta vršil Praznik Unità in Novega Dela. Danes, 18. avgusta, bo ob 18. uri srečanje izvoljenih predstavnikov Marjetice, Slovenske skupnosti in Levih Demokratov. Ob 20. uri ples z ansambalom Souvenir. V nedeljo, 19. avgusta bosta ob 19. uri posegla Marina Guglielmi in Bruno Zvez. Ob 20. uri ples z ansambalom Oasi. V ponedeljek, 20. avgusta bo ob 18.30 srečanje/razprava: Evropa: Work in progress / Izviv evropske integracije na Balkanu. Ob 20.30 Mladinska levica prireja glasbeni večer z ansambalom Makako Jump. V nedeljo bodo kioski odprti od 17. ure da lje.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV obvešča, da bodo tržaški uradi do 14. septembra poslovali po poletnem urniku, od 9. do 13. ure.

ZVEZA VOJNIH INVALIDOV obvešča, da je urad zaprt do danes, 18. avgusta 2007.

19. AVGUST 2007 - PRAZNIK SV. ROKA V NABREŽINI ob 10. uri bo gospod Marko Rijavec, novomašnik, daroval slovesno sv. mašo. Sledita procesija z Najsvetješim in blagoslov pred cerkvijo. Ob 20. uri bo na župnijskem vrtu koncert nabrežinske godbe. V župnijski dvorani razstavlja svoje slike Maria in Eugenio Panizza. Oglej je možen od 18. do 22. ure.

DUHOVNE VAJE za žene in dekleta od ponedeljka, 20. avgusta, do srede, 22. avgusta, v Domu blagov. Vodil bo znani p. dr. Leopold Grčar z Brezij. Prijave na tel. št. 040-299409 (Jež).

PRED MARIJINO KAPELICO PRI LJARJAH bo v nedeljo, 19. avgusta, ob 18. uri, vsakoletno sv. maša, ki jo bo daroval msgr. Franc Vončina. Vabljeni Marijini častilci od blizu in daleč!

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA obvešča, da bo do 31. avgusta odprta s poletnim urnikom, in sicer od ponedeljka do petka od 8. do 16. ure.

ZŠSDI obvešča, da bosta urada v Trstu in Gorici ponovno obratovala s poletnim urnikom od ponedeljka 20. avgusta.

PLANINSKA ŠOLA SPDT Mladinski odsek SPDT prireja od 27. avgusta do 1. septembra 2007 Planinsko šolo na Planini pri jezeru nad Bohinjem, ki je namenjena osnovnošolski mladini. Na razpolago je še nekaj mest. Zainteresirani naj se čimprej javijo na tel.: 338-4913458 (Franc). V četrtek, 23. avgusta ob 19. uri v prostorih ŠZ Bor, na Stadionu 1. maja, bo potekal zadnji sestanek pred odhodom. Vabljeni!

KRUT vabi na skupinsko bivanje v Toplicah Dobrna od 26. 8. do 4. 9. 2007. Podrobnejše informacije in vpisovanje na sedež krožka, Ul. Cicerone 8, Trst, tel. 040-360072.

KRUT vabi na skupinsko bivanje v Šmarjeških toplicah od 26. 8. do 4. 9. 2007. Podrobnejše informacije in vpisovanje na sedež krožka, Ul. Cicerone 8, Trst, tel. 040-360072.

Kam po bencin

Danes bodo na Tržaškem obratovale naslednje črpalke:

AGIP Istrska ulica, Ul. A. Valerio 1 (univerza)

SHELL Drevored Campi Elisi 1/1

Q8 Domjo (Strada della Rosandra), Ul. D'Alviano 14

TOTAL Sesljan - drž. c. 202 (km 27)

ESSO Milje - Ul. Battisti 6, Pokrajinška cesta km 8+738

ČRPALKE ODPRTE 24 UR NA 24

AGIP Devin (jug) - avtocesta A4 VET-S, Valaura - hitra cesta SS 202 km 36

TOTAL Devin (sever) - avtocesta A4 TS-VE

NOČNE ČRPALKE IN SELF SERVICE

TAMOIL - Ul. F. Severo 2/3

AGIP Istrska ulica 155, Miramarski drev. 49, Ul. A. Valerio 1 (univerza), Katinara - Ul. Forlanini

Naselje sv. Sergija - Ul. Forti 2

ESSO Trg Foraggi 7, Zgonik - Državna cesta 202, Ul. Carnaro - Državna cesta 202 km 3+0,67

SHELL Ul. Locchi 3

V sodelovanju s FIGISC Trst

TPK SIRENA

prireja

tradicionalno KARAMALADO

OD 17. DO 19. AVGUSTA

Danes, 18. avgusta

PLES Z OLD STARS

Jutri, 19. avgusta

PLES S HAPPY DAY

PLES SE ZAČNE OB 20.30

ODPRTJE KIOSKOV OB 19.00

sovanje na sedežu krožka, Ul. Cicrone 8, Trst, tel. 040-360072.

ČASNIKARSKA DELAVNICA

v okviru Festivala mladinske ustvarjalnosti za vse mlade, ki si želijo spoznati svet novinarstva, pisati članke, ankete in intervjuje. Od ponedeljka, 27. avgusta, do četrtek, 30. avgusta, od 14. ure do 15.30 v Finžgarjevem domu na Općinah. Vodi Breda Susič. Za dodatne informacije in prijave: >www.dragamladih.org<, >rast_mladika@hotmail.com<, 040-370846 (Raffaella, Patrizia).

OBČINSKA KNJIŽNICA v Saležu bo zaprta zaradi dopusta in preurejena od 8. do 27. avgusta (vključno).

SOMPĐ VESELA POMLAD vabi na poletni pevski teden za osnovnošolske otroke »Poj z menoj«, ki bo od 27. do 31. avgusta 2007, v prostorih Marijaniča na Općinah. Vsak dan od 8.30 do 17. ure bodo zborovodkinja Mira Fabjan in animatorji vodili pevske veje, plesne, športne in kulturne dejavnosti. Prijave in informacije na št. 040-213582 (Manica), 040-213104 (Silvia) in 040-213249 (Nataša).

PLESNA DELAVNICA v okviru Festivala mladinske ustvarjalnosti za vse mlade, ki si želijo spoznati umetnost giba in uživati v glasbi v prijetni družbi. V torek, 28. avgusta, od 19.30 do 21. ure, v sredo, 29. avgusta, od 11.30 do 13. ure, v četrtek, 30. avgusta, od 19.30 do 21. ure v Finžgarjevem domu na Općinah. Vodi Raffaella Petronio. V soboto, 1. septembra, zaključni nastop udeležencev. Za dodatne informacije in prijave: >www.dragamladih.org<, >rast_mladika@hotmail.com<, 040-370846 (Raffaella, Patrizia).

USTVARJALNA MAKE-UP DELAVNICA

v okviru Festivala mladinske ustvarjalnosti za vse mlade, ki bi radi spoznali tehnike in trike maskiranja. V sredo, 29. avgusta, od 18. ure do 19.30, v Finžgarjevem domu na Općinah. Vodi Živa Kušče. Za dodatne informacije in prijave: >www.dragamladih.org<, >rast_mladika@hotmail.com<, 040-370846 (Raffaella, Patrizia).

POKRAJINSKI URAD VZPI-ANPI v Ul. Crispi 3 bo v mesecu avgustu zaprta zaradi dopusta. Urad bo začel ponovno delovati v ponedeljek, 3. septembra. Telefonska tajnica in fax bosta redno delovala.

ZVEZA VOJNIH INVALIDOV obvešča, da tajništvo deluje s poletnim urnikom 9.00 - 13.00.

ANED - ZDRUŽENJE BIVŠIH DEPORTIRANCI V NACISTIČNIH TABRIŠČIH obvešča, da bo urad zaradi poletnega dopusta zaprto vključno 31. avgusta.

KOLESARSKA DELAVNICA v okviru Festivala mladinske ustvarjalnosti za vse mlade, ki ljubijo naravo in kolesarjenje. V petek, 31. avgusta, krajsi izlet po Krasu od 11.30 do 14. ure. Zbirališče: Finžgarjev dom na Općinah. Vodi Saša Žerjal. Za dodatne informacije in prijave: >www.dragamladih.org<, >rast_mladika@hotmail.com<, 040-370846 (Raffaella, Patrizia).

KRUT obvešča, da bo urad v Gorici zaprto do 31. avgusta 2007. Za vse informacije je na razpolago urad v Trstu.

OBČINSKA KNJIŽNICA V BOLJUNCU sporoča, da bo do 31. avgusta zaprta za poletni dopust.

DRAGA MLADIH vabi na zaključno okroglo mizo z naslovom »Duhovnost in iskanje 'hitrega ozdravljenja' modernega človeka«. V soboto, 1. septembra, ob 10. uri, v parku Finžgarjevega doma na Općinah. Pri okrogli mizi bodo sodelovali psihoterapeutka dr. Sanja Rozman, teolog dr. Jože Marketz in primerjalni religiolog dr. Lenart Škof.

AŠD SOKOL organizira pod pokroviteljstvom ZŠSDI »IV POLETNI KAMP« za dečke in deklice za letnike 1995 in mlajše v osnovni motoriki, mini basketu, mini vollyetu. Kamp bo od ponedeljka 3. septembra do petka 7. septembra na odprttem igrišču SOKOLA in v občinskih telovadnicah. Zbirališče v telovadnicah od 7.30 do 9. ure - odhod od 16.00 do 16.30. Vpis neposredno pred začetkom kampa.

SKD LONJER KATINARA IN PIHALNI ORKESTER RICMANJE vabita osnovnošolce na ustvarjalno-glasbeni teden v SKC v Lonjerju, od ponedeljka 3. septembra do petka 7. septembra na odprttem igrišču SOKOLA in v občinskih telovadnicah. Zbirališče v telovadnicah od 7.30 do 9. ure - odhod od 16.00 do 16.30. Vpis neposredno pred začetkom kampa.

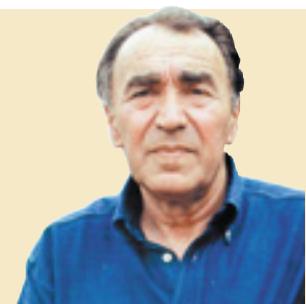
SKD IGO GRUD

TOMIZZOV DUH

Angulja iz gusterne

MILAN RAKOVAC

Dobrohotna oseba slovenske kulture, ki globoko razume potrebo po mednacionalnih kontaktih, interakciji in prepletanju, za vsakim mojim miš-maš zapisom v Primorskem mi pravi; vse prav, samo ta tvoja mešanica. Hrvaščina, kakor kdo, vendar kdo razume tvoj zahodnoistrski dialekt?

Govore mi drugi da propojo ta miš-maš je najbolji; u Trstu žive danas zajednice iz cijelog Hinterlanda (i svijeta), i napose slavenske, istarske, dalmatinske, kraške zajednice te kako rado čitaju to što pišer. Boris I. - muoj stari kumpanjo-de-lota-kontinua, profesor talijanskega u slovenskih škol na tržaškem, mi se lipo veselo smije; samo na pred!

Doborstiva pak Slovenka veli mi; daj, piš razumljivije, tko danas razumije taj svoj makaronski argo. Mnogi ga razumiju, a još več njih se služi s svim in našim parlatinanom, slavinskim i latinskim! To smo mi! To je tradicija od pamtvijeka, sankcionirana uz običaje i ozakonjenjem u doba Serenissime. Ča je to tradicija, dunque?

Brod »Zrmanja« donosi život na Otoke, vodu. Lijepu priču čujem na Malom Ižu; iako pomenjajo voda u gusterama, neki ljudi ne uzimaju vodu iz »Zrmanje«, jer voda je klorirana, a oni po drevnom običaju drže u gusterama »angulje«, jegalje, izvrsne biološke prečistače, pa bi jegulja uginula od klorja.

Trdi budulski svit, kako i stina u koju sade maslinu, lozu, blitvu. Trdi i meki na bot; visoki, plečati »Alan«, šoranome po vrhu Velebita, čisti gusteru i naruči vodu iz »Zrmanje«, ma najprija čapa angulja, ča u njegovoj gusteri živi jur cile decenije, vrže je u kabalu (siga, sič) i par stotin metri niz brig poneš je u more. I je! Kuntenat je »Alan«, njegova angulja, ča je u Jadran došla iz Sargaškog muora, i lako živi u vodi slatkoi i bočatoj, kako i u muoru, zajno se lipo komoda u noven ambijentu. I takо fini dir življenja.

Ma guarda ti, cito mio, che creanassa; naturalmente che proprio questi xe i nostri fondamenti, mediterranei, christiani, istriani, dalmati, veneti; rapporto diretto con la natura, modestia umana.

E reporti direttissimi tra noi altri, slavi e latini.

Još jena trda štuorija tradicije: Se domišljian iz ditinjstva, da je bilo hiž di šufit ni bija zasvin prikličen; to koja daska bi bila, ma u več hiž hi ni bilo: Mi povidaju stariji kako je bilo kad bi po Istri i Dalmaciji ki umra, kako u pismi Mate Balote »Dvi daske«. Siromaština je bila, bieči ni bilo ni driva. Pak uzmeš daske u puoda šufita, i domaći maran-gun ti načini kasu za mrtvega.

I štuorija friška domaća z otoka Iža; ljudi gori iz Slovenije kupuju stare hiže, i nek apur da, to je svejeno naš svit. Tako su jeni kupili teren, i da će zidati hiže z apartmani z turište. Ako je po zakonu, va ben! E ši! Uoni bi, normalno, i cestu za aute načinili do sprid hiž, ča bi bila i za druge ljude. Ma domaći ne daju ni prodaju za to suoje mocire, zidiće, gromache, particele velike »kao kuhinjski stol«, kako je sa čudenjem ustvrdio na Cresu prije pola stoljeća britanski pisac Brian Aldiss.

Ali zašto, čude se novodošli? Pa to bi bilo od koristi za cijelo mjesto? Samo se naši novodošli susjedi nisu potrudili snimiti teren: Cilo misto, i domaći i mi furešti udomačeni na Ižu, parkiramo auta tam do se more, izvan mesta, i pomalo z karijolom i na plečih nosimo valiže i provištu i mobiliju i japno i matune i dicu i buone i zdrave i mrtve. Sve to prikaznikih tri stotine škalini od muora do mesta, i po tisnih kolovaj, lipega mediteranskog ambijenta.

Ipak, ima ustupaka zdravoj pameti; »fićo« i »katrca«, i mali traktor ča ima špecjalni rimorčo učinjen na miru, moru pasati kroz kolovaje i kalete – ma ne more pasati »pasat«, i neće ni pasivati!

Ti ljudi, kao i neki domaći manipulatori nekretninama, kako da ne razume uno esencijalno; juš te gusterne i mocire i škaline i tisne kalete i jesu najveća vrijednost (pa i materijalna!); ne razumiju da ta tradicija – arheološka više nego arhitektonika, na žalost – i čini ovaj ambijent dragocjenim.

Zato se sve više ljudi iz cijele Europe naseljava po Istri i Dalmačiji, jer ovđe još mogu naći »izgubljeni raj«; zato što nema dobrih cesta, zato što često nema tekuće vode, zato što nema velikih balkona i klima uređaja. Govori se da je već nekih pedeset tisuća stranaca (!) kupilo nekretnine na hrvatskoj obali.

Ali, ako se nastavi betonizacija i apartmanizacija, ostakljene verande i gipsnai patuljci i »antičke« cementne vitice po balkonima; i ovaj naš dragocjeni ambijent, od Nabrežin do Lokev do Žejan i Rahovci i Malega Iža postat će jednako bezvrijedan – bezoblična nakupina kiča i jeftine »slastičarske« arhitekture.

I zato sam čestitao »Alanu«; jer objektivno što znači jedna jegulja u morima i oceanima našega nema i gramzljivosti!?

Eno in edino jeguljo, ki je preplavala Atlantik in prišla v Jadran, so ujeli in pazljivo dali v neke vrste vodnjak, kjer je dolgo živel v čudoviti simbiozi s človekom, nato so jo enako pazljivo vrnili v morje, lahko imamo za veliko več kot poetično metaforo. Ona je v nekem smislu jegulja – mati civilizacije Mediterana.

SALZBURG - Stalnica festivala

V skladu s tradicijo so tudi letos z Jedermannom obudili večno zgodbo o Sleherniku

Tudi v tej postavki imajo efekti pomembno vlogo

Večna zgodba človeka, ki se pred smrto pokesa svojih grehov, da bi lahko stopil brez strahu pred Sodnikom, se vsako leto obnavlja na odru pred stolnico kot stalna sestavina gledališkega programa salzburškega festivala. Tako se je vse začelo daljnega leta 1920, ko so se Max Reinhardt, Hugo von Hofmannsthal in Richard Strauss odločili za dogodivščino festivala, ki je kmalu prerasel v mednarodni dogodek s prisotnostjo najbolj uglednih gledaliških in glasbenih umetnikov. Festival je takrat odprla uprizoritev Jedermann, srednjeveškega misterija v Hofmannsthalovi priredbi, ki je postal simbol salzburškega poletnega kulturnega praznika.

Misterij Slehernika je prisoten v evropski literaturi v raznih inačicah. Hofmannsthal je v svojem uvodu k tekstu napisal, da je preprosto prepisal brezčasno »pravljico«, ki pripada celotnemu človeštvu, saj se sleherni človek mora prej ali slego očiti z lastno usodo. Na osnovi teksta mojstra pevca Hansa Sachsa in z upoštevanjem njegove arhaične, narečno obarvane nemščine, je avtor postavil most med srednjeveško preteklostjo in univerzalnimi sporočili v zvezi s krščanskim vprašanjem smrti in minljivosti življenja. Jedermann je bogat človek in hedonist, skrbni za zemeljske dobrine in zanemarja duhovne vrednote. Mati (lik, s katerim je Hofmannsthal nadomestil ženo srednjeveških dram) ga zaman svari pred usodno lahkomiselnostjo, srečanje z Ubogim sosedom in nesrečnim Dolžnikom se ga ne dotakneti, zato ga nenadna Smrt sredi bogate pojedine zasači nepripravljenega. Slehernik prosi za dodatno uro življenja in v tem času ugotovi, da prijateljstvo, ljubezen in bogastvo mu nočejo in ne morejo slediti v grob. Človek je namreč popolnoma sam pred smrto, kamor mu lahko sledijo in prosijo za njegovo dušo le Dobra dela in Vera. Ko Slehernik izgubi stik z vsemi zemeljskimi dobrinami, mu globoko kesanje omogoči, da se izogne Hudiču in vdano sprejme poslednji objem Smrti.

Poučna predstava je nekoč nagovarjala nepisemo ljudstvo, vzbujuja strah pred zlom in vrgajala k moralnemu vedenju. Za sodobno publiko ima vse to fascinacijo arhaične estetike med ljudskostjo in umetnostjo, svetim in posvetnim. Simbolični in alegorični liki dobijo človeške poteze, ki jim dajejo večjo dramsko učinkovitost. Zato Hofmannsthalov Slehernik presega meje muzejskega oživljavanja in prevzame z odkrito neposrednostjo črnobelih tonov tudi modernega gledalca, s pomočjo bogate in spektakularne postavitev z velikim ansamblom, zborom statistov v stilnih kostumih (predstava je v glavnem postavljena v 18. stoletje, s kakšnim povsem vmesnim letom domišljije), eksplozijami in peklenskimi plameni ter slikovitimi pri-

zori pred impozantno fasado salzburške stolnice, ki je od vedno naravna scenografija uprizoritive.

»Jedermann« je za Salzburški festival skupni obred, simbol nadaljevanja ugledne tradicije, zato organizatorji ne iščijo inovacije na tem področju. Režija in izvajalci se menjavajo po večletnih obdobjih. Predstava v režiji Christiana Stückla živi na tem odru od leta 2002, odkar nastopa v naslovni vlogi igralec dunajskega Burgtheatra Peter Simonischek, ki si s popolnim obvladanjem lika lahko privoči vrsto ekspresivnih modulacij njegove pristne, univerzalne in vsakdané človečnosti. Odigrati vlogu Slehernika predstavlja veliko čast, saj je treba prevzeti dedičino, ki so jo po prvem interpretu vloge, Alexandru Moissiju, nosili mnogi, znateni igralci kot Klaus Maria Brandauer. Velikega pomena je tudi vloga Pohote oz. Posvetne ljubezni, senzualne in nestanovitne Slehernikove ljubice, ki je z njim v sreči in ga prav tako kot navidezni prijatelj zapusti v nesreči (več let jo je igrala tudi italijanska igralka Maddalena Crippa). Mlada igralka Marie Bäumer je skušala dati novo, a neprimerno označko liku, saj je spremena fascinantno zapečljivko v živahnemu kmečko dekle. Vloga Smrti v obliki kamnitega gosta je slovesno in grozljivo odigral Clemens Schick (škoda le, da je kostumografska dala golemu »kipu« stilne čevlje), poreden ljudski Hudič pa je bil Sven-Eric Bechtold. Posebne omembe je vredna kreacija Gabriela Raaba v vlogi Mamona oz. Bogastva, ki je po režiji zamislil postal frivilni gay. Vsi igralci so uspešno in povsem naravno kljubovali izzivu podajanja teksta v verzih brez vsakršnega izmetničenja. Dober ansambel so dopolnili glasbeniki skupine Ars Antiqua Austria (glasba v tem primeru ni spremiljava, temveč sestavni del predstave) in otroška godba, ki uokvirja zgodbo in jo postavlja v pravljčno dimenzijo.

V teh dneh priljubljeni »Jedermann« zaživi na raznih odrih salzburške pokrajine, saj so si ga polastili tudi amaterski in pol-profesionalni ansamblji. Tudi v mestu Salzburg se vzporedno odvijajo ponovitve osrednje, festivalske predstave in alternativne razlike v salzburški trdnjavi, v kateri nastopa v vlogi Pohote mlada koroška igralka slovenske narodnosti Magdalena Kropiunig. »Slehernik« se je s posebno glasbeno gledališko pobudo preselil včeraj tudi v Osoje, kjer je v okviru Karantaniskega poleta zaživel večer samospevov Richarda Straussa z izvedbo Monologov iz Jedermannova Franka Martina, ki sta ga oblikovala slovenska mezzosopranistka Marjana Lipovšek in salzburški »Jedermann« Peter Simonischek.

Rossana Paliaga

NEMČIJA Ob obletnici rojstva slikarja Avgusta Černigoja

Prihodnji teden bo obletnica rojstva inovativnega in svojstvenega slikarja Avgusta Černigoja, ki se je rodil v Trstu 24. avgusta 1898. Osmega avgusta je njegov sin Teodor odpril privatno galerijo v kraju Baddeckenstedt, blizu Hildesheim/Hannoverja (Severna Nemčija) z izborom iz očetovega opusa in 25 deli iz Bauhausovega obdobja leta 1926.

Ob tej priložnosti je sinu Teodorju uspelo organizirati očet za leto 2009 razstavo v Bauhaus Stiftungu (Dessau). V drugi polovici septembra pa je predvidena otvoritev razstave Černigojevih del kot predstavnika tržaške konstruktivistične skupine in slovenske ter predvsem evropske avantgarde v likovni umetnosti. Predstavitev bo v dvorani najpomembnejše katoliške gimnazije, Marienschule, v Hildesheimu.

LJUBLJANA - CZ

Izsel žepni slovar tujk

Pri Cankarjevi založbi je v zbirki Žepni slovarji iz sel slovar tujk s približno 20.000 gesli. Pred tem je založba leta 2002 izdala temeljni Veliki slovar tujk, leta 2005 pa Priročni slovar tujk, ki mu je kmalu sledila še elektronska izdaja. V žepni različici slovarja je združena večina najpogosteje uporabljenih geselskih iztočnic iz predhodnih izdaj, s kratkimi in jednatinimi razlagami, so sporočili iz založbe. Žepni slovar tujk, ki ga je uredila Mirjam Beranek, je primeren za uporabnike, ki iščejo lahko dostopno, jasno in natančno informacijo splošnejšega značaja. Osnovni slovarski korpus Velikega slovarja tujk je v tej izdaji skrčen približno za polovico, predvsem na račun strokovnih gesel, piše na spletni strani založbe. V žepni različici so se znašle predvsem tujke in izposojenke, s katerimi se bralcii redno srečujejo, predvsem pri izobraževanju in poklicnem delu. (STA)

MOSKVA - Vladimir Putin seznanil novinarje z odločitvijo

Rusija bo obnovila strateške polete bombnikov

Skupna vojaška vaja s Kitajsko in srednjeazijskimi državami

MOSKVA - Rusija bo nemudoma obnovila stalne polete strateških bombnikov dolgega doseg, s čimer bo končala 15-letni suspenz takšnih vojaških misij, je včeraj novinarjem v Čebarkulu v Rusiji dejal ruski predsednik Vladimir Putin. »Odločili smo se obnoviti stalne polete ruskega strateškega letalstva,« je novinarjem dejal Putin in dodal, da bodo z leti pričeli v soboto, poroča francoska tiskovna agencija AFP. Do razglasitve odločitve je prišlo nekaj dni po tem, ko je Moskva sporočila, da je njen strateško letalstvo začelo v vajami nad severnim tečajem in le teden dni po preletih russkih bombnikov nekaj sto kilometrov stran od ameriške vojaške baze na tihooceanskem otoku Guam.

»Rusija je enostransko prekinila z leti strateškega letalstva na oddaljenih območjih vojaškega delovanja. Na žalost nekateri niso sledili našemu vzorcu,« je dejal Putin in se s tem obregnil ob ZDA. ZDA so medtem odločitev Rusije za obnovitev strateških letov označile za »zanimivo«. Tiskovni predstavnik ameriškega zunanjega ministra Sean McCormack je dejal, da je »to odločitev, ki jo morajo sprejeti oni (Rusi), je pa zanimiva«.

Mednarodni preiskovalci so medtem v četrtek potrdili gruzijske trditve, da je rusko vojaško letalo 7. avgusta v bližini glavnega mesta Tbilisi in blizu nemirne regije Južna Osetija odvrglo bombo, ki pa ni eksplodirala. Rusija je medtem ugotovitve preiskovalcev iz Latvije, Litve, Švedske in ZDA že zavrnila in jih označila kot »ne-prepričljive«. V Tbilisi pa je prispela delegacija russkih strokovnjakov, ki bo izvedla lastno preiskavo, poroča francoska tiskovna agencija AFP. Mednarodni preiskovalci, ki jih je pozvala gruzijska vlada, so zaključili, da je rusko letalo trikrat kršilo gruzijski zračni prostor, v zadnjem prelepu tu spustilo bombo tipa kh-58. Ker so Rusi na gruzijske obtožbe odgovorili, da so Gruzijci sami odvrgli bombo, so preiskovalci poudarili, da gruzijska vojaška letala nimajo primerne opreme za tovorjenje raket omenjenega tipa.

Sicer pa je Putin skupaj s kitajskim kolegom Hu Jintaom, s katerim se trenutno udeležujeta skupnih vojaških vaj držav članic Šangajske organizacije za sodelovanje (SCO), napovedal tesnejše vojaško sodelovanje na področju boja proti terorizmu. »Skupno delovanje Rusije, Kitajske in ostalih članic SCO lahko pomembno prispeva v boju proti terorizmu,« je dejal Putin. Hu je medtem povedal, da skupne vaje »dajejo novo motivacijo državam za povezovanje njihovih oboroženih sil«. (-STA)

PRETORIA Obsojen nekdanji minister

PRETORIA - Sodišče v južnoafriški Pretoriji je včeraj na deset let pogojne zaporne kazni obsodilo ministra za pravosodje in policijo v času apartheida Adriaana Vloka, ker je pred 18 leti načrtoval umor enega najgoričnejših nasprotnikov tedanjega režima, sedaj pa svetovalca predsednika Thabu Mbekija, Franka Chikaneja. Vlok, ki je bil v času apartheidu sinonim za zatiranje temnopoltega prebivalstva, je priznal, da je poskušal Chikaneja umoriti z zastrupljenimi oblačili, poroča ameriška tiskovna agencija AP. Globoko verni 70-letni Vlok, ki je bil minister med leti 1986 in 1989, ko so v Južnoafriški republiki prijeli okoli 30.000 ljudi, se je lani opravičil generalnemu sekretarju južnoafriškega sveta cerkva Chikaneju, slednji pa je Vloku po lastnih besedah poskus umora že odpustil. Med sojenjem so pred sodiščem tako demonstrirali preživelih in svojci žrtev, ki so izginili ali umrli med apartheidom. (STA)

Skupne vojaške manevre Šangajske organizacije za kooperacijo so si pri Čeljabinsku ogledali predsedniki Kitajske, Rusije, Kazahstana, Uzbekistana in Tadžikistana

ANSA

WASHINGTON - Poskus reševanja finančne krize

Ameriške zvezne rezerve znižale bankam obrestno mero

Palača Federal reserve v Washington

ANSA

WASHINGTON - Ameriške Zvezne rezerve (Fed) so v novem poskušu umiritve razmer na finančnih trgih znižale obrestno mero, po kateri bankam ponujajo neposredna posojila. Znižanje diskontne stopnje za 0,5 odstotne točke, s 6,25 odstotka na 5,75 odstotka, je do sedaj najbolj dramatičen poskus centralne banke, da bi pomirila finančne trge, poroča ameriška tiskovna agencija AP. Fed je v sklopu ukrepov za umiritev krize v sredo ameriškemu bančnemu sistemu ponudil novo finančno injekcijo, vredno 5,2 milijarde evrov.

Ukrepi so namenjeni preprečiti negativnih vplivov nepremičninske posojilne krize na celotno gospodarstvo. Od 9. avgusta je Fed bančnemu sistemu zagotovil že 52,7 milijarde evrov finančnih injekcij.

Vendar pa dodatna sredstva, ki jih svetovnim finančnim trgom zagotavljajo ne le Fed, ampak tudi številne druge centralne banke po svetu, niso dosegla želenega učinka. Kriza na trgu hipotekarnih kreditov je namreč prizadela ne le majhne, ampak tudi velike investicijske družbe, kot je Goldman Sachs, zaradi česar so vlagatelji postali pri zagotavljanju denarja podjetjem skozi hipotekarne trge izjemno previdni. Fed je sicer ključno obrestno mero za kratkoročna medbančna posojila zaenkrat pustil nespremenjeno pri 5,25 odstotka.

Številni ekonomisti pa menijo, da bo, če se bo finančna kriza zaostala, moralno kmalu tudi pri tej obrestni meri priti do sprememb. (STA)

LIMA - Doslej preko 500 mrtvih v potresu

Število smrtnih žrtev bo v prihodnjih urah še naraslo

Po splošnih ocenah bo obračun žrtev potresa v Peruju znatno hujši, številni prebivalci obmorskih mest so namreč ostali pod ruševinami revnih, zasilno zgrajenih bivališč

ANSA

BEOGRAD

Enote srbske vojske na Kosovo?

BEOGRAD - Srbija se zavzema za vrnitev svojih vojaških in policijskih enot na območje Kosova, je včeraj povedal tiskovni predstavnik srbskega premiera Vojislava Koštunice Aleksandar Simić. Kot je dejal, je prišel čas za vrnitev okoli 1000 pripadnikov srbskih varnostnih sil na Kosovo, kjer skoraj 90 odstotkov prebivalstva tvorijo Albanci, kar bi lahko povzročilo povečanje etničnih napetosti, poroča ameriška tiskovna agencija AP. Vrnitev srbskih varnostnih sil na Kosovo bi bila po mnenju Simiča v skladu z resolucijo 1244 Varnostnega sveta ZN, ki je bila sprejeta po izgonu srbskih sil iz pokrajine leta 1999. Resolucija Srbiji dovoljuje namestitev do 1000 pripadnikov varnostnih sil na meje Kosova in za varovanje tamkajšnjih srbskih cerkva in samostanov. Vendar pa Nato in mirovne sile ZN na Kosovo do sedaj še niso dovolile vrnitve srbskih sil, saj se bojijo, da bi to sprožilo nezadovoljstvo med kosovskimi Albanci in bi lahko vodilo k novim etničnim spopadom.

Nekdanji kosovski premier Bajram Rexhepi je medtem včeraj za srbski časnik Dnevnik izjavil, da bi bila za Prištino, če bi se v novih pogajanjih med kosovskimi in srbskimi vodstvom omenjalo tudi vprašanje delitve pokrajine, sprejemljiva zgolj menjava ozemlja - s srbskim prebivalstvom naseljeno Kosovo za ozemlje Srbije, kjer živi albansko prebivalstvo. Ob tem je sicer poudaril, da Priština še vedno odločno nasprotuje delitvi, poroča avstrijska tiskovna agencija APA.

Kosovo je od leta 1999 pod upravo misije ZN, na območju pa je nameščenih okoli 16.000 pripadnikov mirovnih sil pod vodstvom Nata. Predlog posebnega odposlanca ZN za Kosovo Martti Ahtisaarija, ki je več kot leto dni vodil pogajanja med Prištino in Beogradom, je predvideval nadzorovanje neodvisnosti Kosova, vendar predlog ni bil sprejemljiv ne za Srbijo, kakor tudi ne za Rusijo. Zaradi tega je trojka EU, ZDA, Rusija začela nove pogovore s predstavniki Beograda in Prištine, ki naj bi vodila v nov krog pogajanj za rešitev kosovskega vprašanja, poročilo pa naj bi generalnemu sekretarju ZN Ban Ki Moonu predstavila do 10. decembra. (STA)

KRMIN - Problem prostorske stiske na osnovni šoli Ludvika Zorzuta na Plešivem

Občina namerava preveriti možnost širitve slovenske šole

Septembra se bo podžupan Pesaola pogovoril s pokrajinsko konzulto in ravnateljico o možnih rešitvah

»Obvezali smo se, da bomo preverili možnost širitve poslopja slovenske osnovne šole na Plešivem. Septembra bomo izvedli meritve in ugotovili, ali je mogoče na zemljišču ob stavbi dozidati še eno učilnico, nato pa bo treba poiskati sredstva za uresničitev posega.« Zagotovilo je dal krmenski podžupan Alessandro Pesaola, ki so ga z nerešenim vprašanjem prostorske stiske na osnovni šoli Ludvik Zorlut na Plešivem pred počitnicami seznanili predsednik slovenske pokrajinske konzulte Peter Černic, ravnateljica didaktičnega ravnateljstva v ulici Brolo Miroslava Braini, podpredsednica konzulte Nataša Ferletič, član konzulte Boris Fabiani in predstavnik Sindikata slovenske šole Dario Bertinazzi.

»Ker je slovensko šolstvo na Goriškem med našimi prioritetami, smo sklicali srečanje z novim krmenskim županom in podžupanom, da bi ju seznanili s problematiko šole na Plešivem v vrtca v Krminu. V prihodnosti želimo, da bi v občini Krmin prišlo do gradnje slovenskega šolskega centra, kjer bi imela svoj sedež vrtec in šola Zorlut. Zaenkrat pa je treba najti kratkoročno rešitev, na primer razširitev poslopja na Plešivem, za katero je treba vsekakor najprej preveriti, ali je izvedljiva,« je povedal Černic in pristavljal: »S krmenskim upraviteljem smo se dogovorili, da bomo septembra ponovno sklicali sestanek, na katerem bosta poročala o ugotovitvah tehničnih uradov.«

Na razširitev poslopja na Plešivem gledajo slovenski predstavniki in krmenska občina nekoliko drugače. Uprava vidi v dozidavi stavbe šole Zorlut dokončno rešitev, saj ima kar nekaj težav zaradi popravil bivše italijanske osnovne šole na drevoredu Roma in ne namerava vlagati denarja v dva različna posega. Malo možnosti pa je, da bi razširjeni prostori na Plešivem zadostovali tudi za slovenski vrtec. »Le-ta bo zaenkrat še deloval v poslopu vrtca, ki ga upravljajo sestre v Krminu. Vemo, da s tem niso vsi zadovoljni, žal pa je treba najprej poskrbeti za vprašanje italijanske osnovne šole,« je povedal Pesaola. »Želimo, da bi začasno rešili problem prostorske stiske z razširitvijo poslopja, v prihodnosti pa upamo v združitev šole in vrtca v slovenski center. Popravilo šole na Plešivem bi v vsakem primeru ovrednotilo stavbo, ki je v lasti občine. Denar bi ne bil vložen zaman,« je zaključil Černic. (Ale)

GORICA - Šolski urad

Dodelitev suplenc

Goriški pokrajinski šolski urad je določil datume, v katerih bodo izbrani suplenti šol vseh stopenj za šolsko leto 2007/2008. Dodelitev suplenc za slovenske šole goriške pokrajine bo potekalo na sedežu slovenskega družboslovnega in znanstveno-tehnološkega liceja Simon Gregorčič v ulici Puccini 14. Selekcije slovenskih suplentov bodo potekale v pondeljek, 27. avgusta, od 9. ure dalje. V sredo, 28. avgusta in v četrtek, 29. avgusta, pa bo od 9. ure dalje na liceju Slataper v ulici Diaz v Gorici na sporednu tudi postopek za dodeljevanje suplenc za pomožno osebje ATA. Seznam kandidatov, ki se bodo lahko udeležili selekcij, bodo objavili v četrtek, 23. avgusta, na sedežu goriškega pokrajinskega šolskega urada, na sedežu liceja Simon Gregorčič in na liceju Slataper. Šolski urad obvešča, da je število kandidatov, ki se morajo predstaviti na selekcijah z osebnim dokumentom, višje od razpoložljivih mest. Vključitev v seznam zato še ni zagotovilo, da bo kandidat podpisal pogodbo za določen čas.

Poslopje osnovne šole Zorlut na Plešivem
BUMBACA

TRŽIČ - Včeraj ob 18. uri se je zaključil sedemnajstdnevni protest

S silosa sneli gusarsko zastavo

Odločilna zagotovila podprefektke Rite Ilda Riccio in predsednika pokrajine Enrica Gherghette o pomoči za ponovno zaposlitev

Gusarsko zastavo so včeraj ob 18. uri snegli z droga, nato pa so izčrpani protestniki seskopili z najvišjega stolpa tovarne Ineos, na katerem so vztrajali sedemnajst dni. K odločitvi, da prekinjejo s protestom, je pripomogla obljuba predsednika pokrajine Enrica Gherghette, ki je delavcem zagotovil, da jim bo pokrajina pomagala do čimprejšnje ponovne zaposlitve.

»Javna zaobljuba predsednika Gherghette, da nam bodo institucije pomagale pri iskanju novega delovnega mesta, je skupaj z zagotovili goriške prefekture v tem trenutku zadosten razlog za prekinitev protesta,« je v imenu enotnega sindikalnega predstavninstva povedal Tiziano Pizzamiglio, nato pa poudaril, da delavci pričakujejo od družbe Ineos tudi plačilo odškodnine za nenaveden odpustitev. »Povedati je treba, da Ineos ne zapira svojega tržiškega obrata, ker le-ta naj ne bi bil uspešen. Na podlagi vseh poslovnih standardov smo bili najboljša tovarna v Evropi za predelavo plastičnih mas, ne glede na to pa angleška multinacionalka zapira tovarno, da bi zasluzila s prodajo zemljišča,« je pojasnil Pizzamiglio. Po seskopu s siloso so protestniki izrazili nezadovoljstvo s pomočjo v s podporo, ki so jo bili deležni od sindikata CGIL. »Državnemu tajniku Guglielmu Epifaniju bomo vrnili sindikalne izkaznice,« so povedali protestniki in poudarili, da se tudi na pokrajinski ravni sindikalisti niso kaj preveč zanimali za njihovo stisko. Ob tem so delavci poudarili, da so jim v teh dneh najbolj stali ob strani župana Gianfranco Pizzolitto, predsednik pokrajine Gherghetta, pokrajinski odbornik Marino Visintin, še najbolj pa vicepremier Rita Ilda Riccio, ki si je prizadevala, da je prišlo do srečanja med zaposlenimi in lastništvom tovarne, ob tem pa je zagovarjala pravico delavcev po odškodnini.

Po sestopu s siloso so bili izčrpani protestniki deležni izredno toplega sprejema s strani sodelavcev in družinskih članov
BUMBACA

NOVA GORICA - Godbeniki

Nastopili bodo tudi v Barkovljah

Javni sklad RS za kulturne dejavnosti (JSKD) letos pripravlja že 27. tabor mladih godbenic in godbenikov. V sklopu tabora, ki bo potekal od 18. do 24. avgusta v Novi Gorici, bosta delovala koncertni in parodni orkester, sestavljal ga bo 124 mladih godbenic in godbenikov iz 36 slovenskih pihalnih orkestrov oziroma godb v starosti od 13 do 28 let. Z namenom, da predstavijo svoje delo, bodo mladi godbeniki pripravili dneve odprtih vrat, širši javnosti pa se bodo predstavili s tremi koncerti. Koncertni pihalni orkester tabora bo združeval člane iz vse Slovenije in pet godbenikov iz zamejstva, deloval bo pod taktilko Marjana Grandolnika ter izvajal koncertni program s tematiko glasbenega opisovanja zgodovinskih dogodkov in osebnosti. Paradni orkester bosta vodila predvodnika Ivan Medved in Michel Smeets. Ostali mentorji letošnjega tabora bodo Vid Pupis za pihala, Zoran Kobal za trobila ter Josip Mihelčič in Charles van Zanten za tolkala, so sporočili z območne izpostave JSKD v Novi Gorici.

Dnevi odprtih vrat bodo potekali med ponedeljkom, 20. avgusta, in četrtekom, 23. avgusta, od 9. do 20. ure v prostorih novogoriškega Dijaškega doma. Širši javnosti se bodo mladi godbeniki predstavili v Barkovljah pri Trstu (22. avgusta), v Novi Gorici (23. avgusta) in Idriji (24. avgusta).

AJDOVŠČINA - Obrtna cona

Prodanih deset hektarjev parcel

Razvoj gospodarstva si vsaka občina razlaga po svoje, med uspešnejšimi na Primorskem pa je občina Ajdovščina, ki z različnimi potezami, v svoje nove obrtne cone privablja številne obrtnike. Ena večjih takšnih con nastaja v Gojačah, neposredno ob izvozu z avtocesto med Šempetrom in Ajdovščino. Cena za kvadratni meter zemljišča ni uredno določena, kot pravijo na občini, ker jo določa trg glede na situacijo. V končni fazni obdobji na voljo 17 hektarjev površin, urejanje pa občina vodi v dveh fazah. Prva je skorajda zaključena, pri rok za prijavo na razpis, ki so ga objavili, pa poteka v pondeljek. Ta prva faza obsegajočih 10 hektarjev površin, parcele pa so že v celoti prodane. Druga faza, urejanje vodohrama, cevovoda in druge infrastrukture, kot tudi preostanek podjetniških objektov, bo stekla takoj po zaključku prve, v celoti pa naj bi novo obrtno cono uredili do začetka leta 2009. Zanimanje za naložbe v obrtnih conah v občini Ajdovščina je izredno veliko tudi zavoljo pomoči, ki jo občina namenja investitorjem. Namreč, obrtniki in podjetniki, ki želijo v novih obrtnih conah vlagati v nepremičnine, naj si bo za prodajo ali opravljanje dejavnosti, so takoreč oproščeni plačevanja komunalnega prispevka. Ta olajšava je vidna iz državne pomoči, ki jo prejme podjetnik, in je enaka višini komunalnega prispevka, kar pomeni, da se vrednosti kompenzirata. Na enak način kot Gojače, občina Ajdovščina ureja tudi novonastajajočo obrtno cono neposredno ob letališču, kjer načrtujejo tudi ureditve sodobnega logističnega centra. (pm)

Srečanja društva Cuore amico

Združenje Cuore amico nadaljuje s poletnimi pobudami. 21. avgusta bo v Gorici ples (vstop samo z vabilo), 31. avgusta ob 17. uri pa bo prireditve ob zaključku letošnjega poletnega središča za starejše občane »Estate serena«. Ob prisotnosti krajevnih upraviteljev bodo podeželi priznanje prostovoljcem, ki so s svojim trudem prispevali k uspehu številnih poletnih pobud.

Telematični koleki

Iz goriške kvesture so sporočili, da bodo 31. avgusta telematični koleki dokončno nadomestili papirnate. Nove telematične koleke elektronsko izdajo v trafikah, od prvega septembra bo treba uporabljati izključno le-te pri prošnjah za posest orožja, potne liste in dovoljenja za bivanje.

V Tržiču nove videokamere

V Tržiču bodo v kratkem postavili 8 novih videokamer, skupaj z že nameščenimi pa jih bo kar 23. Nove naprave bodo nadzorovale ulice ob raznih šolah, sicer pa bodo z optičnimi kabli povezane tudi s policijskim komisariatom. Postavitev novih videokamer bo tržiško občino stala 208.000 evrov, sicer pa v znesek ni vključen davek na dodano vrednost.

GORICA - Le ena trgovina prodajala sporne igrače znamke Mattel

»Barbikes« umaknili s prodajnih polic

V Novi Gorici ni bilo artiklov s seznama ameriške družbe

V goriških trgovinah skorajda ni bilo zloglašnih igrač znamke Mattel, ki jih je ameriška družba pred nekaj dnevi samoinicativno odpoklicala, ker so bile neverne za zdravje otrok. Edina trgovina v Gorici, ki je morala umakniti nekaj artiklov s polic, je bila Buonacquisto v veleblagovniči Smart. Šlo je le za eno vrsto spornih igrač, in sicer za punčko Barbie s psičkom Tannerjem: upravitelji so takoj umaknili s polic vse kose, ki so jih imeli v trgovini, nato pa so jih poslali dejelnemu distributerju največjega svetovnega proizvajalca igrač.

»Zaenkrat se ni še nihče pritoževal. V primeru, da bodo prišli in zahtevali odškodnino za kupljene igrače, bodo dopolnili polo, družba Mattel pa jim bo poslala bon v isti vrednosti,« so povedali v trgovini Buonacquisto v Štandrežu. Točnih navodil o ravnanju s potrošniki, ki so v prejšnjih mesecih kupili otrokom igrače znamke Mattel, pa niso dobili vsi trgovci. »Pregledal sem seznam strupenih igrač in ugotovila, da v trgovini nimam teh artiklov. V primeru, da bi nekdo zahteval povračilo denarja, bi mu ne mogla ugrediti, saj mi ni distributer še ničesar sporočil,« je povedala prodajalka v trgovini Yo-Yo na korzu Italija. Nobenega izmed nevarnih proizvodov, ki so bili izdelani na Kitajskem, nimajo niti v trgovini s pisarniško opremo Al Corso, v trgovini Domoplast na Travniku in v trgovini Fantasylandia v ulici Diaz, kjer pa so v preteklosti že imeli težave zaradi igrač - sicer ne Mattelovih -, ki so prihajale s Kitajske in so bile pobavane z laki nizke kakovosti. Poverjeni upravitelj družbe Mattel Enrico Petrone je vsekakor zagotovil, da bodo do konca avgusta vse nevarne igrače izginile s polic italijanskih trgovin, potrošnikom pa je za katerikoli dvom na razpolago zelenia številka 800-113-711.

Tudi tri novogoriške trgovine z igračami, ki delujejo v sklopu Mercator centra

V Mercatorjevih trgovinah v Novi Gorici niso imeli spornih Mattelovih igrač

FOTO S.J.

in v hiper marketu Mercator, nimajo v prodaji spornih Mattelovih artiklov. Gre za igrače blagovne znamke Cars, in sicer avtomobilce Sarge, ki za otroke ni primeren zaradi prevelike vsebnosti svinca ter za igrače z neustreznimi magneti, med katerimi so Barbie s psičkom, punčke Polly Pocket in njihovi dodatki ter lutka Batman. Sicer so nam v trgovini Direndaj v Novi Gorici povedali, da so igrače na prodajnih policah redno nadzorovane s strani zdravstvene in-

spekcije. Vodja prodaje v Mercator centru Žvonko Zorn je dodal, da se takšni ukrepi, ko je igrač ali prehrambeni izdelek potrebno umakniti, kar pogosto dogaja. Prodajalka v Baby centru v Novi Gorici pripoveduje, da so kupci vse bolj pozorni na to, kdo igrače izdeluje in ne marajo igrač Kitajskih proizvajalcev. Vendar, prodajalka podpira, da so skoraj vse igrače izdelane prav v tej državi; izjema so Lego kocke, ki jih izdelujejo na Danskem. (Ale, SJ)

KRMIN - Včeraj so se poklonili padlim Srednjeevropski narodi spet skupaj v Jasihu

S spominsko slovesnostjo na pokopališču v Bračanu se je včeraj zatrl Praznik narodov, s katerim združenje Mitteluropa obeležuje 159. obletnico rojstva avstroogrškega cesarja Franca Jožefa (na sliki Bumbaca). V Bračanu so se žrtvam vojn in padlim vseh narodnosti poklonila krminski župan Luciano Patat, predsednik pokrajinskega sveta Alessandro Fabbro in predsednik združenja Mitteleuropa Paolo Petzoli, prisotne pa so bile tudi delegacije iz številnih srednjeevropskih držav. Danes se bo praznik nadaljeval v Jasihu, kjer bodo ob 18.30 nastopi glasbenih in folklornih skupin iz srednje Evrope, ob 21.15 pa bo ples z ansamblom Popovic. Praz-

nik bo doživel svoj vrhunec jutri, ko se bodo ob 9. uri v Krminu zbrale folklorne skupine iz vseh držav srednje Evrope. Ob 10. uri bo mimohod po mestnem središču, ob 11. uri pa maša z molitvami v raznih jezikih. Opoldne bodo na vrsti priložnostni nagovori krajevnih upraviteljev in predstavnikov gostujočih delegacij, nato pa se bo praznično druženje ob prisotnosti mariborske lepotice Tjaše Vežjak nadaljevalo v Jasihu. Od 15. ure dalje bodo nastopili skupine Musikkapelle Friesach s Koroške, Bukovinka iz Češke republike, Majoranki iz Poljske, Bintars iz Furlanije, Banda Refolo iz Trsta in novogoriško folklorno društvo Gartroz.

Konjeniki v Gozdu

Smučarsko društvo Gozd prireja jutri srečanje konjenikov, ki bo potekalo v kraju Gozd, štiri kilometre iz Cola proti Predmeji, na že znanem prizorišču konjiskih dirk. Zbor konjenikov ter povorka vseh udeležencev bo ob 13. uri, tekmovanje v spretnostnem jezdenju za moške, otroke in ženske pa se bo začelo ob 14. uri. Sledila bo konjska štafeta, v kateri bodo tekmovali skupine. Od 18. ure dalje bo za zabavo in ples poskrbel ansambel Modri val.

Po knjige v splet

Tržiški medknjižnični sistem bo s septembrom omogočil iskanje knjig tudi preko svetovnega spletja. Na internetu bodo namreč na voljo informacije o knjigah, ki so na razpolago v knjižnicah devetih občin tržiškega mesta okrožja, med katerimi je tudi doberdobska.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI PROVVIDENTI, Travnik 34, tel. 0481-531972.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU OBČINSKA 1, ul. Aquileia 53, tel. 0481-482787.

Kino

GORICA

KINEMAX: zaprto.

CORSO: zaprto.

TRŽIČ

KINEMAX Dvorana 1: 20.10 - 22.10 »Disturbia«.

Dvorana 2: 20.15 - 22.15 »Alla de riva«.

Dvorana 3: 19.50 - 20.10 »Harry Potter e l'Ordine della Fenice«.

Dvorana 4: 20.15 - 22.20 »Fast Food Nation«.

Dvorana 5: 20.00 - 22.20 »La du chessa di Langeais«.

Šolske vesti

RAVNATELJSTVO ŠOL CANKAR - VEGA - ZOIS sporoča, da se bo potuk za dijake treh šol pričel v ponedeljek, 10. septembra, (razen 3., 4. in 5. razreda Cankar, ki pričnejo delovno praksjo 3. septembra). Koledar za šolsko leto 2007/08 je izobesen na oglasni deski šole; objavljen je tudi na spletni strani šole www.potep.org.

SEJA UČITELJSKEGA IN VZGOJTELSKEGA ZBORA goriškega dijaktičnega ravnateljstva bo iz organizacijskih vzrokov v soboto, 1. septembra, ob 8.30 na sedežu ravnateljstva.

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE obvešča, da bo podelitev letnih sponzorov za učno osebje slovenskih šol vseh vrst in stopenj v ponedeljek, 27. avgusta, ob 9. uri v prostorih DIZ Trubar-Gregorčič. Razpoložljiva mesta bodo objavljena 24 ur prej na oglasni deski omenjene šole ter Pokrajinskega šolskega urada v Gorici.

Izleti

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško prireja v sodelovanju z agencijo Globtour iz Ljubljane ob 17. oktobra dalje petdnevni izlet v Mostar, Medžugorje, Makarsko, Dubrovnik in v dolino Neretve »po mandarine« ter vrnitev skozi Split. Vpisovanje in informacije pri poverjenikih do 25. avgusta na tel. 0481-390688 (Savevija), 0481-21361 (Ema), 0481-882302 (Veronika), 0481-78061 (Ana K.).

KRUT prireja skupinsko bivanje v Šmarjeških toplicah in Dobrni od 26. avgusta do 4. septembra; informacije in vpisovanje na sedežu krožka, korzo Verdi 51 int. v Gorici, tel. 0481-530927.

PD VRH SV. MIHAELA organizira celodnevni piski in družabni izlet v Škofijo Loko po Tavčarjevih poteh v ponedeljek, 27. avgusta; informacije na tel. 333-170670 (Nerina) do 22. avgusta.

PD ŠTANDREŽ prireja od 6. do 9. septembra štiridnevni avtobusni izlet v Novi Sad, Beograd in Šumadijo; informacije in vpisovanje na tel. 0481-20678 (Božo). Ker je potreben potni list, organizatorji izleta pozivajo interesente naj pohitijo s privavo.

UPOKOJENCI DOBERDOB obveščajo udeležence enodnevnega izleta na Goli otok, ki bo v soboto, 1. septembra, da bo odhod avtobusa ob 5.40 iz Gabrij, s postanki ob 5.50 na Poljanah, ob 6. uri v Doberdobu, ob 6.10 v Jamljah in ob 6.20 v Štivanu; obenem jih naprošajo, naj do 25. avgusta poravnajo stroške za izlet v trgovini pri Mili (tel. 0481-78398) ali pri Milošu (tel. 0481-78121).

Obvestila

ANAGRAFSKI IN DAVČNI URAD TER TAJNIŠTVO OBČINE DOBERDOB bodo v mesecu avgustu v poldanskih urah zaprta.

DRŽAVNA KNJIŽNICA v ulici Mamelji v Gorici bo zaprta do 25. avgusta. V tem času bo možno le vracanje knjig med 9.30 in 12.30.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško vabi svoje člane na tradicionalno srečanje Društva upokojencev Primorske, ki bo v soboto, 25. avgusta, pri starem gradu v Vipolžah v Goriških Brdih od 10. ure dalje. Prevoz z lastnimi sredstvi. Obvezna prijava do 20. avgusta na tel. 0481-390688.

KNJIŽNICA FEIGEL bo zaprta za dopust do 24. avgusta. Od 27. avgusta do 14. septembra bo odprtva po letnem urniku vsak dan razen sobote od 8. do 16. ure.

OVER NIGHT - Goriška pokrajina nudi vsako soboto brezplačni avtobusni prevoz do zabavničkih lokalov. Odhod avtobusov: Gorica - Rdeča hiša 21.50, Travnik 21.55;

Tržič - ul. Pocar 22.10, 22.20, 23.10, 23.15, ul. Valentinis-Gaslini 22.20, 22.30, 23.20, 23.25; Sesljan - morje 22.35, 22.45, 23.35, 23.40. Vrnitev: Sesljan - morje 1.10, 2.10, 3.10, 4.10; Tržič - ul. Valentinis-Gaslini 1.25, 2.25, 3.25, 4.25, ul. Pocar 1.35, 2.35, 3.35, 4.35; Gorica - Travnik 3.00, 5.00, Rdeča hiša 3.05, 5.05; informacije na spletni strani www.aptgorizia.it ali na tel. 800-955975.

POKRAJINSKI ARHIV IN POKRAJINSKA KNJIŽNICA bosta zaprta do 29. avgusta.

SEDEŽ DRUŠTVA SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško na Korzu Verdi 51/int. v Gorici bo v mesecu avgusta zaprt.

SKD HRAST prireja predvajanje risanke za otroke sinhronizirano v slovenskem jeziku v četrtek, 23. avgusta, ob 20.45 na dvorišču pred župniško dvorano v Doberdobu.

URADI MLADINSKEGA DOMA bodo zaprta do petka, 31. avgusta. Informacije lahko dobite na tel. 0481-536455 v jutranjih urah. V ponedeljek, 3. septembra, se bo dejavnost pričela ob 8.30 s pripravo petošolcev na vstop v srednjo šolo.

URADI GLASBENE MATICE GORICA bodo od 20. avgusta odprtji od 10. do 12. ure za vpisovanja ter za prijave na poletno delavničko, ki bo v Doberdobu od 27. do 31. avgusta; informacije na tel. št. 0481-531508 od 10. do 12. ure.

Prireditve

PLESNO POLETJE V ŠEMPETRU **PRI GORICI** bo med 19. in 25. avgustom s plesnimi delavnicami in plesnimi predstavami: 19. avgusta ob 21.15 pred dvorcem Coronini v Šempetu; 22. avgusta, ob 21.30 na vrtu HIT restavracije Mark v Šempetu; 24. avgusta, ob 21.15 pred dvorcem Coronini v Šempetu; 25. avgusta ob 19.30 v veliki telovadnici OŠ Ivana Roba v Šempetu.

VVILI CODELLI v Mošu je v teku prireditve Glasbeni večeri v vili Codelli: drevi ob 21. uri komična opera Gaetana Donizetti »Don Pasquale«; v nedeljo, 19. avgusta, ob 21. uri klavirski večer z Maio Glouchkovo in Luco Trabuccom z naslovom Simfonični klavir. Vstop prost.

Pogrebi

DANES V GORICI: 9.00, Luigi Guido iz splošne bolnišnice v stolnico in na glavno pokopališče; 11.00, Giovanni Leoni z glavnega pokopališča v cerkev v Podturnu in na glavno pokopališče.

Kam po bencin

Danes in jutri bodo na Goriškem dežurne naslednje bencinske črpalki:

GORICA

AGIP - Ul. Duca d'Aosta 74

ESSO - Ul. Brass 7/b

TAMOIL - Ul. Lungo Isonzo 110

ERG - Ul. Brig. Re, na državni cesti 56 km 33+

TRŽIČ

ESSO - Ul. Boito 64

API - Ul. Grado

SHELL - Ul. Boito 7

RONKE

SHELL - Ul. Redipuglia 23/a

ERG - Ul. Aquileia 35

ZAGRAJ

OMV - Ul. Garibaldi

ŠKOCJAN

AGIP - Ul. Grado 10

ŠLOVRENC

ATLETIKA - Glavnina »azzurrov« že odpotovala v Osako

Italijani na Japonskem brez »turistov«

Moštvo šteje le 37 članov - Z normo B le Vizzoni in Weissteinerjeva

RIM - Glavnina italijanskih atletov, ki bodo od prihodnjega četrtka do nedelje, 2. septembra nastopili na svetovnem prvenstvu v Osaki, bo danes odpotovala na Japonsko. Italijanska odprava na SP šteje letos samo 37 športnikov (21 atletov in 16 atletin), kar je doslej najmanj. Leta 1983 v Helsinkih in leta 2001 v Edmontonu jih je bilo 38, na ostalih izvedbah pa več. Resnici na ljubo je število potnikov nižje tudi zaradi tega, ker sta se zadnji hip morali nastopu odpovedati Rossella Giordano (hitra hoga) in Vincenza Sicari (maraton). Predsednik Franco Arese in njegovi sodelavci so torej držali obljubo, da bodo v Osako poslali kvalitetno moštvo, v katerem ne bo nobenih turistov. Tašna »skopost« se je že obrestovala lani na dvoranskem EP v Birminghamu, kjer so »azzurri« z omejenim številom tekmovalcev osvojili šest medalj in po številu odličij končali na drugem mestu. Gleda kriterijev izbire, kdo gre in kdo ostane doma, so sicer naredili dve izjemi. Prva zadeva metalca kladiva Nicolo Vizzonija, druga pa dobitnico bronaste medalje na dvoranskem EP v teku na 3.000 metrov Silvio Weissteiner. Oba sta namreč pred Osako imela v žepu samo tako imenovanou normo B. Za veterana Vizzonija je bila izjema dvojna, saj je bilo sprva rečeno, da lahko norma B velja kvečemu za atlete stare manj kot 24 let. Toda zaročenec naše atletinje Claudio Coslovich (ki ji je mesto v Osaki v metu kopja po pričakovanjih pobrala Zahra Bani) se lahko vendarle ponša z letošnjim 14. najboljšim izidom na svetu, kar mu vendar dopušča nekaj možnosti, da se na Japonskem uvrsti v finale.

Italija je na dosedanjih desetih izvedbah svetovnega prvenstva osvojila 34 medalj, od teh 11 zlatih, 12 srebrnih in 11 bronastih. Najboljše so se »azzurri« odrezali leta 1995 v Goteborgu, ko so osvojili šest medalj, od teh sta bili dve zlati, ki sta ju osvojila Fiona May in Michele Didoni. Italijani bodo skušali v Osaki popraviti slab vtip z zadnjega SP v Helsinkih, ko je na zmagovalni oder stopal samo hitrohodec Alex Schwazer (50 km).

Nobena skrivnost ni, da bodo na rezultate v Osaki v veliki meri vplivale vremenske razmere. Za prihodnji teden napovedujejo deževno vreme, kar pa pomeni, da bo še bolj neznosno vlažno.

Pa še to: celotno prvenstvo si bo mogoče ogledati po postaji raidue. Prenosi bodo v glavnem med 12.25 in 15.45 po našem času.

ODBOJKA - Na grand prixu proti Tajvanu

Štirje napadi, tri točke Vitezove

Italijanska ženska odbojkarska reprezentanca je zadnji krog kvalifikacij za grand prix v Tajvanu pričela z zmago proti ekipi gostitelja. Domači Tajvan so »azzurri« odpravile z gladkim 3:0 (25:20, 25:17, 25:21), vendar pa so jim domačinke nudile silovit odpor in se jim postavile po robu zlasti z izredno požrtvovalno igro v polju. Tudi tokrat je največ točk za Italijo dosegla Kubanka z italijanskim potnim listom Aguero (21). S skupno 131 točkami je že najbolj produktivna igralka celotnega grand prix.

V tretjem setu - ko je Italija vodila z 2:0, a zmaga je bila vse prej kot v žepu - pa je na igrišče stopila tudi naša odbojkarica Sandra Vitez in k zmagi prispevala tri točke. V tem setu so igralke Tajvana že vodile s 7:1 in 16:14, na koncu pa so morale položiti orožje.

»S svojim nastopom sem zelo zadovoljna,

saj mi je tokrat zelo dobro šel od rok tudi sprejem servisa,« je povedala Vitezova, ki je bila učinkovita tudi v napadu, če vemo, da je tri točke dosegla iz štirih napadov.

Ostale točke »azzurri« so bile takole porazdeljene: Lo Bianco 2, Barazza 5, Ortolani 7, Guiggi 8, Secolo 12. Danes bo Italija igrala proti Dominikanski republiki, jutri pa še proti ne-premagani Braziliji. »Upam, da bom do konca grand prix imela še priložnost, da igram,« je povedala Sandra, vendar je boj za uvrstitev v finalni šesteroboju, ki bo konec prihodnjega teden v Nangboju na Kitajskem, glede na ostale rezultate, še zelo odprt.

Medtem je 28-letna Francesca Piccinini, ena od najbolj zaslužnih, da je Italija leta 2002

v Nemčiji osvojila naslov svetovnega prvaka, sporočila, da konec septembra ne bo nastopila na evropskem prvenstvu v Belgiji, to pa nekoliko povečuje možnosti Vitezove, da bi po nastopu na grand prix odšla še na celinsko prvenstvo.

Vrstni red grand prix po 7 tekma: Brazilija 7, Italija in Rusija 5, Kuba, ZDA, Kitajska, Japonska, Nizozemska in Poljska 4; Kazahstan 1; Dominikanska republika in Tajvan 0.

Voigt pred zmago

MUENCHEN - Jens Voigt (CSC) bo bržkone končni zmagovalec letošnje dirke po Nemčiji. Nemec je na predzadnji, osmi etapi, ko je bila na sporedni posamična vožnja na čas, postavil najboljši izid na 33,1 kilometra dolgi progi po Fuerthu in tako odbil še zadnji morebitni napad pred današnjo zaključno etapo. Drugi je bil danes Madžar Laszlo Bodrogi (Credit Agricole), tretji pa Američan Levi Leipheimer (Discovery Channel).

Ačimovič obrnil hrbet reprezentanci

LJUBLJANA - Dolgoletni član slovenske nogometne reprezentance Milenko Ačimovič ne bo več nastopal za izbrano vrsto. Ačimovič bo javnosti podrobne razlage za omenjeno odločitev, ki so ji po njegovih besedah botovale poškodbe in preobremenjenost, podal v naslednjih dneh.

Triestina drevi v Bologni

TRST - Na današnji tekmi 2. kroga državnega pokala v Bologni (pričetek ob 20.30) bo trener Triestine Rolando Maran lahko računal tudi na napadalca Granccheja, ki je končno dobil dovoljenje za igranje v Italiji. V obrambi bo diskvalificiranega Kyriazisa bržkone zamenjal Lima.

Raptorsi v Trevisu

TORONTO - Kanadska ekipa košarkarske lige NBA Toronto Raptors bo del priprav na novo sezono opravila v Italiji. Moštvo, ki ima v svojih vrstah osem košarkarjev, ki ne prihajo iz ZDA, med njimi sta tudi Italijan Andrea Bargnani in Slovenec Radoslav Nesterovič (Uroš Slokar je ekipo zapustil) bo od 1. oktobra vadilo v Trevisu. Pet dni pozneje bo v Rimu igrala proti Boston Celtics, dan zatem pa še proti rimski Lottomatici.

Izziv bo od 19. do 23.9.

TRST - Tržaški Jadralni izviv, na katerem bodo merila moči moštva Ameriškega pokala (lani je zmagal BMW Oracle), bo letos od 19. do 23. septembra, po stoječa tekmovanja pa bo v starem pristanišču. Podrobnosti še niso sporočili.

PRED ATLETSKIM SP V OSAKI

Andrew Howe kandidat za »čisto« kolajno Evangelisti do nje s pomočjo atletske mafije

LETA 1987 SO MU »PRIZANESLJIVI« SODNIKI IZMERILI V RIMU RAZDALJO, KI JE NE PRESKOČIL

Andrew Howe (Besozzi) je velik upor italijanske atletike za bližajoče se SP. Klub imenuje »atletsko« Italijan, pretežno pa skače v daljino, čeprav je odličen tudi v šprintu. Pravijo, da zelo dobro igra nogomet, kot košarkar pa bi lahko igral v prvi ligi.

Letos mu za sedaj ne gre najboljje, forma pa se vzpenja. Dve najboljši znamki znašata 8,25 in 8,21 m, na DP v Padovi pa je s pomočjo vetra dosegel 8,40 m. V svetovnem merilu vodi Grk Tsaturnas s skokoma 8,66 in 8,54 m, veliko bolj zanesljiv pa je skakalec iz Paname z eksotičnim imenom Saladino, kot sultan iz 12. stoletja, ki je zagrenil življenje križarjem. Če je Saladino favorit za zlato, je Howe za srebro, čeprav je na svetovni lestvici trenutno samo enajsti.

Howe pa se ne sme obremenjevati z dogodkom iz SP v Rimu pred 20 leti, ko je daljina postala najbolj odmevna panoga.

Šlo je za faraonsko predstavo, ki je imela nalogo, da postavi tedanjega »presidentissima« italijanskega športa Prima Nebiola med kandidate za svetovško avreolo.

Organizacijsko ni šlo vse po načrtih, ker so se v aparatu vključili tudi ljudje, ki so stremeli predvsem po vidljivosti. Na športnih tekmovanjih pa obvezljajo rezultati in v tem pogle-

du bo SP v Rimu ostalo v trajnem spominu.

V krogu skrbno izbranih in zanesljivih ljudi (klub navadam ni iz palčice pricurljala nobena vest) so pridele načrt za osvojitev kolajne. Treba je bilo poseči tam, kjer je bila konkurenca nekako v dometu kandidata za odličje in bi izvedba ne preveč bodla v oči. Izbrali so skok v daljino. Bilo je 5. septembra 1987.

Po petih skokih je bil Giovanni Evangelisti na četrtem mestu z znamko 8,19 m. Carl Lewis in Emijan (SZ) sta bila nedosegljiva, drugi Američan Myricks pa je pravkar dosegel 8,33 m.

Vse je bilo skrbno pripravljeno. Evangelisti se je pognal po zaletišču in izvedel skok, ki pa oko ni bil posebno dolg. Tedaj pa so zadonele fanfare za eno od nagradevanj. Pozornost gledalcev se je za hip usmerila na sredino igrišča in tja se je preselila tudi televizijska slika. Naslednja faza je bil semafor skoka v daljino, ki je prikazoval za Evangelistija 8,38 m! Skakalec je bil že daleč od doskočnega peska in je reagiral prej presenečeno kot navdušeno. Kmalu za njim je skočil Kubanec Jefferson, ki je dotele tavalo na 8. mestu z rezultatom 8,09 m. Skok je bil res zelo dolg. Na oko nekje blizu 8,50 m. Morda je bilo v nevarnosti celo srebro Emijana (8,53 m). Toda: 8,14

Andrew Howe med favoriti za medalje, čeprav je na svetovni lestvici le 11. ANSA

m! Jefferson je nekaj protestiral, sodnik pa mu je kazal pesek in ga hotel verjetno prepricati, da se je kje dotaknil peska z rokama, za mestom, kjer sta pristali nogi.

Medijsko se je vse končalo z globo. Naš dnevnik je že ob poročilu iz tekmovanja kot edini (vsaj v Italiji) izrazil dvome o dolžini skoka. Dvomi pa so nastopili kasneje, ko so analize slik pokazale, da nekaj ni bilo v redu. V palači so najprej strnili vrste

vizijo drugam. V tistih sekundah je sodnik zapišil palčico za elektronsko merjenje na razdaljo, ki je dala kolajno. Očitno si je sam na rob doskočišča postavil znak skoka, ki je dotele veljal tretje mesto. Pesek so nemudoma izravnali, da bi ne bilo vidnih sledi.

Vzporedna pravica je mlela po svoje. Prišli so protesti iz tujine in tudi iz Italije. Zadeve ni bilo več mogoče zakopavati v pesek. Posebno se je za primer zavzemal sodelavec RAI-a Gianni Mina. Ugotovili so, da je bil skok dolg največ 7,90 m. Baje so tudi v drugih taborih vedeli, da se bo nekaj zgodilo, vendar ni nihče reagiral. Morda so koga tudi primerno podmazali, da je molčal.

Vsemogočna organizacija atletskih sodnikov je branila udeležence prevare do onemoglosti. Sodnik, ki je zapišil palčico v pesek na primerni točki, je naslednje leto izzivalno celo kandidiral za predsednika deželne zveze na Siciliji. Uradni disciplinski ukrepi so bili na koncu izrečeni, ko se afere nihče več ni spominjal.

Primer Evangelisti je pomenil konec ere Prima Nebiola, čeprav se je v Italiji oprijemal oblasti še nekaj časa in jo v mednarodnem krogu zaračunil briljantnega in razsipnega vodenje zveze tudi obdržal. (dk)

0:SA'KA
2007

KOŠARKA - Prvi trening članske ekipe Jadrana

Na Popovičevem seznamu štirinajst igralcev

Marušič še eno leto na posodo - Saša Ferfolja si želi v Gorico, a ga Jadrano vodstvo želi v svoji ekipi

Zadnji avgustovski tedni so vedno športno obarvani: večinoma ne zaradi začetka kakršnegakoli prvenstva, ampak predvsem zaradi začetka poletnih priprav naših ekip. Tako bodo v ponedeljek na parket stopili tudi jadranci. Pod takško novega trenerja Bobana Popoviča in njegovega pomočnika Eriberta Dellsantija bodo ob 20.30 v večnamenskem centru v Brščkih začeli s predprvenstvenimi pripravami. S člansko ekipo bodo v pripravljalnem obdobju trenirali tudi mladinci, ki bodo letos nastopali v prvenstvu U19.

Spisek igralcev še vedno ni dorečen, predvsem zato, ker pravila italijanske košarkarske zveze dovoljujejo, da se prestopi nadaljuje vse do novembra. Obenem pa so možne še nadaljnje registracije med sezono, ki jih določa pravilna zveza.

Seznam igralcev, ki jih je odbor Jadrana povabil na prvi trening, šteje štirinajst igralcev: Dean Oberdan, Kristjan Slavec, Alen Semec, Matteo Marušič, Mauro Simončič, Peter Franco, Jan Umek, Kristjan in Saša Ferfolja, Saša Malalan, Andrej Šušteršič, Alex Vitez, Aleš Ukmari in Daniel Zaccaria. Pogoji letosnjega igranja v združeni ekipi, ki bo nastopala v deželnem C2-ligi so jasni: le tisti, ki bodo 100 % razpoložljivi trenerju Popoviču, bodo dobili mesto v ekipi. To nam je potrdil tudi odgovoren za ekipo, Sandi Rauber, ki bo ob Marcu Corsiju sledil članom. Spisek je torej še ohlapen, saj je usoda nekaterih igralcev še nedorečena.

STAR GARDA - Stebri ekipe ostajo nespremenjeni: Franco, Semec in Slavec. Vprašanje, ali bo »veteran« Dean Oberdan še oblekel dres združene ekipe, ostaja še odprto. V vodstvu Jadrana se o njegovi usodi imenuja krešeo, bržkone pa bo imel v letosni sezoni priložnost, da se izkaže tudi v trenerski vlogi. Če pa bo nastopal v vlogi igralca, bo nedvomno dodana vrednost. Mauro Simončič bo tudi letos član ekipe, saj si je nastopanje v deželni ligi sam zaželel: o vlogi »Jadranevega borovca« bo odločil prvenstveni razplet in nastopi mlajših igralcev. Marušič, sicer igralec Nuove pallacanestro Gorizia, bo pri Jadrani igral na posodo tudi v naslednji sezoni.

Igralski kader dopolnjujeta tudi brata Ferfolja. Starejši brat Kristjan se po enoletni izkušnji v Kalabriji spet vrača na domača igrišča. »Skoraj sigurno bom igral v naslednji sezoni pri Jadrani,« nam je povedal 23-letni Kristjan. Apetiti mlajšega brata Saše pa niso še potešeni: »Rad bi se preizkusil v višji ligi, in sicer v Gorici, ki bo letos nastopala v B2-ligi.

Jadrano vodstvo pa hoče, da ostanem.« 18-letni Saša bo vsekakor prisoten v ponedeljek, o njegovih igralskih potih pa bo pada odločitev bržkone v naslednjem tednu. »Gorica ima sicer nekaj finančnih težav, kar pa bi lahko preprečilo moj nakup,« je še zaključil Saša.

Mladinski pol Jadraneve ekipe pa ostaja skorajda nespremenjen z Malalanom, Šušteršičem, Ukmarem in Zaccario. Lisjak in Guštin se vračata k matičnemu društvu in bosta torej pri Kontovelu igrala v D-ligi.

NEW ENTRY - Edina novost je vključitev Jana Umka, ki je lani igral v D-ligi pri Sokolu. »Če bodo rezultati zadovoljivi, bo ekipa ostala nespremenjena, v nasprotnem primeru pa bomo morali poseči po okrepitvah,« je orisal načrte odgovorni za člansko ekipo Rauber in poudaril, da bodo v primeru novih nakupov poiskali vsekakor slovenske igralce: »Ker zamejskih košarkarjev, ki bi bili na nivoju naše ekipe, ni na trgu, bomo morali najbrž poiskati igralce onstran

Jan Umek edino novo ime KROMA

meje.« Vodstvo Jadrana bo o potrebi odločalo šele oktobra, ko bo mogoče že oceniti kvaliteto ekipe in potrditi dokončni igralski kader.

Med kandidati, ki jih je vodstvo v poletnih mesecih kontaktiralo, je tudi Elvins Klarica. Vrnitev v Jadrano dres niti letos ne bomo dočakali, saj bo slovenski košarkar nastopal v naslednji sezoni pri Kopru. Sokanovič, ki ima še vedno Jadrano potni list, pa bo naprej nastopal v C2-ligi v Latisani.

VESELO NA DELO - Članska ekipa bo trenirala vsak dan, od ponedeljka do petka. Vikend bo bržkone preživel v Tolminu, sicer pa bodo celotne priprave potekale v telovadnicah pri Brščkih. V ponedeljek bodo začele s treningi tudi mlađinske ekipe Jadrana: ob 17.30 se bodo zbrali igralci U15 (letniki '94 in '95), ob 19.00 pa ekipa U17 (letniki '91, '92, '93). Obe ekipi bo treniral košarkarski strokovnjak Mario Jerjevič, treninge U15 bo vodil z Danielom Šušteršičem, ekipo U17 pa z Davidom Ambrosi. Vsakodnevnim treningom mladih košarkarjev bodo sledile tudi tedenske priprave: U15 bo treinal teden dni v Postojni (od 26. 8. do 1. 9.), starejša ekipa pa od 2. 9. do 8. 9. v Kranjski gori.

Obvestila

NK POMLAD sporoča, da bo prvi trening za ekipe naraščajnikov in najmlajših letnika 1993 v ponedeljek, 20. avgusta ob 17. uri v Dolini.

FC PRIMORJE sporoča, da bo prvi trening ekipe mladincev v ponedeljek, 20. avgusta ob 18. uri na igrišču Ervat.

NK KRAS obvešča, da bo prvi trening ekip cicibanov in mlajših cicibanov (letniki od 1997 do 2002) v ponedeljek, 3. septembra na nogometnem igrišču v Repnu. Za informacije 328-9518440 (Maurizio).

ŠD DOM organizira od 3. do 7. septembra v sodelovanju z Dijaškim domom Simon Gregorčič poletni kamp minikošarkarke. Dodatne informacije: urad ŠD Dom v utravnih urah (ul. Brass 20) ali na tel. 3292718115.

ŠD SOKOL organizira pod pokroviteljstvom ZSSDI 4. POLETNI KAMP za dečke in deklice za letnike 1995 in mlajše v osnovni motoriki, mini basetu, mini volleju. Kamp bo od ponedeljka, 3. septembra do petka, 7. septembra na odprttem igrišču Sokola in v občinski telovadnici. Zbirališče v telovadnici od 7.30 do 9 ure - odhod od 16.00 do 16.30. Vpis neposredno pred začetkom kampa.

ŠD KONTOVEL organizira pod pokroviteljstvom ZSSDI odbojkarski kamp za dekleta letnikov od 1994 do 1998. Kamp bo od 3. do 8. septembra od 9. do 16. ure (v soboto do 13. ure) na igrišču in telovadnici na Kontovelu in Proseku. Vpis neposredno pred začetkom kampa.

NAMIZNI TENIS - Pričetek nove sezone

Pri Krasu z zaskrbljenostjo čakajo na sestavo skupin v ženski A2 ligi

Krasovci so kondicijo nabirali v Sloveniji

BALINANJE - Polfinale zamejskega prvenstva

Gaja gladko zmagala Neodločeno v Štandrežu

V četrtek so odigrali prvi polfinalni srečanji zamejskega balinarskega prvenstva. Vse je potekalo brez vidnejših presenečenj, saj je favorizirana Gaja kar v gosteh premagala zdesetkan Sokol s 6:2, zgoniški Kras pa se z gostovanja v Štandrežu vraca z remijem. Če imajo Calzi in soigralci eno nogo že v finalu pa se bodo morali čez teden dni Tence in ostali v povratnem srečanju v Samotorci pošteno potruditi, če bodo hoteli stresti odporni žilavki Makovcev.

Kot smo že dejali niso gajevci naleteli v Nabrežini na tolkišen odporn, kot bi ga po vsej verjetnosti, če bi domačini nastopili s popolno postavo. Brez Ceperja in Milaniča je bila njihova naloga bistveno lažja. Ne glede na to, da so sokolci dali vse od sebe, da bi se enakovredno upirali objektivno močnejšemu nasprotniku. Srečanje se je pričelo z dvojno zmago gostov. Najprej se je Bonin v bližnjem in obveznem zbijanju zlahka odresel vse prej kot borbenega Lucignana. Kmalu na to je bil uspešen

tudi Balos v enojkah, ko je z odlično predstavo premagal Michelija. Častno zmago sta za svoje barve priborila v dvojicah Pertot (ki je zelo dobro opravil svojo nalogo) in Micheli, saj sta bila z 8:5 boljša od Hrovatina in Balosa. S kančkom več športne sreče bi se lahko jeziček na tehtnici tudi v trojkah obrnil na stran domačinov, vendar je izredno razpoloženi Dario Calzi s številnimi mojstrskimi potezami preprečil, da bi do tega prišlo (končni rezultat je bil namreč 8:4 v njihovo korist). Poleg njega sta v zmagovalni ekipi nastopila še Coverlizza in Milkovič. Za domačine pa poleg odličnega Lorenzija še Guštin in Bagozzi.

Čeprav so bili načrti kraševcev pred srečanjem z Makom uresničeni (hoteli so se vrniti domov neporaženi) pa po vsem tem, kar je pokazalo igrišče v prvih dveh srečanjih (vodili so namreč že s 4:0), predstavlja zanje končni remi majhno razočaranje. Veliko pa pričakujejo od povratnega srečanja, kjer bodo

Pri namiznoteniškem odseku Kras so priprave že v polnem teknu. Dve skupini igralcev in igralk se že vrnilo s kondicijskimi priprav v Zrečah. Pod vodstvom trenerjev Milosa Kalca in Martine Milič so teden dni nabirali moči okrog Domu Gorenje in v bližnjih športnih objektih, ta konec teden pa so v Zgoniku pod vodstvom trenerja Linag Fenga na delu tudi že igralci in igralke, ki bodo nastopali v prvenstvenih konkurencah.

»V normalnih okoliščinah bi z vadbo pričeli že prej, vendar pa se prenova telovadnice v Zgoniku še ni končala, v ponedeljek in torek smo morali najprej pospraviti prostore in vadba je lahko začasno stekla šele v četrtek,« je povedala športni vodja kluba Sonja Milič. Kras bo letos nastopal v štirih državnih ligah: v ženski A2 ligi in B ligi (z dvema ekipama) ter v moški C ligi.

Po več letih se bo Kras v ženski A2 ligo podal brez kitajske igralke, saj bo nosič Yuan Yuan zamenjal Slovenka Helena Halas. Slednja bo sicer pretežno treinala v Ljubljani in se ekipi pridružila samo na tekma, kljub temu pa krasovke ne bodo dolgo časa ostale brez močnega sparing partnerja za treninge, saj bo Yuanova predvidoma januarja meseca spet prijela za lopar, teoretsko bi lahko v ligi celo igrala, saj Halasova kot državljanka Evropske unije v italijanski ligi ni obravnavana kot tujka. Sicer bodo Krasove barve v prvi ekipi tudi letos branile Martina Milič, Mateja Crismancich in Eva Carli. Kaj jih čaka v ligi je pravzaprav še čista skriv-

nost, kajti federacija še ni objavila sestave skupin. Letošnja A2 bo povsem različna od lanske. Sestavili bodo tri skupine, vsaka pa bo štela šest ekip. Te se bodo med sabo najprej pomerile na štirih dvodnevnih turnirjih. Vsaka ekipa se bo z ostalimi pomerila dvakrat, na vsakem turnirju pa bo vsaka ekipa odigrala dve tekmi ali tri. Igralo se bo po takoj imenovanem »francoskem sistemu, to se pravi na štiri zmag. Možen je tudi neodločen izid 3:3. Na koncu bodo se stavili lestvico, dve najboljše ekipy se bosta uvrstili v skupino za napredovanje, ostale pa se bodo borile za obstanek.

»Vse je odvisno od tega, kako bo se stavljena naša skupina. Srčno upamo, da federacija ne bo upoštevala geografskega kriterija, sicer se lahko zgodi, da bomo v severni skupini združene vse najboljše ekipe v ligi. V tem primeru se lahko tudi zgodidi, da bi se morali boriti z golj za obstanek. Vendar bi bilo to nadvse krivично,« je nekoliko zaskrbljena in obupana nad »čudnimi« novosti, ki jih vsak leto uvaja osrednja zveza v Rimu.

Prvi uradni nastop bo Kras imel konec meseca, ko bo organiziral tradicionalni Kraški pokal.

Medtem je Krasov tabor razvesila vest o odhodu 11-letne Elise Rotella na priprave z reprezentanco v kraj Angolo Terme pri Brescii. Elisa bo nato v Belgiji nastopila na pokalu »Minichamps«. Na treninge z reprezentanco bo septembra odšel tudi naraščajnik Stefano Rotella.

GLEDALIŠČE

SLOVENIJA

6. MEDNARODNI ALPE-ADRIA PUF FESTIVAL

Predstave v Kopru bodo v parku pred kopališčem v Kopru, na Pristaniški ulici (med policojo in kavarno Kapetanija ter po vaških trgih v MO Kopar). V slučaju dežja bodo predstave v Taverni.

Danes, 18. avgusta: / Lutke brez mesta: ob 18.00 Park pri kopališču: Andrej Rozman - Roza, Slo: Balon velikon, otroška predstava in lutkovna delavnica; ob 19.00 Paolo Valenti, Italija Ostržek (lutke).

Jutri, 19. avgusta ob 10.30 / Lutkovno gledališče Sirova luknjica, Slo: Mišje zgodbe.

V petek, 24. avgusta ob 18.00 / Kričeva ulica, Teater Hobbit, Nemčija: Futzii Putzii (lutke); ob 19.00 Ploščad pri kopališču, M&M, Bolgarija, Sneguljčica (lutke); ob 19.30 Hrvatini: Lutkovna karavana, Don Kihot, premiera.

V ponedeljek, 27. avgusta ob 19.00, Šmarje / Lutkovna karavana: Don Kihot.

V torek, 28. avgusta od 17.00 do 20.00, Ploščad pri kopališču: Quichot de 8, Španija, igre iz recikliranih predmetov; ob 19.00 Trsek: Lutkovna karavana: Don Kihot.

V sredo, 29. avgusta ob 19.00, Krkavče: Lutkovna karavana: Don Kihot.

V četrtek, 30. avgusta, Montinjan: Lutkovna karavana: Don Kihot.

V petek, 31. avgusta ob 10.00, Park pri kopališču, Lutke Francija: Pepe; ob 19.00 Koštabona: Lutkovna karavana: Don Kihot.

V soboto, 1. septembra, zaključek PUF festivala ob 10.00, Park pri tržnici: Pepe, Francija; ob 18.00 Dvořišče univerze: Chaussee Teater, Nemčija: Zgodbina zlati goski; ob 19.00 Titov trg: Lutkovna karavana: Don Kihot; ob 20.00 Dvořišče univerze: Materialteater, Nemčija: Georg v garaži; ob 21.00 LG Matita: Šala.

V ponedeljek, 3. septembra, Atrij OŠ Koper: Gledališče Piki, Slovaška: Pa-skudarij.

JUBLJANA

MLADI LEVI

Mednarodni festival

scenske umetnosti

Danes, 18. avgusta ob 20.00, Stara elektrarna / Stefan Kaegi/Rimini Protokoll: Mnemopark. A mini train world (Švica, Nemčija).

Danes, 18. avgusta ob 11.00, Mestni muzej Ljubljana, Galerija Vžigalica / Otvoritev - Stan's Cafe: Of all the people in all the world (Velika Britanija).

Jutri, 19. avgusta, vsak dan od 16.00 do 18.00, Argentinski park / Etienne Charry: Siestes musicales (Francija); ob 20.00, Stara elektrarna / Hiroaki Umeda: while going to a condition & Accumulated Layout (Japonska).

V ponedeljek, 20. avgusta ob 20.00, Stara elektrarna / Emma Dante: Il festino (Italija); ob 21.30, Stara elektrarna / Barbara Novaković Kolenc: Rodin II (Slovenija).

V torek, 21. avgusta ob 20.00, Stara elektrarna / Yasmine Hugonnet: Latitude de pose (Švica, Francija/Switzerland, France); ob 21.30, Stara elektrarna / Radhouane El Meddeb: Pour en finir avec moi (Francija, Tunizija).

V sredo, 22. avgusta ob 20.00, Karvana Pločnik pri Figovcu / Mil-dreds: koncert (Slovenija).

V četrtek, 23. avgusta ob 20.00, Stara elektrarna / Saša Ašenit: My own private biopolitics (Srbija); ob 21.30, Stara elektrarna / Art&Shock: Back in the USSR (Kazahstan).

V petek, 24. avgusta ob 20.00, Stara elektrarna / Matija Ferlin: Sad sam (Hrvaška/Croatia); ob 21.30, Stara elektrarna / Kate McIntosh: All natural (Nova Zelandija, Belgija).

V soboto, 25. avgusta ob 20.00, Stara elektrarna / Sebastijan Horvat: Predtem/Potem (Slovenija).

V nedeljo, 26. avgusta ob 20.00, Stara elektrarna / Martine Pisani: Hors sujet ou le bel ici (Francija).

V ponedeljek, 27. avgusa ob 20.00, Stara elektrarna / De Utvalge: Jimmy Young (Norveška).

GLASBA

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

Festival

Cello&Music 2007

Jutri, 19. avgusta ob 18.00, grad Dobrovo / Koncert komorne glasbe profesorjev.

V torek, 21. avgusta ob 21.00, grad Dobrovo / Zlatko Kaučič & Strings.

V petek, 24. avgusta ob 19.30, Pokrajinski muzej na goriškem gradu / Mladi glasbeniki se predstavljajo.

V soboto, 25. avgusta ob 19.30, cerkev v Subidi, Krmn / Mladi glasbeniki v komornih zasedbah.

V nedeljo, 26. avgusta ob 18.00, grad Dobrovo / Zaključni koncert mladih glasbenikov.

SLOVENIJA

LJUBLJANA

Festival Ljubljana

V ponedeljek, 20. avgusta ob 20.30, Ljubljanski grad, Stanovska dvorana / Godalni kvartet Kodály, Elena Nogaeva - klavir.

V torek, 21. avgusta ob 20.30, Križanke / Vlado Kreslin z gosti.

V sredo, 22. avgusta ob 20.30, Križanke, Križevniška cerkev / Trio Elégiaque.

V četrtek, 23. avgusta ob 20.30, Cankarjev dom / C. Gounod: »Faust«, opera.

V četrtek, 23. avgusta ob 21.00, Ljubljanski grad, Grajsko dvorišče / Tango Vesna Tornik »Apasionada«.

V petek, 24. avgusta ob 20.30, Križanke / Zoran Predin & Mirjam Kalin »Čas za malo nežnosti«.

V ponedeljek, 27. avgusta ob 20.30, Cankarjev dom / M. Musorgski: »Boris Godunov«, opera.

V torek, 28. avgusta ob 20.30, Križanke / »Tesla Electric Company«.

V torek, 28. in v sredo, 29. avgusta ob 20.30, Cankarjev dom / M. Musorgski: »Boris Godunov«, opera.

V sredo, 29. avgusta ob 20.30, Ljubljanski grad, Grajsko dvorišče / Komedia pod zvezdami: »Jamski človek«, monokomedija.

V četrtek, 30. avgusta ob 20.30, Cankarjev dom / Izraelska filharmonija.

V četrtek, 30. avgusta ob 21.00, Ljubljanski grad, Grajsko dvorišče / Komedia pod zvezdami: »Bužec on, bušča jaz«, monokomedija.

V petek, 31. avgusta ob 21.00, Ljubljanski grad, Grajsko dvorišče / Komedia pod zvezdami: »Kolumbovo jace«, monokomedija.

RAZSTAVE

RAZSTAVE OB 100-LETNICI ROJSTVA LOJZETA SPACALA

KOPER

Spacal in Istra - do 31. avgusta 2007 - Avla Pokrajinskega muzeja

KRANJ

Slike, dela na papirju - do 31. avgusta 2007 - Galerija Presernovih nagrjencev za likovno umetnost, Galerija Elektra, Elektro Gorenjska

KOPER, PIRAN, PORTOROŽ

Tapiserije, mozaiki - do 31. avgusta 2007 - Mestna galerija Piran, Galerija Loža Koper

Likovna oprema ladij - Vila San Marco Portorož

ŠTANJEL

Grafike - do decembra 2007 - Galerija Ložjet Spacala. Urnik: v tednu od 10.00 do 14.00, ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 18.00, ob ponedeljkih zaprto. Za najavljenne skupine po dogovoru. Info: tel. ++38657690197 ali mobi ++38641337422 Štefan.

Grafične miniature - do 15. oktobra - Galerija pri Valetovih

KOPER - Prodajna razstava - do 15. septembra - Galerija Meduza

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Dvorana deželnega sveta: antološka razstava posvečena Maestru Guidu Tavagnaccu. Možnost ogleda do 12. oktobra do ponedeljka do petka od 9.30 do 18.00.

Ljudska knjižnica: »Od tiskarske preše do muzeja: prvi koraki tiskarske umetnosti«. Odprt do 31. avgusta od ponedeljka do sobote od 10.00 do 13.00.

Muzej judovske skupnosti: do 16. oktobra razstavlja Herbert Pagani »A puncti di una vita«.

Državna knjižnica: do 31. avgusta raz-

stavlja pod naslovom »Il segno. La passione« Rossana Longo.

Palca Gopčević: do 26. avgusta od 9.00 do 19.00 bo na ogled razstava »Francesco Parisi - Špediterško podjetje 1807-2007 - Dvesto let med ekonomijo in zgodovino«.

Dvorana bivše oglasne deske (Mali trg 3): do 2. septembra »Public Art - V Trstu in okolici/narava naturans 12«.

Prenovljena ribarnica: do 14. oktobra od 10.00 do 20.00 so na ogled Mašcerinijeve skulpture.

Dvorana Velikega jubileja (Nabrežje 3. november): do 28. avgusta od 17.00 do 21.00 »20 let zgodovine Miramarskega naravnega morskega rezervata«.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

MILJE

Muzej Ugo Cara: do 28. avgusta, »Public Art - V Trstu in okolici/narava naturans 12«.

REPEN

Kraška hiša: odprta je fotografksa razstava Mirne Viole »Vsi vabljeni na Kraško ohcet«. Ob tej priliki bo prvič razstavljen tudi poročna noša iz 80. let 19. stoletja Terezije Čok - Županove iz Lonjerja. Razstava je na ogled po urniku Kraške hiše.

Muzej Kraška hiša: je odprt ob nedeljah in praznikih v urniku od 11.00 do 12.30 in od 15.00 do 17.00. Za večje skupine je ogled možen tudi v drugih terminih po dogovoru z upravitelji. Informacije na tel. št. 040327240 ali Hyperlink mailto:info@kraskahisa.com info@kraskahisa.com

DEVIN

Devinski grad: do 21. oktobra je odprta razstava z naslovom: »Rainer Maria Rilke: pesnik in njegovi angeli«. Ogled je možen vsak dan razen ob torkih od 9.30 do 17.30.

GORICA

Palača Attems-Petzenstein (Trg De Amicis 2): do 19. avgusta bo na ogled razstava Piranesi: vase, svečniki, sarcofagi, svetila in antična okrasila. Odprt od 9.00 do 19.00, ob ponedeljkih zaprto.

Vsako soboto in nedelja ob 17.00 do 22.00 je razstava bodo nudili brezplačne vodene obiske; informacije na tel. 0481-547541 ali tel. 0481-547499 (musei@provincia.gorizia.it, www.provincia.gorizia.it).

Na goriškem gradu bo do 28. oktobra od torka do nedelje od 9.30 do 13.00 ter od 15.00 do 19.30, na ogled umetniška razstava z naslovom »Passaggi«.

KRMIN

Palača Locatelli: do 9. septembra bo na ogled fotografksa razstava »Iterest«. Odprt od torka do petka od 16.00 do 19.00, ob sobotah in nedeljah od 10.30 do 12.30 in od 16.00 do 19.00.

SPILIMBERGO

Šola mozaikov: do 26. avgusta je na ogled razstava »Mozaik&Mozaiki 2007«. Odprt od 10.30 do 12.30 in od 17.00 do 20.00.

PASSARIANO

Vila Manin - Center sodobne umetnosti: do 30. septembra bo razstavljal Hiroshi Sugimoto.

Vila Manin: do 16. septembra razstavlja Mauro Vignando pod naslovom »ZUDTQCSS«. Ogled je možen vsak dan razen ob ponedeljkih.

SLOVENIJA

BOJAN
BREZIGAR

Skrivnostni Baltik

Litva (2)

Izmed treh pribaltskih držav je bila Litva od nekdaj najbolj uporna. Za to je bilo kar nekaj razlogov. Eden je zagotovo v veri, saj so Litovci dejansko enotno katoličani, drugi bo v zgodovini, v tej prijateljski in obenem sovražni navezi s Poljaki, tretji zagotovo v dejstvu, da Litva za Sovjetsko zvezo še zdaleč ni bila strateški tako pomembna kot denimo Estonija ali Latvija na severu ali pa Kaliningrad na jugu. V Litvi ni bilo velikih strateških industrijskih objektov, po deželje je bilo pretežno kmečko in revno poseljeno. Skratka, povsem nepomembna dežela.

Vendar to še zdaleč ni pomenilo, da so v njej ljudje svobodnejši. Velika palača na Gedimino ulici je bila sedež sovjetske tajne policije NKVD, kasneje KGB. Na pročelju je vklesanih na desetine imen z letom rojstva in smrti: večinoma gre za mlade fante, pobite v letih takoj po drugi svetovni vojni. Danes je tu muzej žrtev genocida.

Cloveka stisne pri srcu že ko se vzpne po treh stopničkah, ki vodijo do glavnih vrat. Ob njih je poštni nabiralnik in na njem beseda POŠTA samo v cirilici: kraj, kamor so ljudje metali anonimne oavdabe. Veža je zelo režimska: okence ob vhodu, kjer sedaj prodajajo vstopnice, nekoč pa je bila tam stražarnica, pa dvojna vrata, vse še danes tesni cloveka, ko se poda v palačo. Čeprav veš, da greš v muzej, te prevzema nelagodje, celo podzavestni strah, zagotovo večji kot pri ogledu drugih zaporov, političnih ali navadnih. Tudi ozki hodniki in zelo ozko stopnišče pripomorejo k temu.

Med vodniki po muzeju je nekaj takih, ki so jih tam zasliševali. Gre za starejše ljudi, ki v glavnem govorijo samo litovščino in ruščino, tako da si morajo turisti, ki teh jezikov ne poznajo, pomagati kar sami. Pripomoček so angleški napis. Vendar noben napis ne more obravaložiti grozot, ki so se tu dogajala.

Mraz te spreletava, ko se sprehošči po dolgem hodniku v kleti, kjer se vrstijo celice, druga ob drugi vse različne, za različne ljudi in različne primere. »Navadna« celica z železnimi pogradi, celica, ki je velika le kake pol kvadratnega metra in v kateri je moral jetnik stati pokonci, celica, obdana z blagom in peno, da iz nje niso prodrli kriki mučenih jetnikov, popolnoma temna celica s prisilnim jopičem, ki so ga nadeli jetniku in ga pustili v temni samici, dokler niso dokončno strli njegovega odpora, pa poplavljena celica, velik prostor, 8 kрат 10 metrov, v katerem je bil pod prekrit z nekaj centimetri ledonomrzle vode (ki je

Mraz te spreletava, ko se sprehošči po dolgem hodniku v kleti, kjer se vrstijo celice, druga ob drugi vse različne, za različne ljudi in različne primere.

pozimi zmrznila in se spremenila v plast ledu), le na sredi je bil podstavek s premerom kakih 30 centimetrov, edini suh kotiček v prostoru. Potem so tu prostori za zasliševanje, radijska centrala za prislusškanje, pa dvorišče, kjer so veliko jetnikov usmrtili. Mnogo je tudi osebnih predmetov in ostankov, od očal do glavnikov, pa tudi človeške kosti... Skratka, srhljivi prizori, ki se vrstijo drug za drugim.

To so v glavnem zasliševali; nato so ljudi pošljali v razne zapore ali pa v Sibirijo. In kdo so bile žrtve?

Tu je treba opozoriti na veliko partizansko gibanje, ki se je uprlo sovjetski invaziji leta 1939. Ko si je Stalin prilastil vse tri pribaltske republike, je začel oblast izvajati s trdo roko. Litva je ob okupaciji štela 3.100.000 prebivalcev, v začetku petdesetih let pa le poltretji milijon. V prvih čistkah so Sovjeti iz Litve deportirali 45.000 ljudi; z deportacijami in po-

koli so nadaljevali Nemci med drugo svetovno vojno in nato Stalin takoj po njej. Partizansko gibanje je štelo kakih 50.000 mož (kar je več kot 15 odstotkov takratnega prebivalstva); polovico jih je rdeča armada pobila v bojih, glavnino ostalih pa so ujeli, mučili in nato deportirali ali pobili v raznih taboriščih. Lov na te partizane se je nadaljeval še več po vojnih letih; te ljudi so zasliševali, mučili in pobijali v teh prostorih. Javnost za to v glavnem ni vedela, saj so le tu pa tam prodirale novice o gozdnih bratih, ki jih je policija lovila po državi še 10 let po koncu druge svetovne vojne.

V muzeju so navedene naslednje številke: sovjetske oblasti so v času okupacije, do je v letih 1940-1941 in 1944-1990 arretirale 200.000 ljudi, deportirale so jih 132.000, 25.000 jih je umrlo v zaporu, 28.000 jih je umrlo v deportaciji, 25.000 pa je bilo ubitih partizanov. Za načok, ki je štel vsega tri milijone duš, so

te številke res ogromne.

To je tudi druga plat sedanjega nacionalizma: ne opravičuje ga, vendar ga clovek lahko razume. Na neracionalne dogodke je namreč tudi odgovor pogosto neracionalen.

Sicer pa je v Vilni marsikaj neracionalnega. Na primer odnos, ki so ga imeli do mesta razni oblastniki. Mestno obzidje je le eden takih primerov. Zgrajeno je bilo leta 1523, vsega tri kilometre obzidja z devetimi mestnimi vrti. Ko je bila Litva leta 1795 priključena Rusiji, so dalji Rusi obzidje porušiti: za nove oblastnike je bilo neprimerno in tudi neverno, če bi mesto ohranilo pogoje za obrambo. Vendar niso porušili celotnega obzidja, ampak še danes stoji manjši del z enim mestnim vratom. Vrati zore na vzhodni strani mesta. Tam je namreč shranjena ikona Matere božje, ki naj bi jo nadvojvoda Algirdas prinesel s Krima leta 1363 (dejansko pa naj bi šlo za iko-

no in 16. stoletja); Litovci jo častijo in kapecica nad vrati je še vedno ena najbolj priljubljenih božjih poti v Vzhodni Evropi. Častijo jo predvsem Poljaki, ki prihajajo tja množično na romanje. Prav ta kapelica je »rešila« del obzidja pred rušenjem: delavci, ki jim je bilo naročeno, da porušijo obzidje, se tega dela niso hoteli dotakniti prav zaradi božje poti, in tako si clovek še danes lahko predstavlja, kako je bila obzidana Vilna.

Tudi sicer na vsakem koraku opaziš pomen Cerkve v tem mestu. Na primer dejstvo, da so prvo univerzo, Alma Mater Vilnensis, ustanovili jezuiti leta 1569 tik ob škofovski palači, ki je danes palača predsednika republike, ali pa bogasto cerkva v tem mestu.

Tu izstopata dve cerkvi: cerkev sv. Ane v starem mestu, biser gotske arhitekture 16. stoletja, zgrajena iz 33 različnih vrst opeke, ki je bila Napoleonu tako všeč, da jo je hotel odpeljati v Pariz, ali pa baročna cerkev sv. Petra in Pavla: navzven sploh ni lepa, tako da pročelje skoraj odbija obiskovalca, češ, kaj naj tu počnem. Ko prestopis prag, pa ti zastane dih, saj notranjost krasí bližino dvatisoč belih kipov, delo italijanskih kiparjev P. Pertija in G. M. Gallija, ki ju je graditelj cerkve, plemič Mikolas Kazymieras Pacas v drugi polovici 17. stoletja celih 30 let zadrževal v Vilni, da so opravili to delo. Res enkraten baročni spomenik, vreden ogleda. In, ker je bil Pacas – kot večina plemstva v tem času – zelo samoljuben, je pod svoj plemiški grb na pročelju napisal Regina pacis, kraljica miru, in se tako poigral s svojim priimkom ter ga celo postavil na nekakšen piedestal blaženosti. Kaj hočemo, taki smo pač ljudje.

In sedaj bo kdo vprašal, kaj se je zgodilo s spomeniki iz časa komunizma, ki jih zagotovo ni manjkalo. No, en most še krasijo kipi sovjetskega kova: delavci, vojaki, kmetje in telovadci, glavnino spomenikov pa so spravili v spominski park, dovolj daleč od glavnega mesta, da turistične skupine nimajo dovolj časa za ogled. Taka je pač usoda tistih, ki so jih slavili režimi, katerim je čas odvzel vsakršno aktualnost in oblast. V Vilni sam pa teh spominov ni več. Sicer pa je treba priznati, da tudi z novimi spomeniki niso pretiravali, saj, če izvzamemo spomenik Gediminu, ni v arhitekturi in krasitvi mesta nikakrsne vzhičenosti, vse je zelo normalno, evropsko (pa čeprav to besedo sedaj vsi po nepotrebnem uporabljajo). Tako, da se obiskovalcu ne vsiljuje nacionalni element; clovek ima skoraj vtis, da je tu vedno bilo vse tako, kot je sedaj. Pa ni bilo.

(Se nadaljuje)

te številke res ogromne.

To je tudi druga plat sedanjega nacionalizma: ne opravičuje ga, vendar ga clovek lahko razume. Na neracionalne dogodke je namreč tudi odgovor pogosto neracionalen.

Sicer pa je v Vilni marsikaj neracionalnega. Na primer odnos, ki so ga imeli do mesta razni oblastniki. Mestno obzidje je le eden takih primerov. Zgrajeno je bilo leta 1523, vsega tri kilometre obzidja z devetimi mestnimi vrti. Ko je bila Litva leta 1795 priključena Rusiji, so dalji Rusi obzidje porušiti: za nove oblastnike je bilo neprimerno in tudi neverno, če bi mesto ohranilo pogoje za obrambo. Vendar niso porušili celotnega obzidja, ampak še danes stoji manjši del z enim mestnim vratom. Vrati zore na vzhodni strani mesta. Tam je namreč shranjena ikona Matere božje, ki naj bi jo nadvojvoda Algirdas prinesel s Krima leta 1363 (dejansko pa naj bi šlo za iko-

Levo pročelje poslopja nekdanje NKVD z vklesanimi imeni žrtev; desno novo in staro mesto: palača na Gedimino prospektas in glavna ulica v stari Vilni.

Rai Tre**SLOVENSKI PROGRAM**

Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Mile)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika

20.25 Pesem mladih 2007: OPZ OŠ Virgil Šček - Nabrežina

20.30 TV Dnevnik

Utrip evangelija

23.00 Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1

Rai Uno

6.10 Nad.: Sottocasa

7.00 Jutranji razvedrilni variete: Sabato, Domenica & ... (vodita Sonia Grey in Franco Di Mare)

9.40 Nan.: Zorro

10.25 Gremo in kino, 10.30 Vremenska napoved

10.35 Film: Fianco a fianco (kom., ZDA, '88, i. Milton Berle)

11.45 Nanizanka: Lady Cop

12.35 Nan.: Gospa v rumenem - Lagati se je umetnost (i. Angela Lansbury)

13.30 Dnevnik

14.05 Aktualno odd. o morju in ljudeh, ki ob njem živijo: Linea Blu (vodi Donatella Bianchi)

15.30 Dok.: Quark Atlante

16.20 Aktualno: Easy Driver (vodita Ilaria Moscato in Marcello Mariucci)

17.00 Dnevnik in vremenska napoved

17.15 Verska odd.: A Sua immagine

17.45 Dok.: Quark Atlante

18.00 Nan.: Inšpektor Derrick (i. Horst Tappert, Fritz Wepper)

19.05 Nan.: Komisar Rex (i. Gedeon Burkhard)

20.00 Dnevnik

20.30 Rai šport

20.35 Variete: Supervariete

21.20 Film: Doktor Živago (dram., ZDA, '65, r. David Lean, i. Omar Sharif, Geraldine Chaplin)

23.20 Dnevnik

0.10 Izžrebanje lota, Music 2007, Zmenek, 2.15 Homo ridens

Rai Due

6.00 Rainews

6.25 Dok.: Aljaska

7.00 Variete za najmlajše: Random, (7.00) Dnevnik

10.35 Dnevnik Tg2

10.40 Nad.: Out of Practice (i. Henry Winkler), 11.30 Ed (i. Julie Bowen)

12.10 Nan.: JAG (i. David James Elliott, Catherine Bell)

13.00 Dnevnik

13.25 Sereno variabile

14.05 Film: Carpool (kom., ZDA, '96, i. Tom Arnold)

15.30 Film: Squadra di classe (kom., ZDA, '95, i. Steve Guttenberg)

17.15 Dok.: Abissi - V globinah

18.00 Dnevnik, vreme

18.10 Nan.: Sošolci (i. Massimo Lopez, Valeria Valeri)

20.00 Risanke

20.20 Loto ob osmih

20.30 Dnevnik

21.05 Variete: Abbiamo lavorato per noi

23.15 Dnevnik Tg2

23.25 Tg2 Dosje - Zgodbe

0.15 Gledališče ponoči

Rai Tre

7.00 Prepovedano mladoletnikom

8.00 Mi smo zgodovina

9.00 Film: Toto' Tarzan (kom., It., '58, i. Toto', B. M. Fusari)

10.30 Variete za najmlajše: Fantabosco in risanke

12.00 Tg3 - Šport - Meteo

12.15 Tgr Zdravje

12.30 Film: La legge del piu' furbo (kom., Fr., '58, i. Louis De Funes)

14.00 Deželne vesti, dnevnik

14.45 Tgr tehnik - Izbor

15.15 Glasba na Rai 3: Aida (G. Verdi, r. F. Zeffirelli)

18.00 Šport: IP in beach volleyball

18.55 Tg3 Meteo

19.00 Dnevnik, deželne vesti, vremenska napoved

20.00 Variete: Blob

20.15 Dok.: Superstoria 2007 Bananas Revision - Slaba mineštra

21.00 Nan.: Primer za dva (i. Paul Frieslinghaus, Claus Theo Gartner)

- 23.10** Dnevnik, deželne vesti
- 23.30** Film: Comandante (dok., ZDA-Šp., '03, r. Oliver Stone)
- 0.20** Tg3 nočni dnevnik, vreme
- 1.25** Fuori orario

Rete 4

- 6.00** Pregled tiska
- 6.15** Nan.: Pot za Avonleo, 7.40 Trije vnuki, 8.20 Pacific blue
- 9.15** Nad.: Il principe del deserto (i. Kabir Bedi, Carol Alt)

- 11.30** Dnevnik, promet
- 11.40** Nan.: Più forte ragazzi, 12.30 Road to justice
- 13.30** Dnevnik Tg 4, vreme
- 14.00** Film: Patton generale d'acciaio (vojni, ZDA, '70, i. George C. Scott, Karl Malden)
- 15.00** Tgcom, informacije za jadralce
- 17.00** Včeraj in danes na TV
- 17.50** Aktualno: Domnavventura
- 18.55** Dnevnik, vreme
- 19.35** Nan.: Colombo (i. Peter Falk)
- 21.10** TV film: Maigret in izginuli dosje (krim., Fr., '02, i. Bruno Cremer, André Brasseur)
- 23.10** Nan.: Boston Legal (i. William Shatner, Rhona Mitra)
- 0.15** Film: Vacanza mortale (dram., ZDA, '04, i. Eric Roberts, R. Milano)
- 2.25** Glasba: Matia Bazar
- 3.30** Pregled tiska

Canale 5

- 6.00** Na prvi strani
- 7.55** Promet, vreme
- 8.00** Jutranji dnevnik Tg5
- 8.30** Dok.: Potovanje okrog sveta
- 9.05** Nan.: Končno sama - Zlata mrzlica (i. M. Amelia Monti, Gerry Scotti)
- 9.40** Film: La donna esplosiva (kom., ZDA, '85, i. Kelly Le Brock)
- 10.50** Tg com/Meteo5
- 12.00** Nan.: Summerland (i. Lori Louglin, Nick Benson, J. McCartney)
- 13.00** Dnevnik TG 5/Meteo 5
- 13.40** Nan.: Belli dentro - Tetovaža (i. Leonardo Manera, Claudio Batta, Stefano Chiodaroli)
- 14.10** TV film: Questa e' la mia terra (It., i. Kasia Smutniak, Roberto Farlesi, Remo Girone)
- 16.20** Nan.: Pepper Dennis (i. Rebecca Romijn, Lindsay Price)
- 18.25** Film: Dutch e' molto meglio di papà (kom., ZDA, '91, i. JoBeth Williams, Ed O'Neill)
- 19.10** Tg com/Informacije za jadralce
- 20.00** Dnevnik TG 5, vreme
- 20.30** Variete: Moderna kultura
- 21.20** Variete: La sai l' ultimissima? (vodita Pippo Franco in N. Estrada)
- 23.50** Film: Camerieri (kom., It., '95, i. Paolo Villaggio, D. Abatantuono)
- 1.20** Nočni dnevnik, vreme

Italia 1

- 6.15** Nan.: Zanzibar, 7.05 Lois & Clark - Čuden obiskovalec
- 8.00** Variete za najmlajše
- 10.45** Variete: Ziggie
- 11.20** Nan.: Ned - Šola preživetja, 11.50 Phil iz prihodnosti
- 12.25** Odprt studio, vreme
- 13.00** Nan.: Mr. bean
- 13.25** Šport: Grand Prix Moto
- 13.50** SP v motociklizmu: VN Češke (poskusne vožnje)
- 15.00** Tg com
- 16.00** Film: Odissea (pust., ZDA-It., '97, r. A. Končalovski, i. Greta Scacchi)
- 17.00** Tgcom/Nasveti za jadralce
- 18.30** Odprt studio, vreme
- 19.05** Nan.: Anni '60 (It., '99, i. Ezio Greggio, Manuela Arcuri)

- 21.00** Film: Waterworld (pust., ZDA, '95, i. Kevin Costner)
- 22.00** Tg com/Meteo
- 23.45** Nan.: Surface - Genetska manipulacija (i. Carter Jenkins, Austin Nichols, Jay R. Ferguson)
- 2.05** Maraton: Lucky Luke

Koper

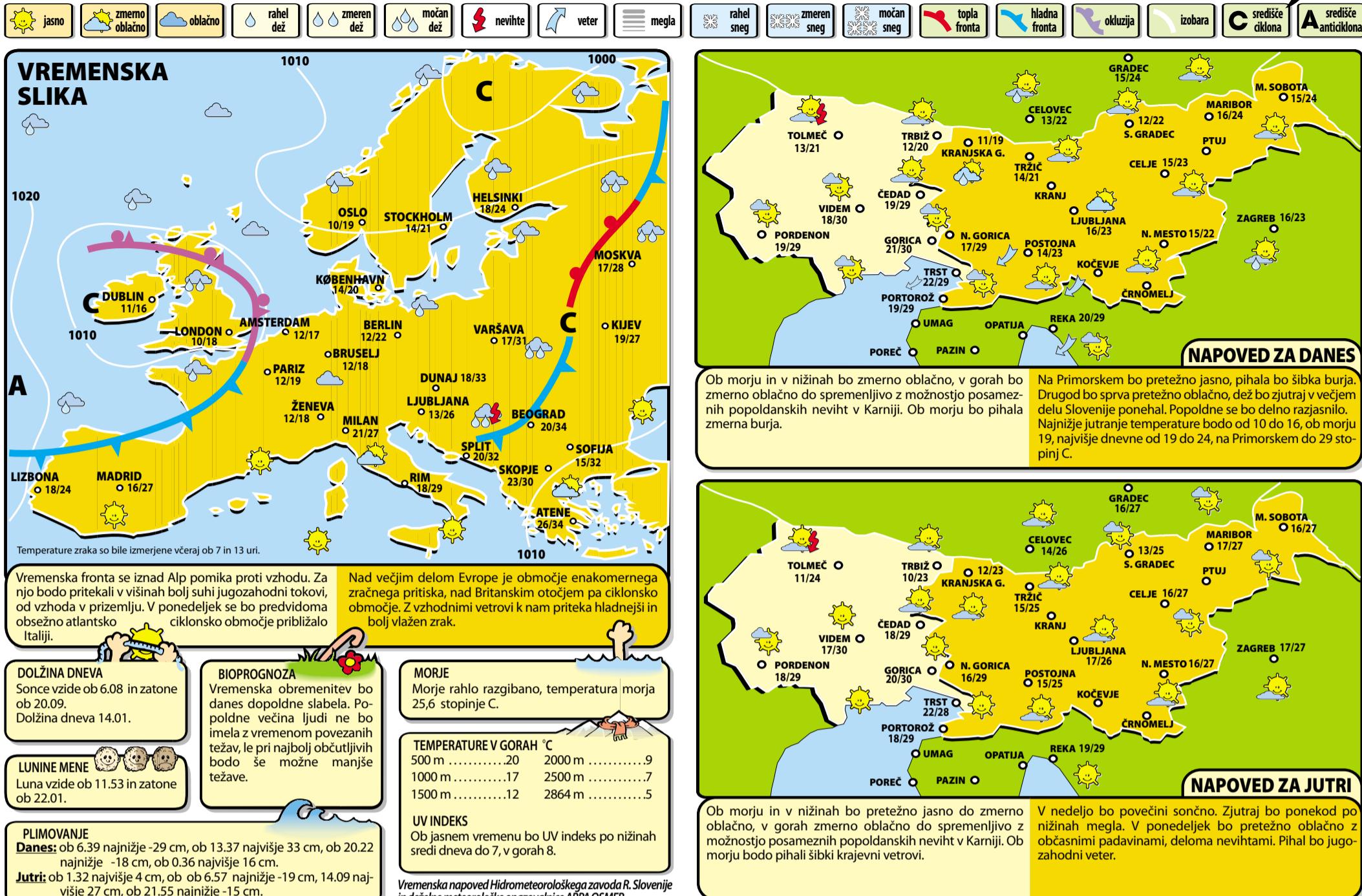
- 14.00** Čezmejna TV - TGR FJK - deželne vesti
- 14.20** Euronews
- 14.30** Arhivski posnetki
- 15.15** Nan.: Napoleonove ženske
- 16.15** Avtomobilizem
- 16.30** Globus, 17.00 Vesolje je...
- 17.30** Dok.: City Folk
- 18.00** Program v slovenskem jeziku: Brez meje
- 18.35** Vreme
- 18.40** Primorska kronika
- 19.00** Vsedanes, šport
- 19.25** Jutri je nedelja
- 19.35** Odnev
- 20.05** Potopis
- 20.35** Dok. oddaja
- 21.05** Folkest v Kopru
- 22.15** Košarka: Panathinaikos - CSKA (Evroliga)
- 23.45** Alpe Jadran
- 0.15** Vsedanes - TV dnevnik
- 0.30** Program v slovenskem jeziku: Primorska kronika
- 0.50** Čezmejna TV - TV dnevnik

Tv Primorka

- 10.30** Dnevnik, vreme
- 12.00** Videostrani, 17.55 Videospot meseca
- 18.00** Mala potepanja
- 18.40** Pod drobnogledom
- 19.40** Settimana Friuli
- 20.10** Duhovna misel
- 20.25** Hitova poletna plaža
- 20.40** Odbojka na mivki
- 21.00** Tedenski pregled
- 21.15** Glasbena oddaja
- 22.15** Ne prezrite
- 22.25** Rally za SP - Italija
- 23.25** Videospot meseca
- 23.30** Videostrani

RADIO

- 7.00, 13.00, 19.00** Dnevnik; **7.20** Dobro jutro po naše, vmes Koledar; **8.00** Poročila in deželna kronika; **8.10** Kulturni dogodki; **8.50** Glasba za vsakogar; **9.15** Sence nad menoj - radijska priredba pisem Zorka Jelinčiča iz ječe; **10.00** Poročila; **10.10** Koncert: Klavirski duo Tamara Ražem - Kristina Santin; **12.00** Ta razajanski glas; **13.20** Glasba po željah; **14.00** Poročila in deželna kronika; **14.10** Sobotni morski val; **17.00** Poročila in kulturna kronika; **17.10** Naša pesem Maribor 2007; **18.00** Aleksander Zorn: Bajke in povesti o Slovencih (r. B. Kobal, 3. del); **19.20** Napovednik; **20.00** Slovenska lahka glasba; **19.35** Zaključek.
- RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)**
6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, Poročila; **6.00** Jutro na RK; **7.00** Jutranjik, kronika; **7.30** Noč in dan; **8.00** Pregled tiska, vreme; **9.00-12.30** Slobota in pol (vodi Karin Sabadin); **9.10** Prireditve; **10.45** z osebnostjo meseca julija; **12.00** Kulinarični kotiček; **12.30** Opoldnevnik, osmrtnice; **13.00** Glasba po željah; **14.45** Du jes?; **15.30** Dogodki in odnevni; **16.00-19.00** SMS - Lestvica RK; **17.30** Primorski dnevnik, osmrtnice; **19.00** Dnevnik; **20.00** Legendi s Tomaž

HAAG Zgoščenka slavi 25-letnico

HAAG - Glasbena zgoščenka praznuje 25 let. Podjetje Philips iz Hannovera je namreč 17. avgusta 1982 na tržišče poslalo prvo zgoščenko, ki jo je razvilo skupaj z japonskim koncernom Sony in s tem sprožilo v glasbenem svetu pravo revolucijo, ki je ni nihče napovedoval. O njem uspehu priča podatek, da so jih v zadnjih 25 letih prodali 200 milijard, poroča francoska tiskovna agencija AFP. Kot je povedal Piet Kramer, ki je sodeloval pri razvoju zgoščenke, sicer bolj znane pod kratico CD, konec 70. in v začetku 80. let prejšnjega stoletja niso mislili, da se bodo v prihodnosti tudi v zabavni industriji in informatiki odločili za digitalno zgoščenko, na katero bo mogoče shraniti računalniške programe in filme.

Zgoščenka do 90. let prejšnjega stoletja ne samo, da je izrinila vinilne plošče, ampak je nakazala še druge možnosti, kot sta na primer CD-ROM in DVD.

Philips je sprva prišel na idejo digitalnega zapisa za video, za kar je razvil 30 centimetrov veliko zlato zgoščenko za predavanje filmov, vendar se video disk ni prijel. Šele potem, ko je ta možnost propadla, so Philipsovi inženirji predlagali manjši digitalni disk samo za zvok in tako se je rodila zgoščenka. (STA)

KARIBI - Alarm ob začetku sezone tropskih neviht **Orkan Dean se pomika v smer Mehškega zaliva**

KARIBI - Na zahodnem Atlantiku se te dni začenja sezona orkanov, na katero se v državah srednje in severne Amerike že pripravljajo. Po predvidevanjih si bodo orkani, ki se kot vedno formirajo nad zahodnim atlantikom in se premikajo proti ameriški celini, sledili drug za drugim, težko pa je zaenkrat napovedati, kakšna bo njihova moč. Nekateri se namreč izčrpajo še preden dosegajo celino in se spremenijo v blaže tropске nevihte, drugi pa znesajo svojo rušilno moč zlasti nad karibskim otočjem, Florido in obalnimi državami ZDA

v Mehškem zalivu.

Znanstveniki univerze v Coloradu pa so spomladi že napovedali, da bo letošnja sezona atlantskih orkanov zelo aktivna. Predvidevajo, da se bo v prihodnjih tednih in mesecih zvrstilo pet večjih orkanov na skupno 17 tropskih neviht, za vseh pet orkanov pa po ocenah obstaja visok odstotek možnosti, da dosegajo ameriško obalo.

Napovedi so vsekakor dokaj negotove, saj se pogojti za nastajanje orkanov lahko spremeni, tako kot se je zgodilo lansko leto. Prvotno je bil napovedan

črn scenarij, potem pa se je zvrstilo devet tropskih neviht, orkanov pa je bilo pet. Znatno huje je bilo leta 2005, ko se je razdvajalo kar 28 tropskih viharjev, od katerih je bilo 15 orkanov, med njimi pa tudi žalostno slavnata Katrina, ki je opustošila New Orleans.

Včeraj posneta satelitska fotografija prikazuje orkan »Dean«, ki se pomika proti Karibskemu otočju in bi lahko dosegel obalo ZDA prihodnji teden. Alarm so včeraj sprožili na obalah mehiškega polotoka Yucatan in v znanih letoviščarskih krajih Cancun ter Cozumel.

LONDON Tony Blair bo napisal spomine

LONDON, NEW YORK - Nekdanji britanski premier Tony Blair, ki se je konec junija poslovil od vodenja britanske vlade, namerava izdati knjigo. Najverjetneje se bo lotil pisanja spominov, pri tem pa mu bo pomagal znani odvetnik iz Washingtona Robert Barnett, ki je pri podobnih knjižnih podvigih že sodeloval z nekdanjim ameriškim predsednikom Billom Clintonom in nekdanjim predsednikom ameriške centralne banke Alanom Greenspanom, poroča ameriška tiskovna agencija AP. Podrobnosti o tem, kdaj naj bi knjiga izšla in kolikšen honorar naj bi dobil 54-letni Blair, niso znane. Ve pa se, da je sodelovanje Barnetta in Clintonja slednjemu prineslo 12 milijonov dolarjev honorarja za biografijo »Moje življenje«, poroča nemška tiskovna agencija dpa.

Blair je bil sicer že predmet številnih knjig, vključno s trenutno uspešnico »The Blair Diaries«, ki jo je napisal njegov nekdanji tiskovni predstavnik Alistair Campbell.

Nekdanji premier pa je bil tudi avtor politične knjige »New Britain: My Vision of a Young Country«.

Sicer so knjižni izzivi Blairovih predhodnikov imeli mešani uspeh. Margaret Thatcher je napisala uspešne spomine, številni spomini in različna zgodovinska dela Winstona Churchilla pa so nekdanjemu premieru prinesla Nobelovo nagrado za književnost. (STA)